Marzec 2026 | Nr 3 | cena 7,50 zł (w tym 8% VAT)

wawa.info

fot. stock.adobe.com - Aleksander

TU ZNAJDZIESZ PRACĘ I WYSOKIE ZAROBKI

czytaj na str. 3

ISSN 2956-8749
03
9 770000 000133

Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych już w maju

Unijny zastrzyk dla Mazowsza

Stan zdrowia Warszawianek i Warszawiaków

Codziennie czytaj nas na portalu **wawa.info**

eprasa.pl 37b67560f3

Codziennie czytaj nas na portalu wawa.info

Dołącz do naszej społeczności wawa.info

SPIS TREŚCI

4 Gdzie najłatwiej o pracę i wysokie zarobki?

6 TRAMWAJARZE CZEKAJĄ NA WIOSNĘ

9 Warszawa znów przesiada się na dwa kółka

10 RAPORT SAMORZĄDOWY

12 UNIJNY ZASTRZYK DLA MAZOWSZA

16 Arsenał znów otwarty

17 Ponad 1200 osób przed komisją

Rekordowa cena apartamentu w Warszawie

14 Te samochody kradną najczęściej

Miliony na sport, zdrowie i wsparcie dla Ukrainy

15 „Szabla Kilińskiego" dla Rafała Rajkowskiego

16 Miliony dla regionu ciechanowskiego

20 KRONIKA POLICYJNA

23 REKRUTACJA DO SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH JUŻ W MAJU

24 Ulice Wałuszewska i Szamocin zostaną rozbudowane

100 mln złotych na start

str. 12

Fot. archiwum umwm

str. 26

fot. stock.adobe.com - milal03

str. 23

fot. stock.adobe.com - Prostock-studio

str. 6

Fot. Tramwaje Warszawskie

25 W tych branżach brakuje rąk do pracy!

26 STAN ZDROWIA WARSZAWIANEK I WARSZAWIAKÓW

28 Agatha Christie na dziś

30 MARZEC W WARSZAWIE

31 Płock kontra nocne procenty

32 To nie lenistwo, a inne oprogramowanie

34 Miłość to zrozumienie, przebaczenie i kompromisy

35 Szlakiem mazowieckich legend

36 ROZRYWKA

wawa.info

www.wawa.info

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@wawa.info

ADRES REDAKCJI
Ul. Aleksandra Wejnerta 19, 02-691 Warszawa
redakcja@wawa.info | kom. 508 656 682

ZARZĄD
zarzad@wawa.info
kom. 519 839 562

REKLAMA – Dyr. Agnieszka Weder
info@wawa.info
handlowcy@wawa.info | kom. 885 998 201

eprasa.pl 37b67560f3

SRLine

Selected Replacement Line

Wyselekcjonowane części samochodowe

Polcar PPH w 2006 roku stworzył markę własną **SRLine *(Selected Replacement Line)*** z myślą o zaoferowaniu Klientom w Polsce i na świecie najwyższej jakości części zamiennych **w rynkowych cenach**.

Pod marką SRLine oferowane są **pierwszomontażowej jakości** części samochodowe – **od Amortyzatorów po Żarówki** – które, zanim zostaną włączone do katalogu marki, przechodzą unikalny proces weryfikacji, który sprawia, że produkty marki SRLine posiadają odsetek **reklamacji na wyśrubowanym poziomie 0,3%** co czyni je czołowymi na rynku części zamiennych.

JAKOŚĆ PREMIUM OD 2006

www.srline.com

826OTBR-F

eprasa.pl 37b67560f3

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny w Warszawie

GOSPODARKA MAZOWSZA
SAMORZĄDY

GDZIE NAJŁATWIEJ O PRACĘ I WYSOKIE ZAROBKI?

Dobra praca i wysokie wynagrodzenie to przede wszystkim zasługa odpowiednich kwalifikacji zawodowych, doświadczenia oraz osobistej postawy i wytrwałości. Nie da się jednak ukryć, że w pewnych częściach województwa mazowieckiego łatwiej o zatrudnienie i atrakcyjną pensję. Gdzie? Cennej podpowiedzi udzielą dane statystyki publicznej.

Co decyduje o atrakcyjności rynku pracy? Przede wszystkim niskie bezrobocie i wysoki popyt na pracę, bo daje to statystycznie większą szansę na zdobycie pracy zgodnej z kwalifikacjami i potrzebami finansowymi. Które powiaty Mazowsza posiadają takie atuty?

Stopa bezrobocia: od jedno- do dwucyfrowej

Województwo mazowieckie jest niezwykle zróżnicowane pod względem stopy bezrobocia. Na poziomie powiatów ten wskaźnik w grudniu 2025 r. wahał się od 1,5% (Warszawa) do 22,1% (powiat szydłowiecki).

Generalnie im bliżej stolicy, tym stopa bezrobocia niższa. Spośród powiatów podwarszawskich najlepiej ta sytuacja wyglądała w powiecie warszawskim zachodnim (1,9%) i pruszkowskim (2,6%).

Gdzie na Mazowszu płacą najlepiej?

Tu mała niespodzianka: biorąc pod uwagę medianę wynagrodzeń miesięcznych brutto według miejsca pracy za lipiec 2025 r. liderem wcale nie była Warszawa! Palmę pierwszeństwa dzierżył bowiem Płock – jedyny powiat Mazowsza, który przekroczył barierę 9000 zł (dokładnie 9003,62 zł).

Warszawa musiała się zadowolić pozycją wicelidera z nieznacznie niższą medianą brutto na poziomie 8977,36 zł. Atrakcyjne wynagrodzenia oferowali również pracodawcy z powiatów pruszkowskiego (7938,26 zł) i nowodworskiego (7738,53 zł). Nie licząc Płocka, czołówkę zdominował więc obszar metropolii warszawskiej.

Tu mieszkają najlepiej zarabiający Mazowszanie

W tym przypadku najwyższe miejsce na podium już bezapelacyjnie należało do stolicy. W lipcu 2025 r. mediana wynagrodzeń miesięcznych brutto według miejsca zamieszkania wyniosła w Warszawie 9748,88 zł.

Na zarobki nie mogli narzekać również mieszkańcy powiatów piaseczyńskiego (8556,13 zł) i warszawskiego zachodniego (8535,94 zł), choć te kwoty były o około 1200 zł niższe niż w stolicy. Jak widać, znów można mówić o zdecydowanej przewadze metropolii warszawskiej.

Twoja odpowiedź nie znika – zamienia się w dane

Prezentowane przez statystykę publiczną dane o rynku pracy pochodzą w dużej mierze bezpośrednio od przedsiębiorców i osób fizycznych. Poziom zatrudnienia jest wyliczany na podstawie sprawozdawczości podmiotów, z kolei poziom aktywności zawodowej poznajemy dzięki Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Jego wyniki dla województwa mazowieckiego są dostępne na stronie internetowej Urzędu Statystycznego w Warszawie.

Dlatego jeśli jesteś przedsiębiorcą składającym sprawozdania lub zgłosił się do Ciebie ankieter w sprawie udziału w BAEL: warto udzielić wymaganych informacji, bo przekłada się to na wiedzę o sytuacji gospodarczej i rynku pracy w województwie mazowieckim i w całej Polsce.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiatach woj. mazowieckiego, grudzień 2025 r.

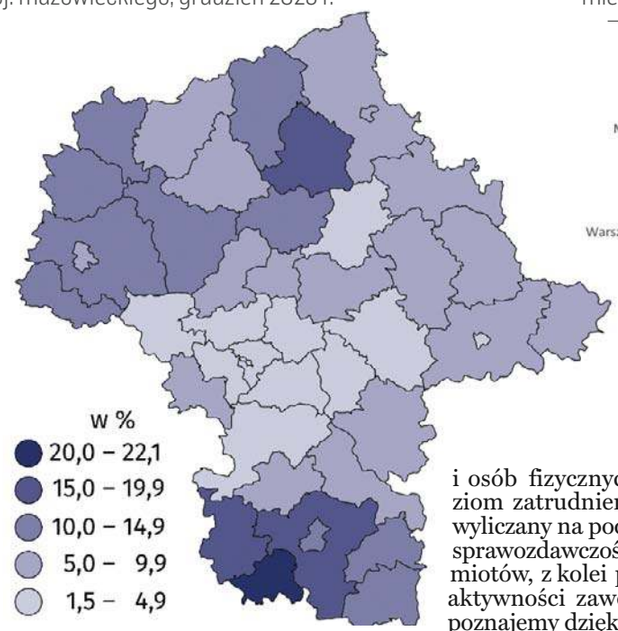

Powiaty z najwyższą medianą wynagrodzeń miesięcznych brutto według miejsca zamieszkania – odchylenie procentowe od mediany dla woj. mazowieckiego (8194,00 zł) w lipcu 2025 r.

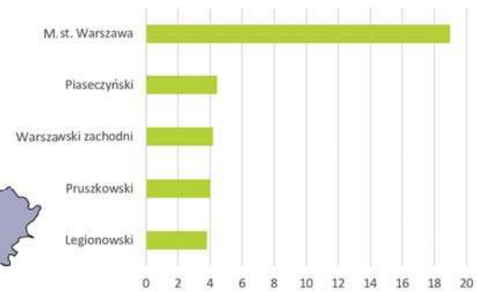

Powiaty z najwyższą medianą wynagrodzeń miesięcznych brutto według siedziby podmiotu, odchylenie procentowe od mediany dla woj. mazowieckiego (8178,31 zł) w lipcu 2025 r.

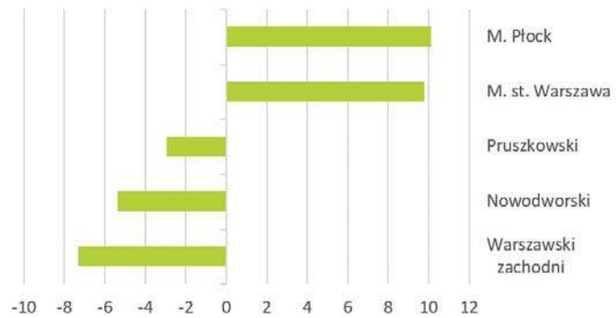

eprasa.pl 37b67560f3

SPECJALIŚCI Z CAŁEJ POLSKI WYBIERAJĄ PŁOCK

Wysokie wynagrodzenia, napływ specjalistów z całej Polski, nowe inwestycje i programy dla młodych rodzin. Płock buduje swoją markę jako miasto pracy i nowoczesnej infrastruktury. Czy ten model rozwoju może stać się wzorem dla innych miast regionu? O kierunki strategiczne pytamy prezydenta Andrzeja Nowakowskiego.

— Co – Pana zdaniem – w największym stopniu zdecydowało o tak wysokiej pozycji Płocka pod względem wynagrodzeń i atrakcyjności lokalnego rynku pracy?

— Płock od dawna jest postrzegany jako miasto atrakcyjne dla inwestorów z różnych branż ze względu na obecność dwóch ważnych firm z branży petrochemicznej, które mają tu swoje siedziby – Orlen S.A. i PERN S.A. I właśnie ten fakt może znacząco wpływać na wartość mediany wynagrodzeń miesięcznych brutto dla naszego miasta według kryterium siedziby podmiotu. Gdy analizujemy dłuższy okres i dostępne dane, liderem przez większość miesięcy w 2025 roku (dane dotyczą okresu styczeń – lipiec 2025) pozostaje jednak Warszawa, podczas gdy Płock odnotował wyższą wartość jedynie w kwietniu oraz w lipcu 2025 r.

— Czy obecny poziom wynagrodzeń jest efektem trwałej struktury gospodarczej miasta, czy raczej splotu specyficznych uwarunkowań ostatnich lat?

— Faktycznie jesteśmy miastem o wysokim poziomie zarobków, ale z dużym zróżnicowaniem między pracownikami sektora przemysłowego, a sektorem usługowym czy budżetowym. Dominacja dużego przemysłu znacząco podbija lokalnie statystyczną średnią płacę. Najwyższe wynagrodzenia oferowane są w sektorze petrochemicznym i energetycznym, w tym w Grupie ORLEN, PERN S.A. oraz w firmach działających na ich zlecenie lub w firmach, które są ich podwykonawcami. Jednym z kluczowych czynników wpływających na wysokość wynagrodzenia w naszym mieście jest inwestycja Nowa Chemia, w ramach której na terenie Zakładu Produkcyjnego ORLEN powstaje nowoczesna instalacja petrochemiczna. To stworzyło zapotrzebowanie na wysoko wykwalifikowanych pracowników z branży przemysłowej - nie tylko kadry kierowniczej czy inżynieryjnej, ale także pracowników niższego szczebla, którzy zarabiają więcej niż wynosi średnia krajowa.

— Jak ta sytuacja przekłada się na funkcjonowanie lokalnego rynku pracy – dostępność kadr, konkurencję między pracodawcami oraz migracje pracowników z regionu?

— Firmy, o których już wspomniałem, przyciągają wysoko wykwalifikowaną kadrę specjalistów z terenu całej Polski, a także świata. Migracja pracowników jest dziś naturalnym zjawiskiem na rynku pracy. Jeśli pracodawca doda do tego atrakcyjne pakiety relokacyjne i możliwość pracy zdalnej czy hybrydowej, to dostępność do wyspecjalizowanych pracowników zdecydowanie się zwiększa i taki trend pewnie będzie się utrzymywał.

— Dane statystyczne pokazują wyraźne różnice pomiędzy Płockiem, metropolią warszawską a peryferyjnymi powiatami Mazowsza. Czy – Pana zdaniem – model rozwoju Płocka może być punktem odniesienia dla innych miast średniej wielkości w regionie?

— Każde miasto ma swoją historię, ale też specyfikę, unikatowe położenie i uwarunkowania gospodarcze, a kierunki rozwoju i inwestycje w naszym mieście są odpowiedzią na potrzeby mieszkańców, których mamy w różnym wieku. A my chcemy, aby wszystkim Płocczankom i Płocczanom żyło się tu dobrze. Płock jest otwarty zarówno na współpracę, jak i dzielenie się dobrymi praktykami czy innowacyjnymi rozwiązaniami. Skutecznie pozyskujemy środki unijne i stawiamy na zrównoważony rozwój miasta, a dotacje znacząco przyśpieszają realizację wielu przedsięwzięć. Budowa nowych dróg, w tym kolejnego odcinka ulicy Przemysłowej na obwodnicy miasta znacznie podnosi zainteresowanie Płockiem przez nowych inwestorów. Dobrze skomunikowane tereny przemysłowe z centrum, to jeden z fundamentów nowych miejsc pracy. Od wielu lat, myśląc o wysokim poziomie edukacji dzieci i młodzieży, modernizujemy placówki oświatowe – termomodernizujemy energetycznie budynki, remontujemy bloki żywieniowe, obiekty sportowe, pracownie komputerowe czy warsztaty do nauki zawodu. Urządzamy kolejne zielone tereny do odpoczynku, rekreacji i uprawiania sportu oraz budujemy drogi rowerowe, których już dziś mamy blisko 100 km. Wspieramy finansowo płockie uczelnie wyższe, które oferują coraz więcej dyscyplin naukowych, aby młodzi ludzie chętnie wybierali Płock do studiowania. Przekazywane uczelniom środki przez miasto są wykorzystywane m.in. na rozwój bazy dydaktycznej, wyposażenie pracowni, modernizacje i remonty czy dofinansowanie naukowych wydarzeń. Co roku organizujemy lokalnie konkurs „Dyplom dla Płocka", w którym laureaci otrzymują nagrody i wyróżnienia finansowe za prace dyplomowe o tematyce wspierającej innowacyjność i rozwój miasta. Realizujemy także program „Grant na start", który polega na wypłacaniu stypendiów kandydatom z najwyższymi wynikami uzyskanymi w postępowaniu kwalifikacyjnym na studia. Dbamy o kadrę dydaktyczną przyznając „Granty badawcze", które wspierają ich rozwój naukowy i uzyskiwanie stopni i tytułów naukowych. Wspomnę także o naszym autorskim programie „Mieszkania na start", który stworzyliśmy, aby dać kolejny argument młodym, wykształconym ludziom do pozostania w naszym mieście, założenia tu rodziny i rozwijania swojej kariery. Z takiej formy korzysta już około 400 młodych rodzin, a klucze do kolejnych ponad 40 mieszkań oddamy w tym roku.

— Jakie wyzwania stoją dziś przed miastem w kontekście utrzymania wysokiej atrakcyjności rynku pracy w dłuższej perspektywie?

— Będziemy nadal konsekwentnie rozwijać Płock przez budowanie miasta atrakcyjnego dla inwestorów i nowoczesnych firm. Ważne są nowe technologie, implementacja rozwiązań z wykorzystaniem sztucznej inteligencji oraz edukacja ukierunkowana na zawody przyszłości. To kluczowe czynniki dla utrzymania konkurencyjności rynku pracy oraz przyciągania nowych inwestorów. Zamknięcie w ostatnim czasie w Płocku dużej fabryki Levi'sa i związane z tym zwolnienia grupowe potwierdziły, jak ważna jest aktywna polityka rynku pracy oraz współpraca z przedsiębiorcami, zarówno lokalnymi jak i z terenu całej Polski. Dzięki naszemu zaangażowaniu udało się ściągnąć do miasta firmy z branży tekstylnej, które uruchomiły tu swoją działalność i zatrudniły wykwalifikowanych i doświadczonych pracowników zamkniętego zakładu.

fot. UM Płock

Andrzej Nowakowski, Prezydent Miasta Płocka

Coraz ważniejszą misję ma również Miejski Urząd Pracy, który prowadzi szereg przedsięwzięć, programów szkoleniowych, inicjatyw doradczych i oferuje dofinansowania, które ułatwiają zdobycie nowych kwalifikacji, zawodu lub otwarcie własnej firmy. Spotkanie wielu branż i środowisk odbywa się podczas corocznie organizowanych i licznie odwiedzanych przez wystawców i uczestników Targów Kariery i Aktywności Zawodowej.

Atrakcyjność rynku pracy, to także rozwój miejskiej infrastruktury i ekologicznego transportu publicznego. W ostatnich latach zbudowaliśmy stadion piłkarski na ponad 15 tys. widzów, na którym mecze rozgrywa ekstraklasowa Wisła Płock czy nowoczesny aquapark w formule Partnerstwa Publiczno-Prawnego. W połowie roku na płockie ulice wyjedzie pierwszych 18 autobusów wodorowych. Gotowy mamy projekt dużej sali koncertowej w centrum Płocka i właśnie rozpoczęliśmy realizację ogromnego przedsięwzięcia infrastrukturalnego związanego z bezpieczeństwem mieszkańców - „Zielono-niebieski Płock. Adaptacja do zmian klimatu", na który zdobyliśmy 107 mln zł dofinansowania unijnego. Dzięki temu do końca 2029 roku zbudujemy m.in. kilometry kanalizacji deszczowej, zbiorniki retencyjne i zagospodarujemy kolejne tereny zielone.

oprac. zł

eprasa.pl 37b67560f3

TRAMWAJARZE CZEKAJĄ NA WIOSNĘ

– W PLANACH REMONT BLISKO 12,5 KM TORÓW

W tym roku Tramwaje Warszawskie planują remont blisko 12,5 km torów. Największe prace zaplanowano w Alejach Jerozolimskich, na Wolskiej, Al. „Solidarności" i węźle Femina, ostatnim odcinku Grójeckiej i końcowym fragmencie Puławskiej.

Fot. Tramwaje Warszawskie

W zeszłym roku łączna długość warszawskiej sieci tramwajowej przekroczyła 350 km toru pojedynczego. Średni wiek torowisk, licząc od budowy bądź ostatniego remontu głównego, to 15 lat.

– Stawiamy sobie za zadanie odmłodzenie całej infrastruktury, by zagwarantować lepszy jej stan, wyższy komfort podróży i większe bezpieczeństwo. Tegoroczny budżet remontowy, licząc wszystkie koszty i materiały, to prawie 250 mln zł, z czego same naprawy główne to 140 mln zł. Chcemy – podobnie jak w zeszłym roku – zakończyć remonty w zapowiadanych terminach – mówi Konrad Niklewicz, członek zarządu Tramwajów Warszawskich, odpowiedzialny za utrzymanie i modernizację infrastruktury torowo-trakcyjnej.

W tym roku Tramwaje Warszawskie zamierzają zrealizować podobną liczbę zadań remontowych, co w zeszłym roku, ale ich zakres – liczony długością torowisk – będzie większy. Harmonogram obejmuje 36 zadań i blisko 12,5 km toru pojedynczego. To najwyższa wartość od lat. Efektem robót będą m.in. zniesienie części ograniczeń prędkości, podwyższenie komfortu przejazdu tramwajem czy poprawa stanu przejazdów.

Najważniejsze remonty w 2026 r.

Jednym z największych remontów będzie wymiana przyrządów wyrównawczych na wiadukcie mostu Poniatowskiego oraz towarzysząca im odcinkowa wymiana szyn oraz zabudowy torowiska w Alejach Jerozolimskich – pomiędzy Pl. Starynkiewicza a Rondem Waszyngtona.

– Liczyliśmy, że przebudowę alej uda się połączyć z modernizacją linii średnicowej. Niestety, PKP PLK zmieniła po raz kolejny swoje plany, a my dłużej już czekać nie możemy. Jednocześnie staramy się utrzymać balans między kosztami a zakresem prac, by z uwagi na odłożoną w czasie inwestycję kolejową w tym roku nie realizować robót, które nie są konieczne – wyjaśnia Konrad Niklewicz.

Prace obejmą łącznie blisko 3,4 km toru pojedynczego i będą realizowane przy wyłączonym ruchu tramwajowym w czerwcu i lipcu. W sumie, z uwagi na wymogi organizacji ruchu kołowego, zaplanowano 17 etapów. Najtrudniejszy, związany z wymianą skrzyżowania torów, będzie wymagał także tygodniowego wyłączenia ruchu tramwajowego na ul. Marszałkowskiej.

Kolejny duży remont tramwajarze przeprowadzą na skrzyżowaniu al. Solidarności i Jana Pawła II. Zaplanowano tutaj remont torowiska na skrzyżowaniu – obejmujący wymianę rozjazdów i zwrotnic, remont platform przystankowych i przejść dla pieszych w torowisku, a także wymianę zabudowy asfaltowej. Roboty będą prowadzone w lipcu i sierpniu z podziałem na dwa etapy. W pierwszym utrzymane będzie kursowanie tramwajów w relacji: Rondo ONZ – Pl. Bankowy i odwrotnie (południe – wschód – południe); w drugim zaś w relacji: Kercelak – Rondo Zgrupowania AK „Radosław" (zachód – północ – zachód). W ramach tych zamknięć wyremontowane zostanie torowisko na ul. Wolskiej i Al. „Solidarności" – pomiędzy Zajezdnią Wola a Żelazną (z zachowaniem przejazdu tramwajów ul. Okopową i Towarową), a także między Feminą a Pl. Bankowym. W sumie prace obejmą ponad 2,8 km toru.

Fot. Tramwaje Warszawskie

eprasa.pl 37b67560f3

Dołącz do naszej społeczności
wawa.info

Codziennie czytaj nas na portalu wawa.info

Fot. Tramwaje Warszawskie

Tramwaje Warszawskie dokończą także prace na Ochocie. Remontem zostanie objęty ostatni odcinek Grójeckiej – od Pl. Narutowicza do Pl. Zawiszy. Ruch tramwajów będzie tu wstrzymany przez cały lipiec. Na wymianę czeka 1166 metrów toru pojedynczego. Prace te celowo zaplanowano na ten rok z uwagi na dużą skalę utrudnień na Ochocie w zeszłym roku, związanych z budową trasy tramwajowej do Dw. Zachodniego i wstrzymaniem ruchu tramwajów do pętli Banacha i P+R Al. Krakowska, a także z powodu konieczności wytyczenia objazdów w trakcie remontu torowiska na Pl. Zawiszy – z tymczasowymi przejazdami drogowymi przez tory, właśnie na tym odcinku (co uniemożliwiło realizację prac remontowych w ubiegłym roku).

Wyremontowana zostanie kompleksowo także trasa tramwajowa na ul. Puławskiej – od pętli Metro Wilanowska od pętli Wyścigi. To 3430 m toru pojedynczego. Roboty torowe potrwają ok. 3,5 miesiąca i są zaplanowane od sierpnia do listopada. W pierwszym etapie ruch będzie wyłączony na całym odcinku, a w drugim – tramwaje będą dojeżdżać do Al. Lotników (dzięki rozjazdowi nakładkowemu).

Koordynacja z innymi jednostkami

Miejska spółka tramwajowa koordynuje się także z inwestycjami innych podmiotów. Firma Strabag, na zlecenie Stołecznego Zarządu Rozbudowy Miasta, przebudowuje ul. Grzybowską. Ten sam wykonawca wyremontuje przejazd przez torowisko na skrzyżowaniu Towarowej i Grzybowskiej wraz z przystankami tramwajowymi. W związku z tym od około połowy kwietnia, przez półtora miesiąca, tramwaje nie będą jeździły między Kercelakiem a Rondem Daszyńskiego (gdzie zostanie zabudowany rozjazd nakładkowy).

Z kolei między czerwcem a wrześniem Veolia będzie prowadzić remont komory ciepłowniczej w Al. Niepodległości. Prace te wymuszą przerwę w kursowaniu tramwajów przez ok. trzy miesiące – od Nowowiejskiej do przystanku Metro Pole Mokotowskie.

Prace Veolii wykorzystamy do remontu torowiska w Al. Niepodległości od Nowowiejskiej do Trasy Łazienkowskiej. Po raz pierwszy wykorzystamy funkcjonalność, jaką daje nam nowy odcinek torowiska na ul. Rakowieckiej – utrzymamy dojazd z Wołoskiej do metra i centrum, przez Marszałkowską i Nowowiejską. To znacząco zmniejszy utrudnienia – podkreśla Konrad Niklewicz.

Nie zabraknie też mniejszych prac, które będą wiązać się z weekendowymi bądź kilkudniowymi wyłączeniami ruchu. Do realizacji planu zostanie wykorzystany cały sezon remontowy – od kwietnia do końca listopada. Harmonogram prac uwzględnia przede wszystkim możliwości finansowe, dostępność ekip remontowych, możliwość wytyczenia objazdów i zadysponowania autobusów zastępczych. Prace będą się koncentrować w okresach ze zmniejszoną liczbą pasażerów (w lipcu i sierpniu – o ok. 15-20 proc. mniej pasażerów). Dokładne daty i terminy wyłączeń ruchu są w trakcie uzgodnień i koordynacji. O szczegółach będziemy informować bliżej remontów.

Prace utrzymaniowe

Niezależnie od zaplanowanych remontów prowadzone będą naprawy bieżące i prace utrzymaniowe. Plan zakłada m.in. naprawę ok. 15 km toru pojedynczego, frezowanie i szlifowanie ok. 30 km toru pojedynczego, wymianę 34-40 zwrotnic czy wymianę 10,7 km sieci trakcyjnej.

UM Warszawa

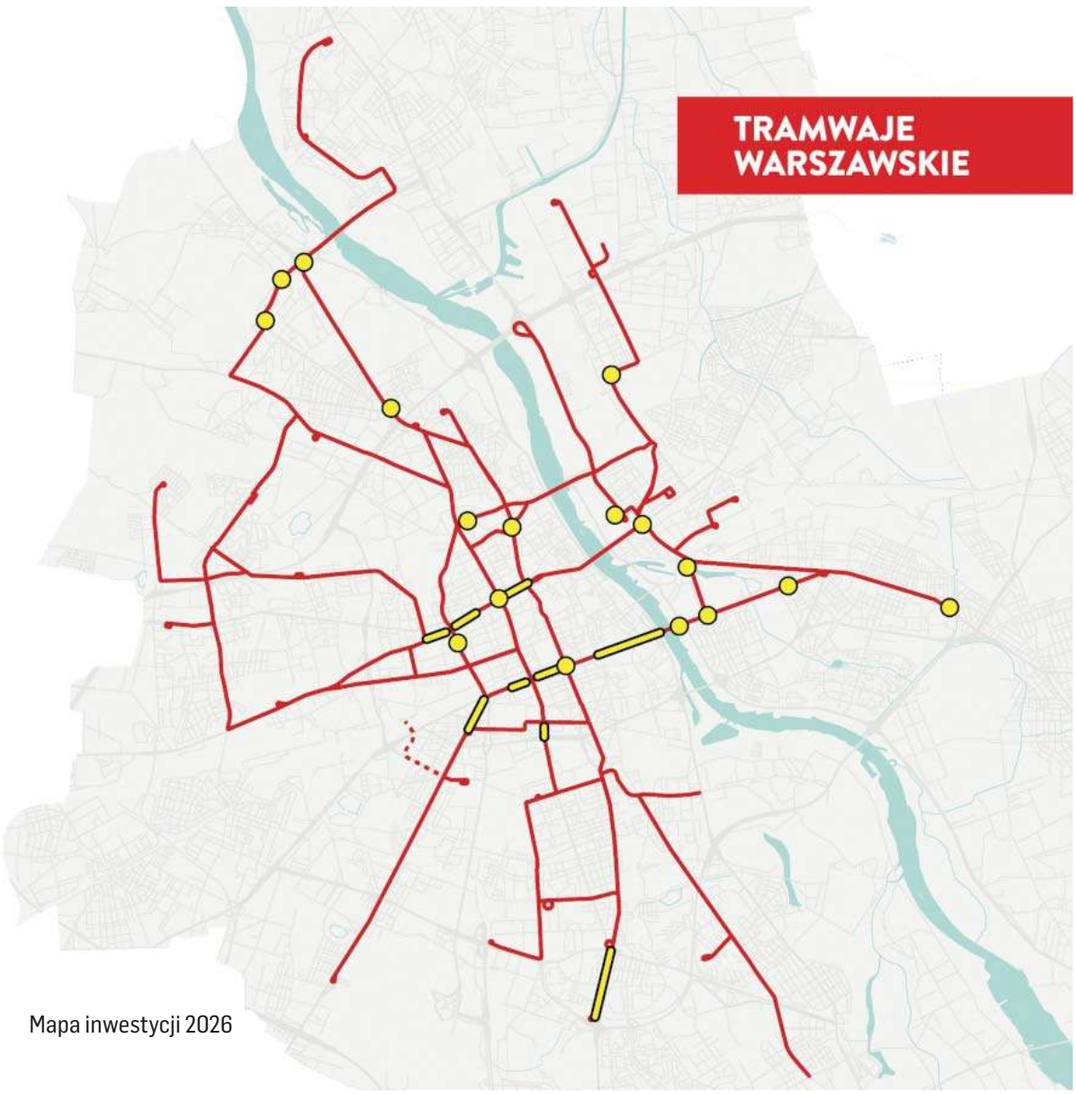

Mapa inwestycji 2026

graf. Tramwaje Warszawskie

eprasa.pl 37b67560f3

automotto

Polcar

Autoryzowana Sieć Handlowa

Jesteśmy przedstawicielem **Autoryzowanej Sieci Handlowej Polcar,** najdłużej działającego dystrybutora części samochodowych w Polsce, dzięki czemu na co dzień oferujemy gamę produktów od kilkuset producentów z całego świata.

Kierując się filozofią uczciwego wyboru oferujemy często aż do **5 wariantów** części tego samego zastosowania.

Dzięki unikalnemu **systemowi oznaczeń jakościowych** oferowanego asortymentu umożliwiamy każdemu klientowi świadomy wybór towaru wg. najważniejszych dla niego kryteriów.

JAKOŚĆ
to świadomy wybór

Zapraszamy do współpracy
warsztaty samochodowe
i **sklepy motoryzacyjne!**

www.automotto.pl

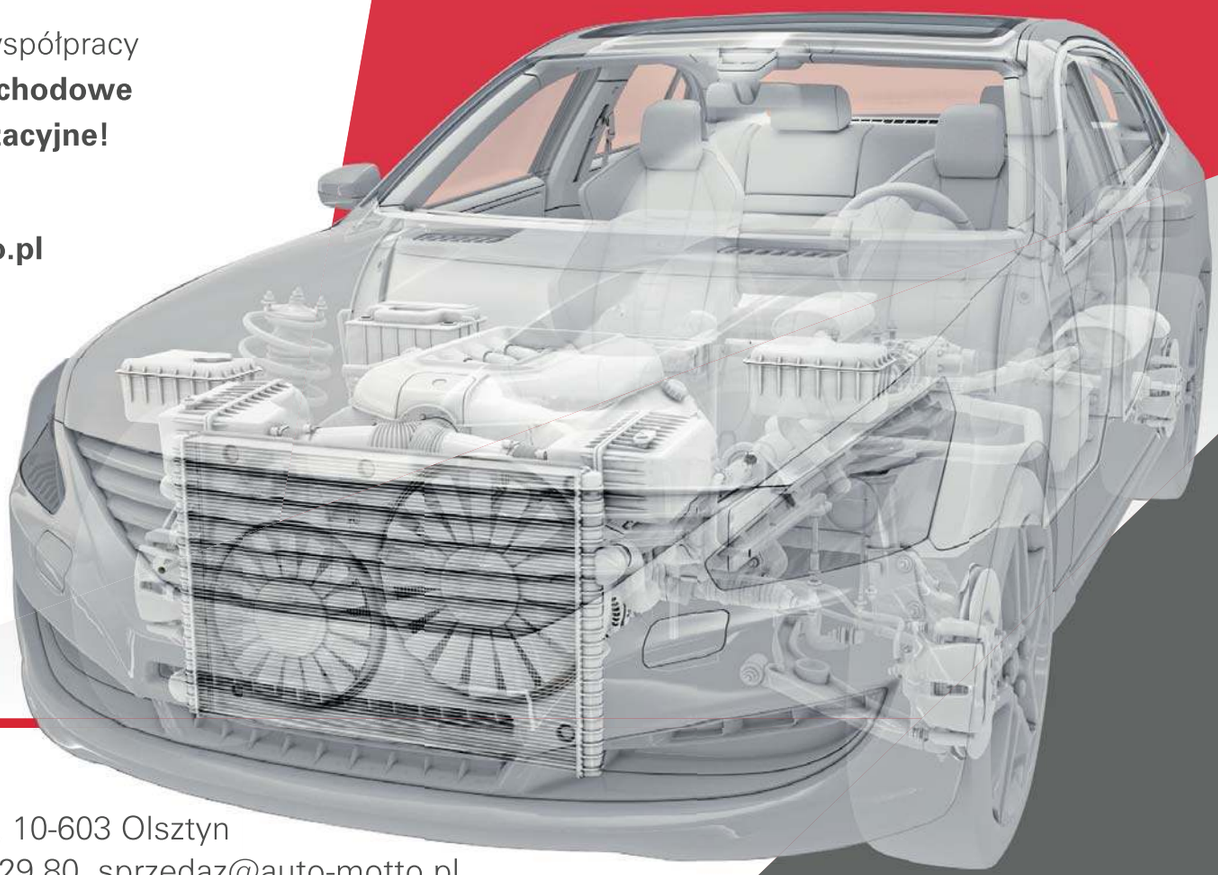

AutoMotto
ul. Metalowa 3K, 10-603 Olsztyn
Tel: +48 89 722 29 80, sprzedaz@auto-motto.pl

9260TBR-F

eprasa.pl 37b67560f3

WARSZAWA ZNÓW PRZESIADA SIĘ NA DWA KÓŁKA

Są takie momenty w roku, kiedy Warszawa wyraźnie zmienia tempo. Jednym z nich jest początek marca – dzień, w którym na ulice wraca Veturilo. W tym roku system miejskich rowerów startuje po raz piętnasty.

Wraz z pierwszymi cieplejszymi dniami coraz więcej warszawiaków wybiera dwa kółka zamiast czterech.

3460 powodów, żeby ruszyć w drogę

Rozstawiono je przy 344 stacjach we wszystkich dzielnicach – od Białołęki po Ursus, od Bielan po Wilanów. Trudno dziś znaleźć w stolicy miejsce, z którego do Veturilo byłoby naprawdę daleko.

Za tymi liczbami kryją się codzienne historie: szybki dojazd do pracy, poranna przesiadka z metra, spontaniczny wypad nad Wisłę czy powrót do domu po spotkaniu ze znajomymi. System od lat wpisuje się w miejski rytm – bez wielkich słów, za to z konkretną funkcją.

Mechanizm działania pozostaje prosty: aplikacja Veturilo w smartfonie, doładowane konto, skan kodu QR lub wpisanie numeru roweru. Blokada zwalnia się automatycznie. Po zakończeniu jazdy wystarczy zamknąć blokadę przy kole. Minimum formalności, maksimum mobilności. System od początku projektowano jako uzupełnienie komunikacji miejskiej. Dlatego pierwsze 20 minut przejazdu jest bezpłatne, a pierwsza godzina jazdy rowerem tradycyjnym kosztuje symboliczną złotówkę. To rozwiązanie, które skutecznie zachęca do krótkich, codziennych przejazdów – właśnie takich, które najbardziej odciążają ulice.

Miliony kilometrów miejskiej energii

Skala robi wrażenie. W 2025 roku rowery miejskie wypożyczono ponad 4,6 miliona razy, pokonując łącznie 9,6 miliona kilometrów. To realna zmiana przyzwyczajeń transportowych – coraz więcej mieszkańców traktuje rower jako alternatywę dla samochodu czy zatłoczonego autobusu w godzinach szczytu.

Czy jubileuszowy sezon pobije rekordy? Wiele na to wskazuje – zwłaszcza że miasto konsekwentnie inwestuje w infrastrukturę.

Warszawa coraz bardziej rowerowa

Dziś stolica dysponuje 873 kilometrami infrastruktury rowerowej. W ubiegłym roku powstało 57,5 km nowych tras, a kolejne 20,7 km zostało wyremontowanych. To tempo, jakiego wcześniej nie było – i inwestycje nie zwalniają.

Nowe odcinki dróg rowerowych, przebudowy skrzyżowań i poprawa bezpieczeństwa sprawiają, że jazda po Warszawie jest po prostu wygodniejsza. A im lepsza infrastruktura, tym chętniej mieszkańcy wybierają dwa kółka.

Piętnaście sezonów to już nie eksperyment ani miejska nowinka. To stały element stołecznego krajobrazu. W marcu Warszawa znów lekko przyspiesza. I robi to na rowerze.

Red./UM Warszawa

fot. S. Pulcyn / UM Warszawa

www.treorsi.pl

1925otwi-a-M

eprasa.pl 37b67560f3

RAPORT SAMORZĄDOWY

Fot. mazovia.pl/Aleksandra Podlaska

PONAD 3,3 MLN ZŁ DLA GMINY STARA BŁOTNICA

Remont zbiorników retencyjnych w Czyżówce, nowoczesne wodomierze do zdalnego odczytu i punkt monitoringu sieci wodociągowej — to tylko część inwestycji, które wkrótce ruszą w gminie Stara Błotnica. Samorząd pozyskał na ten cel ponad 3,3 mln zł z Funduszy Europejskich dla Mazowsza.

Do gminy Stara Błotnica trafi ponad 3,3 mln zł unijnego wsparcia na modernizację i rozwój gospodarki wodno-ściekowej. Środki pochodzą z programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 i pozwolą na realizację szeregu kluczowych zadań poprawiających bezpieczeństwo oraz komfort mieszkańców.

— Inwestowanie w infrastrukturę wodociągową to dziś konieczność. Wiele sieci gminnych jest wysłużonych i wymaga modernizacji. Nowoczesna, bezawaryjna sieć to podstawa sprawnie funkcjonującej gminy i komfort życia mieszkańców — podkreśla Rafał Rajkowski, wicemarszałek województwa mazowieckiego.

Jednym z najważniejszych elementów projektu będzie remont dwóch zbiorników retencyjnych wody pitnej o pojemności po 500 m^3 na terenie Stacji Uzdatniania Wody w Czyżówce. Inwestycja ma zwiększyć bezpieczeństwo dostaw wody oraz ograniczyć ryzyko przerw w jej dostępności.

Równolegle gmina postawi na nowoczesne opomiarowanie. Zakupione i zamontowane zostaną m.in. wodomierze:

- 100 do wody zimnej i ciepłej przystosowanych do modułów radiowych,
- 2100 z przepływem nominalnym i modułem radiowym,
- 50 ultradźwiękowych do wody zimnej
- oraz 30 studni wodomierzowych.

Aby móc szybko wykrywać wycieki i awarie, powstanie punkt monitoringu przepływu w sieci wodociągowej wraz z zasuwą. Gmina zakupi także 15 zestawów komputerowych z oprogramowaniem, które umożliwią bieżącą analizę danych i sprawne zarządzanie infrastrukturą. Ważną częścią projektu będą również działania edukacyjne. Zaplanowano spotkania informacyjne z mieszkańcami i uczniami, a w bibliotece gminnej oraz urzędzie gminy udostępnione zostaną broszury informacyjno-promocyjne dotyczące racjonalnego gospodarowania wodą.

Samorząd podkreśla, że inwestycja to krok w stronę nowoczesnej, odpornej na awarie infrastruktury i realne wzmocnienie bezpieczeństwa wodnego gminy.

RED./MAZOVIA.PL

5,9 MLN ZŁ Z UE NA WODOCIĄGI I ZDROWIE

Modernizacja sieci wodociągowej w gminie Nowa Sucha oraz zakup nowego sprzętu medycznego dla placówek w Pniewach i Nadarzynie – to zadania, które otrzymają łącznie ponad 5,9 mln zł wsparcia z programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza.

Do regionów żyrardowskiego oraz warszawskiego zachodniego trafi w sumie ponad 5,9 mln zł ze środków Unii Europejskiej. Dofinansowanie zostanie przeznaczone na modernizację infrastruktury wodociągowej oraz poprawę jakości i dostępności usług medycznych.

– Cały czas inwestujemy w modernizację gminnych sieci wodociągowych w naszym regionie. Tym razem środki trafią do gminy Nowa Sucha, która dzięki inwestycji zmniejszy straty wody i będzie mogła szybciej reagować na ewentualne awarie. Wsparcie otrzymają także placówki medyczne w Pniewach i Nadarzynie, które zakupią nowoczesne wyposażenie – podkreśla Adam Struzik, marszałek województwa mazowieckiego.

Nowa Sucha: modernizacja sieci wodociągowej

Gmina Nowa Sucha otrzyma ponad 3,3 mln zł na modernizację sieci wodociągowej. Inwestycja obejmie wdrożenie systemu zarządzania stratami wody, montaż wodomierzy do zdalnego odczytu oraz budowę systemu telemetrycznego monitoringu sieci. Zakupione zostaną również niezbędne urządzenia, oprogramowanie i przepływomierze w stacjach uzdatniania wody.

Pniewy: nowy sprzęt dla rehabilitacji

Ponad 1,6 mln zł trafi do Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Pniewach. Środki zostaną przeznaczone na zakup nowoczesnego sprzętu rehabilitacyjnego, m.in. aparatów do elektroterapii, terapii ultradźwiękowej, biostymulatorów laserowych, a także łóżek rehabilitacyjnych i przenośnych zestawów do magnetoterapii.

Inwestycja poprawi jakość rehabilitacji oraz umożliwi bezpieczne i skuteczne świadczenie usług również w warunkach domowych.

Nadarzyn: lepsza dostępność POZ

Ponad 1 mln zł dofinansowania otrzyma Centrum Medyczne Nadarzyn. Projekt zakłada modernizację infrastruktury w placówkach POZ w Nadarzyn i Młochów, w tym zakup kiosków samoobsługowych, montaż systemów nagłośnienia w poczekalniach oraz oznaczeń z alfabetem Braille'a.

Dodatkowo placówka zostanie doposażona w sprzęt do wizyt domowych, m.in. mobilny analizator moczu i aparat EKG, co ułatwi dotarcie do pacjentów mających trudności z poruszaniem się.

RED./MAZOVIA.PL

Fot. mazovia.pl/Bartłomiej Banasiewicz

eprasa.pl 37b67560f3

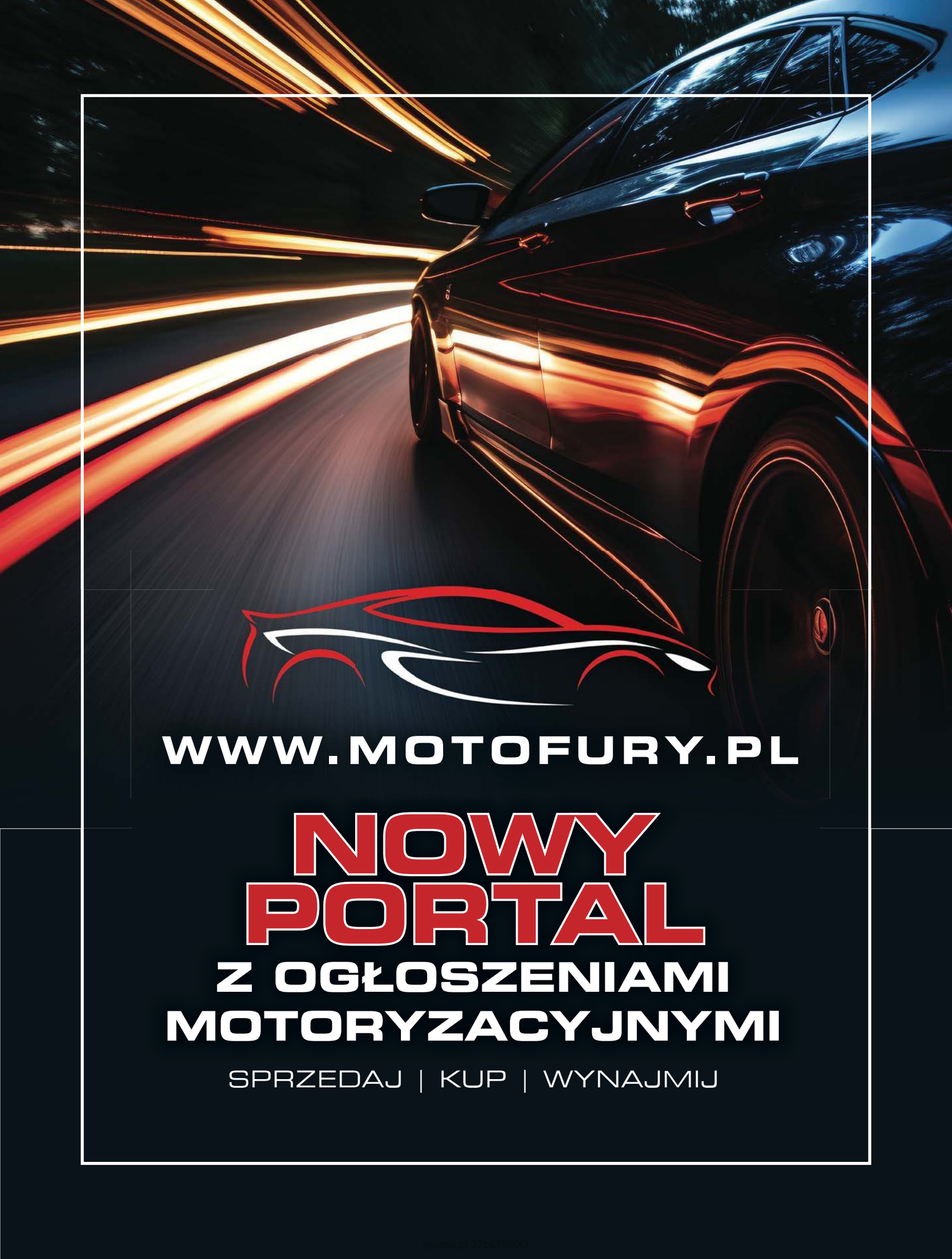
WWW.MOTOFURY.PL
NOWY PORTAL
Z OGŁOSZENIAMI MOTORYZACYJNYMI
SPRZEDAJ | KUP | WYNAJMIJ

Codziennie czytaj nas na portalu wawa.info
Dołącz do naszej społeczności wawa.info

UNIJNY ZASTRZYK DLA MAZOWSZA

Mazowsze na pierwszym miejscu w Polsce pod względem skali wykorzystania środków z KPO! W sumie do beneficjentów trafiło ponad 39 mld zł wsparcia z UE. Instytucje i spółki samorządu województwa pozyskały już 1,7 mld zł z tego programu. Kolejnych 5 mld zł trafiło do mazowieckich beneficjentów z regionalnego programu – Fundusze Europejskie dla Mazowsza.

Fot. archiwum umwm

Ostatnie lata to czas intensywnego wydatkowania funduszy unijnych na Mazowszu. Beneficjenci z regionu chętnie sięgają nie tylko po pieniądze w ramach programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021–2027 (FEM), ale także z Krajowego Programu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO).

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności ma na celu przyspieszenie odbudowy i wzmocnienie polskiej gospodarki. Dzięki funduszom unijnym z KPO są realizowane inwestycje wspierające rozwój wielu kluczowych sektorów.

– Na Mazowszu podpisano już ponad 142,8 tys. umów z KPO o łącznej wartości ponad 39,3 mld zł. To plasuje region na pierwszym miejscu w Polsce pod względem skali wykorzystania pieniędzy z tego instrumentu finansowego – podkreśla Jacek Karnowski, sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej. – Istotną część inwestycji, które otrzymały unijne wsparcie, stanowi ochrona zdrowia. Dofinansowaliśmy m.in. modernizację infrastruktury szpitalnej, cyfryzację ochrony zdrowia oraz rozwój zaplecza dydaktycznego i badawczego. Z kolei z programu FEnIKS na Mazowszu realizowane są 104 projekty o łącznej wartości 21,6 mld zł, w tym unijne dofinansowanie stanowi 10,9 mld zł. Dotyczą one m.in. transportu publicznego, infrastruktury drogowej, ochrony środowiska oraz ochrony zdrowia.

Ze środków z KPO aktywnie korzystają też instytucje i spółki samorządu województwa mazowieckiego. Stanowiska do wirtualnej nauki zawodów, budowa zbiornika wodnego o powierzchni 70 ha, zakup 64 pociągów elektrycznych, zwiększenie cyberbezpieczeństwa szpitali, fundusze na modernizację placówek zdrowia – to tylko wybrane inwestycje realizowane z funduszy unijnych na terenie Mazowsza.

– Aktywnie wspieraliśmy nasze spółki, szpitale i inne jednostki w aplikowaniu o środki z Krajowego Planu Odbudowy, zapewniając wkład własny i promesy finansowe – mówi marszałek Adam Struzik.

Jak zauważa marszałek, kolejnym znaczącym źródłem wsparcia dla beneficjentów z naszego regionu jest program Fundusze Europejskie dla Mazowsza. – Ponad 5 mld zł pozyskanych z tego programu to duży zastrzyk dla gospodarki. Od 2021 roku podpisaliśmy już ponad 1,2 tys. umów, dzięki którym rozwijamy nowoczesne usługi społeczne i zdrowotne, podnosimy efektywność energetyczną, inwestujemy w bezpieczeństwo mieszkańców i wspieramy innowacje. Tak wysoki poziom wykorzystania środków, ponad 56 procent, pokazuje, że Mazowsze nie tylko dobrze planuje, lecz także konsekwentnie realizuje projekty – dodaje.

39 mld z Krajowego Programu Odbudowy

Beneficjenci z Mazowsza pozyskali z Krajowego Planu Odbudowy 2021–2027 ponad 39 mld zł, z czego jednostki samorządu województwa mazowieckiego i spółki – już ponad 1,7 mld zł.

eprasa.pl 37b67560f3

Fot. archiwum umwm

Ponad 1 mld zł dla Kolei Mazowieckich

Największe wsparcie z KPO, ponad **1 mld zł**, trafiło do **Kolei Mazowieckich** na zakup elektrycznych zespołów trakcyjnych. Spółka dzięki środkom z UE realizuje rekordowy zakup 75 sztuk nowych elektrycznych zespołów trakcyjnych. Koleje Mazowieckie pozyskały dofinansowanie na zakup 64 pojazdów z Krajowego Planu Odbudowy oraz Programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza.

Odbiory zamówionych pojazdów rozpoczną się w II kwartale 2026 r., a ostatni z nich zostanie dostarczony w III kwartale 2027 r. Nowe składy będą jednoprzestrzenne, klimatyzowane, wyposażone w system informacji wizualnodźwiękowej i dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz o ograniczonej mobilności. Będą poruszać się z prędkością do 160 km/h.

– Koleje Mazowieckie od 2010 r. efektywnie wykorzystują fundusze europejskie. W tym czasie pozyskaliśmy aż 3,5 mld zł unijnego dofinasowania na zakup i modernizację taboru. Tylko w obecnej perspektywie finansowej 2021–2027 otrzymaliśmy ponad 1,5 mld zł dotacji z programów KPO oraz FEM na zakup 64 pięcioczłonowych EZT FLIRT. Inwestycje w nowoczesne pojazdy szynowe przekładają się na rekordowe wyniki przewozowe. W ubiegłym roku przewieźliśmy ponad 70 mln pasażerów – mówi Rafał Krzemień, członek zarządu, dyrektor finansowy Kolei Mazowieckich.

Ponad 313 mln zł z KPO dla mazowieckich szpitali

Dzięki środkom z KPO do mazowieckich szpitali trafiło w 2025 r. ponad **313 mln zł.**

– Fundusze te pozwolą na zakup nowoczesnego sprzętu medycznego, modernizację infrastruktury czy wdrożenie innowacyjnych rozwiązań w diagnostyce i leczeniu chorób cywilizacyjnych, w tym nowotworów i chorób serca. Największe dotacje dotyczą inwestycji w rozwój cyfryzacji w szpitalach. W sumie na ten cel do mazowieckich szpitali trafi 143 mln zł. Wsparcie dla oddziałów onkologicznych wynosi prawie 93 mln zł, a na oddziały kardiologiczne prawie 78 mln zł – zaznacza Anna Brzezińska, członkini zarządu województwa mazowieckiego.

Wsparcie dla onkologii

W ramach konkursu Ministerstwa Zdrowia „Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej" wsparcie w wysokości ponad 92,3 mln zł otrzymały m.in. dwa szpitale prowadzone przez samorząd województwa – Mazowieckie Centrum Leczenia Chorób Płuc i Gruźlicy w Otwocku oraz Wojewódzki Szpital Zespolony w Płocku.

– Mazowsze utrzymuje swoją silną pozycję zarówno jako adresat, jak i dystrybutor środków europejskich. To właśnie województwo mazowieckie, jako pierwszy region, zaczęło uruchamiać środki europejskie już w kilka tygodni po rozpoczęciu pandemii COVID 19. Nasz program regionalny wspierał placówki ochrony zdrowia, niezależnie od tego, kto był ich organem prowadzącym. Później przyszedł czas na wsparcie naszych placówek ze środków z Krajowego Planu Odbudowy – podkreśla radny województwa Krzysztof Strzałkowski, przewodniczący sejmikowej Komisji Budżetu i Finansów.

Największą dotację otrzymało **Mazowieckie Centrum Leczenia Chorób Płuc i Gruźlicy w Otwocku**, które realizuje projekt o wartości 69,74 mln zł. **Aż 58,6 mln zł z tej kwoty to środki z KPO.** Szpital przeprowadzi modernizację infrastruktury diagnostycznej i leczniczej, dostosuje obiekty do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, wdroży nowoczesne systemy wentylacji i ogrzewania oraz zakupi specjalistyczne oprogramowanie i sprzęt medyczny. Projekt obejmuje także szkolenia personelu i kampanię informacyjną dla pacjentów.

Z kolei **Wojewódzki Szpital Zespolony w Płocku** zrealizuje projekt o wartości 36,85 mln zł, z czego ponad **33,7 mln zł** to pieniądze unijne w ramach KPO. Placówka zakupi m.in. tomograf komputerowy, rezonans magnetyczny, aparaty RTG, stół operacyjny, sprzęt do krioablacji guzów nerek i nowoczesne aparaty do znieczulenia. Inwestycja będzie realizowana w latach 2025–2026.

Wsparcie dla kardiologii

Środki z KPO trafiły również na oddziały kardiologiczne marszałkowskich szpitali. W ramach dwóch naborów łączne dofinansowanie w wysokości ponad **77,9 mln zł** uzyskały **Mazowieckie Centrum Rehabilitacji „STOCER", Mazowiecki Szpital Bródnowski, Specjalistyczny Szpital Wojewódzki w Ciechanowie, Wojewódzki Szpital Zespolony w Płocku, Mazowiecki Szpital Wojewódzki im. św. Jana Pawła II w Siedlcach, Mazowiecki Szpital Specjalistyczny w Radomiu.**

Największą dotację otrzymał **Mazowiecki Szpital Specjalistyczny w Radomiu – 21,9 mln zł.** Dzięki wsparciu możliwa będzie modernizacja pracowni hemodynamiki oraz zakup wyposażenia dla Oddziału Kardiologii, Kardiochirurgii oraz Oddziału Wewnętrznego II i Nadciśnienia Tętniczego.

Inwestycje w cyfryzację i bezpieczeństwo

Największa transza środków KPO zostanie przeznaczona na zwiększenie poziomu cyberbezpieczeństwa w placówkach medycznych i wdrożenie rozwiązań opartych na sztucznej inteligencji. W sumie12 placówek prowadzonych przez samorząd Mazowsza otrzyma łącznie ponad **143 mln zł** na ten cel. Średni poziom wsparcia to 12 mln zł i pozwoli na pokrycie kosztów: wdrożenia AI, cyfryzacji dokumentacji medycznej i rozwoju usług telemetrycznych. Pieniądze z UE trafią do Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Płocku, Specjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Ciechanowie, Mazowieckiego Szpitala Bródnowskiego, Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej im. Dzieci Warszawy w Dziekanowie Leśnym, Międzyleskiego Szpitala Specjalistycznego w Warszawie, Mazowieckiego Centrum Rehabilitacji „STOCER", Mazowieckiego Centrum Leczenia Chorób Płuc i Gruźlicy, Mazowieckiego Szpitala Wojewódzkiego im. św. Jana Pawła II w Siedlcach, Szpitala Dziecięcego im. prof. dr. med. Jana Bogdanowicza, Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego w Ostrołęce, Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego w Radomiu oraz Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Wojewódzkiego Szpitala Zakaźnego w Warszawie.

eprasa.pl 37b67560f3

Codziennie czytaj nas na portalu wawa.info

Dołącz do naszej społeczności wawa.info

Fot. archiwum umwm

Edukacja na Mazowszu ze wsparciem z KPO

Samorząd województwa mazowieckiego pozyskał **21,5 mln zł** z KPO na realizację programu wspierającego rozwój nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie. Projekt jest realizowany przez Departament Edukacji Publicznej i Sportu we współpracy z Agencją Rozwoju Mazowsza S.A. W ramach projektu zakupionych zostanie 20 zestawów mobilnych urządzeń wykorzystujących innowacyjną technologię typu SR – Simulated Reality oraz specjalistyczne oprogramowanie i aplikacje dla 18 zawodów. W wirtualnym świecie możliwe będzie m.in. przeprowadzenie zabiegu stomatologicznego, naprawa silnika czy zaprojektowanie budynku.

Gospodarka wodna ze wsparciem z KPO

Ponad **208 mln zł** z KPO zostanie przeznaczonych na inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową oraz na inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich. Środki będą przeznaczone m.in. na budowę i rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej. Z pomocy skorzysta 57 mazowieckich gmin.

Ponad 5 mld zł z UE dla Mazowsza z programu regionalnego

Fundusze Europejskie dla Mazowsza to program wdrażany przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych, a zarządzany przez samorząd województwa mazowieckiego. Środki, którymi dysonuje województwo mazowieckie w ramach tego programu pochodzą z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

W sumie od 2021 r. zostało podpisanych **1 242 umów**. Przyznana beneficjentom kwota wsparcia to ponad **5 mld zł**. – Udało się zakontraktować już ponad 56,55 proc. środków, co jest zgodne ze średnią krajową. Ogłoszonych zostało 71 naborów, zarówno konkurencyjnych, jak i niekonkurencyjnych. Beneficjenci złożyli 1352 wnioski – wymienia Marcin Wajda, dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich.

Największym zainteresowaniem cieszyły się nabory dotyczące m.in. poprawy efektywności energetycznej, wsparcia zakupu sprzętu i infrastruktury zarządzania klęskami i katastrofami oraz z zakresu dofinansowania projektów badawczo-rozwojowych i innowacji. Beneficjenci również chętnie składali wnioski w naborach dotyczących aktywizacji społeczno-zawodowej, usług społecznych, zdrowotnych i na rzecz rodzin oraz wzmocnienia kompetencji uczniów. **Od początku okresu programowania do beneficjentów trafiło ponad 1,4 mld zł.**

Do największych projektów realizowanych w ramach FEM 2021–2027 należy m.in. inwestycja Kolei Mazowieckich obejmująca zakup łącznie 29 nowych elektrycznych zespołów trakcyjnych (EZT) o wartości ponad 1,5 mld zł, z czego **dofinansowanie z UE wyniosło 499 mln zł.**

Z kolei województwo mazowieckie realizuje projekt **„Mazowsze bez smogu"** o wartości przeszło **169 mln zł. Dofinansowanie unijne to ponad 132,2 mln zł.** Projekt zakłada stworzenie i utrzymanie sieci specjalistów w obszarze ochrony powietrza i energetyki oraz usprawnienie przepływu informacji między gminami i innymi podmiotami, które działają w tym obszarze.

Dzięki **dofinansowaniu z UE w wysokości blisko 100 mln zł** powstanie nowa infrastruktura piesza, rowerowa i pieszo-rowerowa na terenie **Żyrardowskiego Obszaru Funkcjonalnego,** tj. na terenie Żyrardowa oraz gmin Mszczonów, Puszcza Mariańska, Wiskitki i Radziejowice.

Blisko **52 mln zł z UE** gmina Raciąż przeznaczy na **budowę zbiornika wodnego małej retencji „Kraszewo"** na rzece Raciążnicy. W ramach projektu powstanie zbiornik wodny o powierzchni lustra wody 70,3 ha oraz linii brzegowej 75,4 ha. Inwestycja ma zwiększyć możliwości gromadzenia wód powierzchniowych na potrzeby rolnictwa, ograniczyć erozję gleb, a także poprawić walory krajobrazowe i warunki mikroklimatyczne w okolicy. Koszt inwestycji szacuje się na prawie 75 mln zł.

W **Mazowieckim Szpitalu Bródnowskim** będzie realizowany projekt dotyczący **nowatorskich terapii genowych w leczeniu choroby Parkinsona i innych zaburzeń neurodegeneracyjnych.** Wartość projektu to prawie 150 mln zł, **a dofinansowanie z UE wynosi prawie 140 mln zł.** Projekt został uznany przez Komisję Europejską za działanie realizujące cel Platformy STEP na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy: wspieranie rozwoju lub wytwarzania technologii krytycznych w całej Unii w obszarze biotechnologii.

MAZOVIA.PL

eprasa.pl 37b67560f3

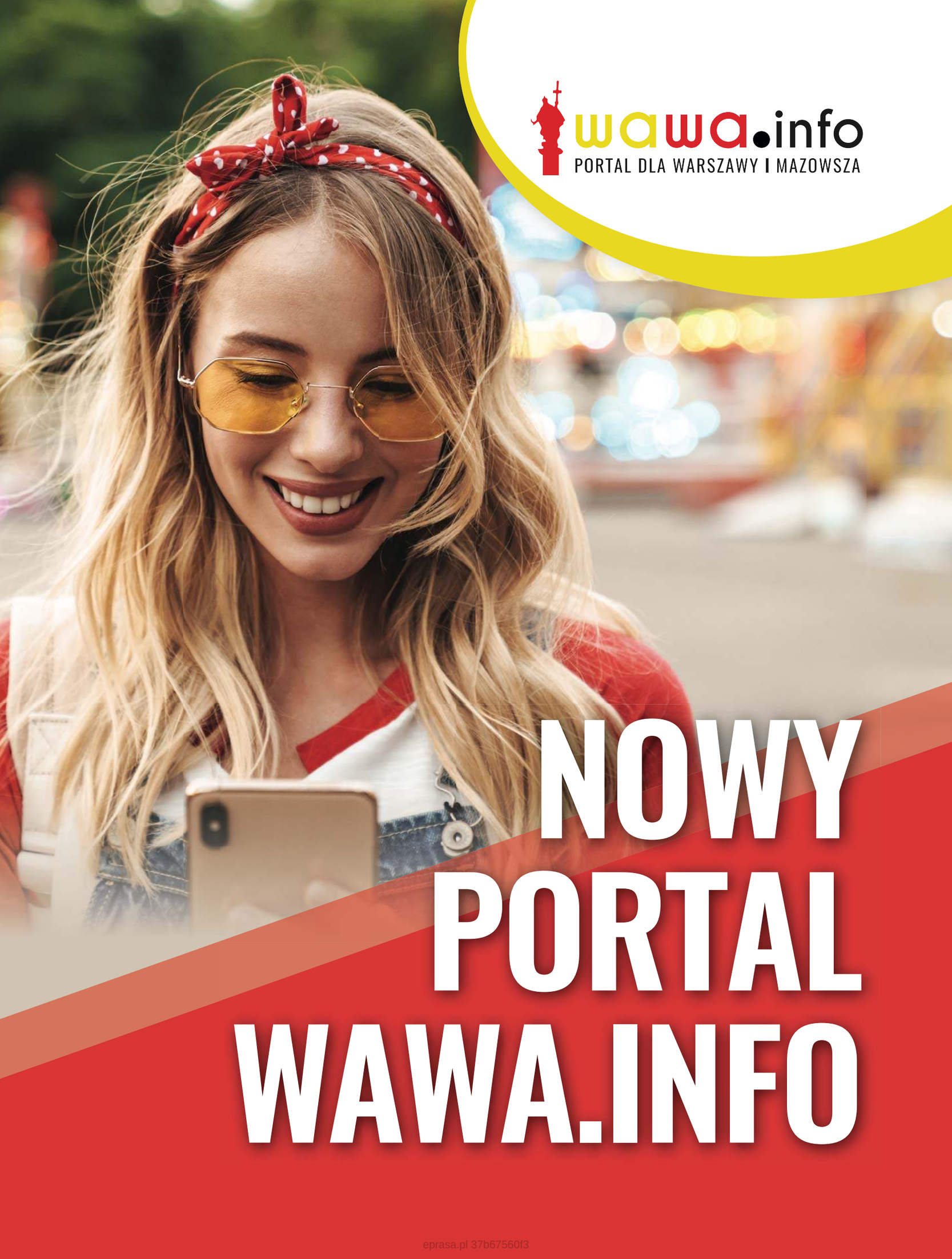

eprasa.pl 37b67560f3

Codziennie czytaj nas na portalu wawa.info

Dołącz do naszej społeczności wawa.info

ARSENAŁ ZNÓW OTWARTY

Zabytkowy Arsenał Warszawski, świadek historii od XVII wieku, zyskał nowe życie. Po kilkuletniej modernizacji północnego i wschodniego skrzydła oraz dziedzińca Państwowe Muzeum Archeologiczne podwaja przestrzeń wystawienniczą. Samorząd Mazowsza przeznaczył na inwestycję blisko 50 mln zł.

Autor: Michał Słaby /mazovia.pl

Arsenał Warszawski przy ul. Długiej, w którym mieści się Państwowe Muzeum Archeologiczne, został wzniesiony w 1643 r. Budynek przechodził kolejne przebudowy – od czasów saskich po XVIII wiek – a w czasie II wojny światowej uległ znacznemu zniszczeniu. Po odbudowie od 1957 r. jest siedzibą muzeum.

Od maja 2019 r. trwała modernizacja północnego i wschodniego skrzydła oraz dziedzińca. Prace właśnie się zakończyły.

– Przed muzeum otwiera się nowy rozdział. Dzięki inwestycji przestrzeń wystawiennicza i edukacyjna dwukrotnie się powiększyła – podkreśla marszałek województwa mazowieckiego Adam Struzik.

Nowa biblioteka, nowe sale, winda i klimatyzacja

We wschodnim skrzydle powstała nowoczesna siedziba biblioteki liczącej 75 tys. woluminów – jednego z najcenniejszych zbiorów archeologicznych w Polsce. Powiększono czytelnię, a wejście do niej prowadzi bezpośrednio z dziedzińca.

Poddasze zaadaptowano na potrzeby Działu Wystaw i Popularyzacji, administracji oraz zbiorów dokumentacji naukowej. Budynek wyposażono w wentylację i klimatyzację.

W skrzydle północnym utworzono nowe sale dydaktyczne, a pierwsze piętro dostosowano do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami. Zamontowano windę łączącą trzy kondygnacje. Odnowiono zabytkowe drzwi i portale.

Zmienił się również dziedziniec – pojawiła się nowa nawierzchnia z płyt betonowych i granitowych, oświetlenie oraz zieleń z systemem automatycznego nawadniania. Wejście do muzeum znów prowadzi przez odnowiony dziedziniec od strony ul. Długiej.

Dwie nowe wystawy już od 2 marca

Od 2 marca zwiedzający będą mogli zobaczyć wystawy czasowe „Skarby wieków średnich" oraz „Nad Wisłą, na Urzeczu". W 2026 r. muzeum planuje łącznie osiem ekspozycji czasowych.

Placówka przygotowuje także wystawę stałą prezentującą najdawniejsze dzieje ziem Polski – od epoki kamienia po późne średniowiecze. Jak zapowiada dyrektor muzeum Wojciech Brzeziński, do końca 2027 r. ma powstać ekspozycja obejmująca ok. 3500 zabytków, modele, animacje i filmy.

„Kulturalna szkoła na Mazowszu" za złotówkę

Muzeum uczestniczy w programie „Kulturalna szkoła na Mazowszu". W latach 2024–2025 z oferty skorzystało ok. 20 tys. dzieci. Uczniowie mogą brać udział w warsztatach za symboliczną złotówkę – resztę pokrywa samorząd województwa.

– W programie wzięło udział już ponad 500 tys. dzieci i młodzieży – zaznacza Ludwik Rakowski, przewodniczący sejmiku województwa mazowieckiego.

Wśród najpopularniejszych zajęć są warsztaty lepienia naczyń metodą pradziejową, tworzenia paciorków, tkania krajek czy lekcje „W średniowiecznym skryptorium". Teraz wszystkie odbywają się w nowoczesnych salach.

Arsenał Warszawski odzyskał dawny blask – i zyskał przestrzeń na nowe opowieści o przeszłości. Od marca historia znów będzie tu opowiadana pełnym głosem.

MAZOVIA.PL

eprasa.pl 37b67560f3

PONAD 1200 OSÓB PRZED KOMISJĄ

W powiecie radomskim rozpoczęła się tegoroczna kwalifikacja wojskowa. Przed komisją, która od 9 lutego pracuje w siedzibie Starostwa Powiatowego w Radomiu, stanie łącznie ponad 1200 osób – 1090 mężczyzn oraz 125 kobiet. Proces potrwa do końca marca.

Na początek przed komisją stawiają się mieszkańcy miasta i gminy Skaryszew, następnie osoby z kolejnych gmin powiatu.

Obowiązek ustawowy, nie pobór

Choć w Polsce nie obowiązuje zasadnicza służba wojskowa, stawienie się na kwalifikację jest obowiązkowe i wynika z przepisów prawa. Jak podkreślają przedstawiciele Wojskowe Centrum Rekrutacji w Radomiu, kwalifikacja nie oznacza automatycznego powołania do armii.

– Proces obejmuje ocenę zdolności do pełnienia służby wojskowej osób podlegających temu obowiązkowi. Kwalifikacja nie oznacza automatycznie poboru do armii – wyjaśnia podporucznik Bernadetta Nędzi, rzecznik prasowy WCR w Radomiu.

Podczas inauguracji komisję odwiedził starosta radomski Waldemar Trelka.

– Wszystkim życzę zdrowia i bardzo dobrych wyników badań. Nie każdy musi być żołnierzem, ale nadana kategoria ma potem znaczenie podczas innej ścieżki zawodowej, jak choćby policja czy straż pożarna – mówi starosta.

Co zabrać na komisję?

Osoby wezwane do stawienia się przed komisją powinny mieć przy sobie:

- dowód osobisty lub inny dokument potwierdzający tożsamość,
- dokumenty potwierdzające wykształcenie,
- dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe lub uprawnienia (np. prawo jazdy),
- posiadaną dokumentację medyczną, niezbędną do określenia zdolności do służby wojskowej.

Kwalifikacja wojskowa to formalne uregulowanie stosunku do służby wojskowej oraz nadanie odpowiedniej kategorii zdolności. Dla wielu młodych mieszkańców powiatu radomskiego to pierwszy kontakt z administracją wojskową – choć nie oznacza on automatycznie wstąpienia do armii, pozostaje ważnym etapem w życiu zawodowym i obywatelskim.

RED./POWIAT RADOMSKI

REKORDOWA CENA APARTAMENTU W WARSZAWIE

Luksusowy apartament w centrum Warszawy zapisał się w historii rynku nieruchomości. Za lokal w kamienicy Ordynackiej przy ul. Okólnik 11 nowy właściciel zapłacił 21 mln zł. Średnia cena za metr kwadratowy wyniosła niemal 90 tys. zł – to rekord na polskim rynku.

fot. Materiały prasowe/www.partnersinternational.pl

Sprzedane mieszkanie ma 234 metry kwadratowe i znajduje się w zabytkowej kamienicy Ordynackiej w Śródmieściu. Transakcję pośredniczyła agencja Partners International, która poinformowała, że jest to najwyższa cena za metr kwadratowy, jaką dotąd zapłacono w Polsce.

Dwa poziomy i taras z widokiem na Wisłę

Apartament jest dwupoziomowy. Do lokalu przynależy taras na dachu z panoramicznym widokiem na Warszawę i Wisłę. W całym budynku mieści się zaledwie pięć apartamentów, z czego trzy zostały już sprzedane.

Dotychczasowy rekord należał do apartamentu na warszawskiej Woli. Mieszkanie o powierzchni 600 m kw. sprzedano tam za 30 mln zł, co dawało około 50 tys. zł za metr. W 2024 roku głośno było również o transakcji w Gdańsku – na Wyspie Spichrzów apartament osiągnął cenę 57 tys. zł za metr kwadratowy.

Kamienica z 1912 roku

Kamienica Ordynacka to budynek z początku XX wieku, wzniesiony w stylu neoklasycystycznym. Budowę zakończono w 1912 roku. Inwestycję sfinansowała księżna Maria Ludwika Czartoryska.

Budynek przetrwał bombardowania z 1939 roku oraz okres Powstania Warszawskiego, choć został częściowo zrujnowany. W czasach PRL nie odbudowano zniszczonej części. Dopiero w 2011 roku rozpoczęła się gruntowna rewitalizacja, dzięki której kamienica odzyskała m.in. dach mansardowy oraz narożnik.

Rekordowa sprzedaż pokazuje, że segment luksusowych nieruchomości w Warszawie wciąż się rozwija, a historyczne adresy w ścisłym centrum miasta pozostają najbardziej pożądane.

RED.

eprasa.pl 37b67560f3

TE SAMOCHODY KRADNĄ NAJCZĘŚCIEJ

W 2025 roku w Warszawie skradziono 1324 samochody. Najwięcej zgłoszeń pochodziło z Ursynowa. Z policyjnych statystyk wynika też wyraźnie, że złodzieje najczęściej wybierali jedną markę – Toyotę.

Dane z całego 2025 roku stołeczna policja przekazała w odpowiedzi na interpelację radnego Piotra Wertensteina-Żuławskiego.

Ursynów liderem kradzieży

Najwięcej aut zniknęło na Ursynowie – 140 pojazdów, z czego aż 106 to Toyoty. Kolejne miejsca zajęły:

* Bielany – 137 aut (w tym 80 Toyot),
* Targówek – 128 aut (w tym 74 Toyoty),
* Praga-Południe – 126 aut,
* Białołęka – 123 auta.

Wysokie liczby odnotowano również w innych dzielnicach: Wola – 97, Bemowo – 94, Wilanów – 81, Mokotów – 74, Wawer – 57, Żoliborz – 56, Wesoła – 44, Włochy – 41, Śródmieście – 36, Ochota – 35, Praga-Północ – 27, Ursus – 17 oraz Rembertów – 11.

Ursynów od lat pozostaje jedną z największych i najgęściej zaludnionych dzielnic stolicy. Rozbudowana zabudowa mieszkaniowa, duża liczba ogólnodostępnych miejsc parkingowych i podziemnych garaży – to czynniki, które według policyjnych analiz zwiększają ryzyko kradzieży. Przestępcy najczęściej działają nocą.

Toyota najczęściej kradzioną marką

Z danych wynika, że Toyota była preferowaną marką złodziei. W części dzielnic odpowiadała za ponad 70 proc. wszystkich kradzieży, a na Żoliborzu odsetek ten sięgnął 85 proc.

Policja wskazuje, że może to być efekt popularności tej marki na rynku. W 2024 roku w Polsce zarejestrowano ponad 111 tys. nowych samochodów osobowych i dostawczych Toyoty. Duża liczba tych aut na drogach przekłada się na większe zapotrzebowanie na części zamienne, co – jak wynika z policyjnych analiz – sprzyja kradzieżom konkretnych modeli.

Kontrole parkingów i „dziupli"

W odpowiedzi na interpelację mł. insp. Krzysztof Ogroński poinformował, że w 2025 roku prowadzono działania prewencyjne i operacyjne. Funkcjonariusze kontrolowali niestrzeżone parkingi oraz miejsca szczególnie zagrożone kradzieżami. Prowadzono również czynności skutkujące zatrzymaniami sprawców.

Dodatkowo policjanci kontrolowali osoby i miejsca pod kątem legalności części samochodowych – zarówno w firmach, jak i w tzw. „dziuplach".

Funkcjonariusze podkreślają, że złodzieje korzystają z nowoczesnych metod, w tym urządzeń przechwytujących sygnał z kluczyków typu keyless. Właścicielom pojazdów zaleca się stosowanie dodatkowych zabezpieczeń mechanicznych oraz parkowanie w miejscach monitorowanych. Kluczowe jest także szybkie zgłaszanie podejrzanych sytuacji.

RED.

fot. pixabay

MILIONY NA SPORT, ZDROWIE I WSPARCIE DLA UKRAINY

XXI sesja Sejmiku Województwa Mazowieckiego odbyła się w Ciechanowie. Radni podjęli decyzje dotyczące m.in. 29 mln zł na infrastrukturę sportową, wsparcia dla gmin, zmian w programach społecznych oraz 3 mln zł pomocy humanitarnej dla Ukrainy.

Sejmik bliżej mieszkańców

W obradach uczestniczyli parlamentarzyści i samorządowcy z regionu ciechanowskiego. Podkreślano znaczenie współpracy między samorządami jako fundamentu rozwoju regionu.

– Dzisiejsza sesja ma szczególny charakter. Spotykamy się w Ciechanowie, aby być bliżej mieszkańców północnego Mazowsza, lepiej poznać ich potrzeby – podkreślił Ludwik Rakowski, przewodniczący sejmiku.

Marszałek województwa Adam Struzik zaznaczył, że wyjazdowe sesje przybliżają strukturę samorządu mieszkańcom i pokazują równomierny rozwój regionu.

Prezydent Ciechanowa Krzysztof Kosiński przypomniał, że w latach 2014–2026 do miasta trafiło 240 mln zł z funduszy europejskich oraz 42 mln zł z programów wsparcia samorządu Mazowsza.

29 mln zł na sport

Radni zdecydowali o dofinansowaniu inwestycji w ramach Mazowieckiego Programu Rozwoju Bazy Sportowej, realizowanego wspólnie z Ministerstwem Sportu i Turystyki.

Dofinansowanie otrzyma 38 samorządów na łączną kwotę ponad 29 mln zł. Powstaną lub zostaną zmodernizowane m.in.:

- boiska i hale sportowe,
- sale gimnastyczne,
- stadiony,
- skatepark i pumptrack,
- pływalnie oraz zaplecza szatniowe.

Model finansowania zakłada do 30% środków z ministerstwa, do 30% z budżetu województwa i minimum 40% wkładu własnego samorządu.

Wsparcie dla gmin

Sejmik przyznał także pomoc finansową:

- 3,2 mln zł dla gminy Wiązowna na modernizację oczyszczalni ścieków,
- 900 tys. zł dla gminy Wołomin na budowę drogi powiatowej,
- blisko 300 tys. zł dla gminy Serock w ramach projektu Kolej+ (linia Zegrze–Przasnysz).

Przekazano również pomoc rzeczową m.in. dla gmin Piaseczno i Płoniawy-Bramura na budowę oświetlenia przy drogach wojewódzkich.

3 mln zł dla Ukrainy

Radni zdecydowali o przeznaczeniu 3 mln zł na pomoc humanitarną dla obwodów kijowskiego i winnickiego. Środki mają zostać przeznaczone m.in. na generatory, magazyny energii i zapasowe źródła zasilania w związku z atakami na infrastrukturę energetyczną.

Obwód kijowski otrzyma ok. 1 mln zł, a winnicki – 2 mln zł.

Edukacja i programy społeczne

Sejmik zwiększył o 1 mln zł środki na przeciwdziałanie przemocy domowej oraz wprowadził nowe zadanie „Dziecko jako osoba doznająca przemocy". W szkołach planowane są warsztaty promujące empatię i odpowiedzialność.

Podjęto także decyzję o utworzeniu Szkoły Branżowej II Stopnia w Zespole Szkół Drzewnych i Leśnych w Garbatce-Letnisku. Nauka ruszy 1 września 2026 r.

Dotacje otrzymały również powiaty, które utworzyły działy pedagogiczne w bibliotekach – m.in. białobrzeski, otwocki, przysuski, sierpecki i wołomiński.

400 mln zł kredytu na zdrowie

Sejmik znowelizował budżet na 2026 r. i Wieloletnią Prognozę Finansową do 2038 r., a także wyraził zgodę na zaciągnięcie 400 mln zł kredytu w Europejskim Banku Inwestycyjnym. Środki mają umożliwić realizację inwestycji w ochronę zdrowia o łącznej wartości ok. 800 mln zł.

Radni przyjęli również zmiany w statucie Instytutu Papieża Jana Pawła II oraz zapoznali się ze sprawozdaniami dotyczącymi m.in. wynagrodzeń nauczycieli i pracy Zarządu Województwa.

MAZOVIA.PL/RED.

eprasa.pl 37b67560f3

„SZABLA KILIŃSKIEGO" DLA RAFAŁA RAJKOWSKIEGO

Podczas gali „Białobrzeskich Mostów" wicemarszałek Rafał Rajkowski otrzymał „Szablę Kilińskiego" – najwyższe honorowe odznaczenie rzemieślnicze przyznawane przez środowisko rzemiosła.

fot. mazovia.pl

Uroczyste wręczenie odznaczenia odbyło się w trakcie cyklicznego rozdania „Białobrzeskich Mostów" – wyróżnień dla przedsiębiorców, którzy od ponad 20 lat prowadzą działalność na lokalnym rynku. „Szabla Kilińskiego" została przyznana wicemarszałkowi za zasługi na rzecz rozwoju rzemiosła w subregionie radomskim.

– Dziękuję za docenienie mojej pracy na rzecz rozwoju rzemiosła i przedsiębiorczości w naszym regionie. (...) Dziękuję każdemu z Państwa za obecność, otwartość na dialog oraz wkład w budowanie silnej i zrównoważonej gospodarki w naszym regionie. Wspierając przedsiębiorczość, wspieramy pracę, rozwój innowacji oraz miejsca pracy dla mieszkańców – napisał w swoich mediach społecznościowych Rafał Rajkowski.

„Szabla Kilińskiego" jest przyznawana przez Kapitułę Związek Rzemiosła Polskiego na mocy uchwały z 25 czerwca 1998 roku. To replika osiemnastowiecznej polskiej karabeli, wykonana w skali 1:1 wraz z miniaturą oraz legitymacją potwierdzającą nadanie odznaczenia.

W gronie Dam i Kawalerów „Szabli Kilińskiego" znajduje się mniej niż 1000 osób. W 1999 roku tym najwyższym odznaczeniem rzemieślniczym uhonorowano także Jan Paweł II.

Wyróżnienie to stanowi wyraz uznania dla osób szczególnie zaangażowanych w rozwój i promocję rzemiosła oraz przedsiębiorczości w Polsce.

MAZOVIA.PL/RED.

fot. mazovia.pl

MILIONY DLA REGIONU CIECHANOWSKIEGO

Blisko 5 mln zł z Funduszy Europejskich trafi do powiatu ciechanowskiego na termomodernizację Domu Pomocy Społecznej „Kombatant". Z kolei gmina Baboszewo otrzymała ponad 800 tys. zł z programu „Mazowsze dla równomiernego rozwoju" na budowę dwóch dróg.

Prawie 5 mln zł dla DPS „Kombatant"

Powiat ciechanowski zrealizuje kompleksową termomodernizację budynku Dom Pomocy Społecznej „Kombatant" w Ciechanowie. Placówka działa od ponad 30 lat i obecnie mieszka w niej około 100 seniorów oraz osób przewlekle chorych.

– Pieniądze z programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza to realna pomoc dla samorządów lokalnych i impuls rozwojowy. Dzięki unijnemu wsparciu cały region zmienia się na naszych oczach – podkreśla Adam Struzik.

Jak zaznacza wicemarszałek Wiesław Raboszuk, inwestycja poprawi komfort życia podopiecznych oraz pozwoli obniżyć koszty utrzymania budynku.

Projekt realizowany będzie w formule „zaprojektuj i buduj". Zakres prac obejmie m.in.:

- montaż nowego węzła cieplnego i instalacji centralnego ogrzewania,
- ocieplenie ścian zewnętrznych,
- wymianę okien i drzwi,
- montaż oświetlenia LED,
- instalację paneli fotowoltaicznych na dachu.

Całkowita wartość projektu to 7 948 450,57 zł, z czego 4 999 999,97 zł pochodzi z programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021–2027 (Działanie 2.4 – Dostosowanie do zmian klimatu).

Nowe drogi w Baboszewie

Wsparcie otrzymała również Gmina Baboszewo. Samorząd zrealizuje dwie inwestycje drogowe dzięki ponad 800 tys. zł z programu „Mazowsze dla równomiernego rozwoju".

Pierwsza droga powstanie w Baboszewie na 315-metrowym odcinku. Nowa ulica połączy drogę gminną nr 30014W z ul. Zieloną oraz drogą powiatową nr 3026W (Baboszewo–Rzewin-Polesie). Powstanie jezdnia o szerokości 3,5 m, pobocza, zjazdy, odwodnienie oraz oznakowanie. Inwestycja ma kluczowe znaczenie dla mieszkańców – droga prowadzi do urzędu gminy, szkoły podstawowej, przedszkola, ośrodka zdrowia, stadionu i cmentarza. Na ten cel przekazano ponad 300 tys. zł.

Druga inwestycja obejmuje budowę 835-metrowej drogi w miejscowości Sródborze. W ramach prac powstaną jezdnia, pobocza, zjazdy i system odwodnienia. Nowa droga umożliwi dojazd do gruntów rolnych. Koszt inwestycji to prawie 840 tys. zł, z czego ponad 500 tys. zł pochodzi z budżetu województwa mazowieckiego.

Wsparcie dla powiatu ciechanowskiego i gminy Baboszewo pokazuje, że środki unijne i programy regionalne realnie wpływają na poprawę jakości życia mieszkańców – zarówno poprzez modernizację infrastruktury społecznej, jak i inwestycje drogowe.

MAZOVIA.PL/RED.

fot. mazovia.pl

eprasa.pl 37b67560f3

KRONIKA POLICYJNA

fot. mat. policji

MIESZKO R. NIE TRAFI DO WIĘZIENIA?

Biegli sądowi stwierdzili u Mieszka R. całkowitą niepoczytalność w czasie czynów, które są mu zarzucane. Ich zdaniem pozostawanie podejrzanego na wolności stwarza wysokie ryzyko ponownego popełnienia ciężkiego przestępstwa, dlatego konieczne jest leczenie w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym.

Jak wynika z opinii biegłych, u podejrzanego Mieszka R. w okresie inkryminowanym doszło do całkowitego zniesienia zdolności rozpoznania znaczenia czynów oraz pokierowania swoim postępowaniem. Oznacza to spełnienie przesłanek z art. 31 § 1 kodeksu karnego, czyli pełną niepoczytalność.

Eksperci wskazali również, że pozostawanie podejrzanego na wolności z dużym prawdopodobieństwem grozi ponownym popełnieniem czynu zabronionego o znacznej społecznej szkodliwości, co jest bezpośrednio związane z jego chorobą psychiczną. W ocenie biegłych spełnione są przesłanki art. 93b § 1 k.k., umożliwiające zastosowanie środka zabezpieczającego.

Aby zapobiec realnemu zagrożeniu, biegli uznali za konieczny bezwzględny pobyt i leczenie podejrzanego w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym, zgodnie z art. 93a § 1 pkt 4 k.k.

W swojej opinii biegli zwrócili także uwagę na dalszą perspektywę. Podkreślili, że w przypadku ewentualnego rozważania zwolnienia podejrzanego z detencji psychiatrycznej, konieczne będzie przeanalizowanie umieszczenia go w Krajowym Ośrodku Zapobiegania Zachowaniom Dyssocjalnym. Taka forma długoterminowej, wyspecjalizowanej kontroli miałaby na celu ograniczenie ryzyka ponownego popełnienia ciężkiego przestępstwa przeciwko życiu.

Po zapoznaniu się z treścią opinii Prokuratura Okręgowa w Warszawie poinformowała, że nie widzi podstaw do jej kwestionowania ani uzupełniania, a także nie dostrzega potrzeby zasięgania kolejnej opinii biegłych.

Obecnie strony postępowania mają możliwość złożenia ewentualnych wniosków dotyczących uzupełnienia opinii lub powołania innych ekspertów. Do czasu zakończenia tego etapu wobec podejrzanego nadal stosowany jest środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

RED.

ROZBÓJ Z SIEKIERĄ, PÓŁ MILIONA ŁUPU

Skrępowali ofiarę, grozili siekierą i zamknęli w piwnicy. Po blisko dwóch latach stołeczni policjanci rozbili grupę odpowiedzialną za brutalny rozbój na warszawskiej Białołęce. Zatrzymani obywatele Ukrainy usłyszeli poważne zarzuty, część trafiła do aresztu, a dwóch została deportowanych.

Policjanci z Wydziału do Walki z Terrorem Kryminalnym i Zabójstw KSP zakończyli wielomiesięczne śledztwo dotyczące brutalnego rozboju, do którego doszło w czerwcu 2023 roku na warszawskiej Białołęce. Sprawa była prowadzona pod nadzorem Prokuratury Okręgowej Warszawa – Praga.

Napad miał wyjątkowo brutalny przebieg. Kilku sprawców zaatakowało wychodzącego z domu 62-letniego mężczyznę, wciągnęło go do piwnicy i skrępowało taśmą izolacyjną. Ofiara była bita, a napastnicy grozili jej śmiercią, używając siekiery i sznura z pętlą. Wszystko po to, by zmusić mężczyznę do wydania kluczy do sejfu.

Po zdobyciu kluczy sprawcy ukradli gotówkę i biżuterię o łącznej wartości blisko pół miliona złotych, a skrępowanego mężczyznę pozostawili w piwnicy. Ofiarę odnalazł dopiero po około 20 godzinach zięć, który powiadomił służby. Poszkodowany trafił do szpitala, a policjanci rozpoczęli intensywne działania operacyjne.

Przełom w sprawie nastąpił dzięki międzynarodowej współpracy. Stołeczni śledczy nawiązali kontakt z Narodową Policją Ukrainy, która kilka dni po napadzie zabezpieczyła skradzioną biżuterię w lombardach we Lwowie. Ustalono, że to jeden ze sprawców próbował ją tam spieniężyć.

W toku dalszych czynności policjanci ustalili, że część członków grupy ma związek także z kradzieżami luksusowych samochodów na terenie Niemiec, Czech i Holandii oraz ich późniejszą legalizacją w Polsce. Dzięki współpracy z zagranicznymi służbami odzyskano m.in. skradzione Mazdy CX-5, w tym dwie już po dwóch dniach od kradzieży.

W kwietniu ubiegłego roku, przy wsparciu policjantów z Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu, Samodzielnych Pododdziałów Kontrterrorystycznych Policji z Wrocławia i Radomia, funkcjonariuszy Straży Granicznej oraz policjantów z Legnicy, zatrzymano siedmioro obywateli Ukrainy w wieku od 25 do 48 lat. Zatrzymań dokonano na terenie województw dolnośląskiego i łódzkiego. Zabezpieczono także urządzenia do kradzieży pojazdów.

Czworo zatrzymanych usłyszało zarzuty m.in. rozboju z użyciem niebezpiecznego narzędzia, pozbawienia wolności ze szczególnym okrucieństwem, kradzieży z włamaniem i paserstwa. Wobec trzech mężczyzn sąd zastosował tymczasowy areszt. Dwóch obywateli Ukrainy zostało wydalonych z terytorium Polski.

Śledztwo miało dalszy ciąg. W maju 2025 roku w Zgorzelcu zatrzymano kolejnego podejrzanego, który odpowiada także za kradzież 115 tys. zł z samochodu właściciela kantoru w Rzeszowie. Z kolei w listopadzie ubiegłego roku jeden z podejrzanych usłyszał dodatkowy zarzut dotyczący usiłowania napadu rabunkowe-

fot. Komenda Stołeczna Policji

eprasa.pl 37b67560f3

go w 2021 roku w okolicach Tomaszowa Lubelskiego. Sprawę wykryto dzięki porównaniu śladów biologicznych.

Na przejściu granicznym w Hrebennem zatrzymano również mężczyznę, który przewiózł przez granicę skradzione złoto oraz znaczną ilość gotówki – 400 tys. euro, a w przeszłości nawet 2,5 mln euro. Jak ustalono, był on byłym funkcjonariuszem ukraińskiej straży granicznej.

Śledczy nie wykluczają kolejnych zarzutów wobec podejrzanych.

RED./KOMENDA STOŁECZNA POLICJI

ZABARYKADOWAŁ SIĘ Z PSEM

Ponad 30 minut rozmów, zabarykadowany dom i pies wypuszczony na posesję. W Legionowie policjantki z Karczewa i kryminalni zatrzymali 43-latka poszukiwanego przez sąd i podejrzanego o groźby karalne wobec byłej partnerki.

Policyjna akcja z udziałem funkcjonariuszek z Komisariatu Policji w Karczewie oraz kryminalnych z Komendy Powiatowej Policji w Otwocku zakończyła się zatrzymaniem 43-letniego mężczyzny na terenie Legionowa.

Sprawa rozpoczęła się od zawiadomienia złożonego przez mieszkankę powiatu piaseczyńskiego, która poinformowała policję o groźbach karalnych kierowanych przez byłego partnera. Z jej relacji wynikało, że mężczyzna wielokrotnie wysyłał wiadomości SMS z zapowiedziami pozbawienia życia. Gdy kobieta zablokowała jego numer, zaczął wydzwaniać do jej miejsca pracy na terenie gminy Karczew, informując współpracowników, że zrobi jej krzywdę. Okoliczności realnie uzasadniały obawę o jej życie i zdrowie.

Po zgromadzeniu materiału dowodowego policjantki ustaliły, że 43-latek może ukrywać się w Legionowie. Mężczyzna był również poszukiwany przez Sąd Rejonowy w Pułtusku celem odbycia kary roku i czterech miesięcy pozbawienia wolności.

Podczas zaplanowanej akcji mężczyzna zabarykadował się w domu, a na podwórko wypuścił psa w typie owczarka. Sytuacja była potencjalnie niebezpieczna, jednak dzięki ponad 30-minutowej, profesjonalnie prowadzonej rozmowie policjantek z 43-latkiem udało się doprowadzić do bezpiecznego wejścia na posesję. Kryminalni wykorzystali pierwszy dogodny moment — zaskoczony mężczyzna został zatrzymany i wyprowadzony w kajdankach.

Pies biegający po posesji został zabezpieczony i przekazany pod opiekę osoby wskazanej przez zatrzymanego. Mężczyznę przewieziono do otwockiej jednostki Policji.

Po przedstawieniu zarzutów dotyczących gróźb karalnych 43-latek został doprowadzony do zakładu karnego, gdzie odbędzie zasądzoną wcześniej karę. Dalsze czynności w sprawie gróźb prowadzone są pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w Otwocku.

Policja przypomina, że groźby karalne — zgodnie z kodeksem karnym — są przestępstwem zagrożonym karą do 3 lat pozbawienia wolności, a w sytuacjach realnego zagrożenia służby reagują bezzwłocznie.

RED./KOMENDA STOŁECZNA POLICJI

fot. Komenda Stołeczna Policji

fot. Komenda Stołeczna Policji

ZABIŁ BYŁĄ PARTNERKĘ, CIĘŻKO RANIŁ JEJ PARTNERA

W czwartek odbyło się przesłuchanie 68-letniego mężczyzny zatrzymanego w związku z zabójstwem 53-letniej kobiety oraz usiłowaniem zabójstwa jej 70-letniego partnera. Prokurator, po analizie zebranego materiału dowodowego, przedstawił podejrzanemu zarzuty i zawnioskował o zastosowanie wobec niego tymczasowego aresztowania. Sąd uwzględnił ten wniosek i zdecydował o trzymiesięcznym areszcie. Mężczyźnie grozi kara nawet dożywotniego pozbawienia wolności.

Do zdarzenia doszło 3 lutego, przed godziną 22.00, na warszawskiej Pradze-Północ. Do policjantów wpłynęła informacja o bezpośrednim zagrożeniu życia. Mundurowi natychmiast udali się na miejsce. Ze wstępnych ustaleń wynikało, że 53-letnia kobieta oraz jej 70-letni partner zostali zaatakowani ostrym narzędziem przez 68-letniego byłego partnera kobiety, który po zdarzeniu uciekł.

Pomimo natychmiastowo podjętej reanimacji przez policjantów, a następnie przez zespół ratownictwa medycznego, życia kobiety nie udało się uratować. Jej partner, z poważnymi obrażeniami, został przetransportowany do szpitala.

W działania poszukiwawcze w trybie alarmowym zaangażowano wszystkie dostępne patrole oraz policjantów pionu prewencji i kryminalnego. Po niespełna godzinie funkcjonariusze stołecznego Wydziału Wywiadowczo-Patrolowego zatrzymali 68-latka.

Na miejscu zdarzenia, pod nadzorem prokuratora, przez wiele godzin prowadzone były czynności procesowe. Policyjny technik kryminalistyki wykonał oględziny oraz zabezpieczył ślady, w tym nóż, który najprawdopodobniej był narzędziem zbrodni. Decyzją prokuratora ciało 53-letniej kobiety zostało zabezpieczone do dalszych badań w Zakładzie Medycyny Sądowej. Następnego dnia dochodzeniowcy przyjęli zeznania od przebywającego w szpitalu 70-letniego mężczyzny.

Po analizie zgromadzonych materiałów 68-latek usłyszał zarzut zabójstwa byłej partnerki oraz usiłowania zabójstwa jej partnera, w związku z ciężkim uszkodzeniem ciała i narażeniem go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.

Prokurator zawnioskował o tymczasowe aresztowanie podejrzanego. Sąd przychylił się do wniosku i zastosował wobec niego trzymiesięczny areszt. Za zarzucane czyny mężczyźnie grozi kara dożywotniego pozbawienia wolności.

Śledztwo w sprawie jest w toku.

RED./KOMENDA STOŁECZNA POLICJI

eprasa.pl 37b67560f3

UKRADLI MASERATI O WARTOŚCI 100 TYSIĘCY ZŁOTYCH

Mokotowscy policjanci zatrzymali dwóch mężczyzn podejrzanych o kradzież z włamaniem luksusowego samochodu. 19- i 32-latek wpadli na terenie Żyrardowa i warszawskiego Bemowa. Decyzją sądu trafili do aresztu na trzy miesiące.

Na początku grudnia 2025 roku do Komendy Rejonowej Policji Warszawa II zgłosił się mężczyzna, który zawiadomił o kradzieży swojego pojazdu zaparkowanego przy ulicy Figowej. Zgłaszający wyjaśnił, że skradzione Maserati o wartości około 100 tysięcy złotych z całą pewnością nie zostało odholowane, co jednoznacznie wskazywało na popełnienie przestępstwa.

Po przyjęciu zawiadomienia sprawą natychmiast zajęli się policjanci pionu dochodzeniowo-śledczego oraz kryminalnego. Równolegle prowadzone czynności pozwoliły w krótkim czasie ustalić, że kradzieży z włamaniem dopuściło się dwóch mężczyzn w wieku 19 i 32 lat, którzy mieli zamieszkiwać na terenie Żyrardowa.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego prokurator z Prokuratury Rejonowej Warszawa-Mokotów wydał postanowienie o przymusowym zatrzymaniu i doprowadzeniu podejrzanych.

Policjanci niezwłocznie przystąpili do realizacji czynności. Intensywne działania operacyjne doprowadziły do zatrzymania obu mężczyzn. Kilka dni temu funkcjonariusze Wydziału Kryminalnego oraz Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego zatrzymali 32-latka na terenie Żyrardowa. Tego samego dnia w ręce policjantów wpadł również 19-latek, którego zatrzymano na warszawskim Bemowie. Obaj mężczyźni zostali przewiezieni do komendy przy ulicy Malczewskiego.

Zatrzymani usłyszeli zarzuty kradzieży z włamaniem pojazdu, działając wspólnie i w porozumieniu. Na wniosek prokuratora sąd zastosował wobec nich środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres trzech miesięcy. Za zarzucane przestępstwo grozi im kara do 10 lat pozbawienia wolności.

Postępowanie w tej sprawie nadzoruje Prokuratura Rejonowa Warszawa-Mokotów.

RED./KOMENDA STOŁECZNA POLICJI

fot. Mazowiecka Policja

WPADŁ NA SIŁOWNI

Przez lata skutecznie ukrywał się przed wymiarem sprawiedliwości, zmieniając tożsamość i posługując się fałszywymi danymi. Poszukiwany dwoma listami gończymi 32-latek, skazany na 3,5 roku więzienia za oszustwa, został zatrzymany przez ostrołęckich kryminalnych na jednej z siłowni w Ostrołęce.

Policjanci z Wydziału Kryminalnego Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce ustalili, że na terenie miasta przebywa mężczyzna poszukiwany dwoma listami gończymi do odbycia kary 3,5 roku pozbawienia wolności. 32-latek od kilku lat ukrywał się przed organami ścigania, posługując się zmienioną tożsamością.

Z policyjnych ustaleń wynikało, że mężczyzna podszywał się pod inną osobę, korzystał z fałszywych danych osobowych, a nawet wyrobił karnet na siłownię na inne nazwisko. Podczas treningów nosił identyfikator z nieprawdziwymi danymi, licząc, że w ten sposób uniknie rozpoznania i zatrzymania.

W przeszłości 32-latek był notowany m.in. za pobicia i rozboje, a w ostatnim czasie również za oszustwa, za które zapadły wobec niego prawomocne wyroki. Aby doprowadzić do jego zatrzymania, do działań zaangażowano funkcjonariuszy nieetatowej grupy realizacyjnej Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce.

Do zatrzymania doszło w poniedziałek, 9 lutego, na terenie jednej z ostrołęckich siłowni. Policyjna akcja miała dynamiczny charakter. Po kilkudziesięciu sekundach od rozpoczęcia działań mężczyzna został obezwładniony.

Podczas interwencji próbował jeszcze wprowadzić policjantów w błąd, podając fałszywe dane osobowe. Szybka weryfikacja w policyjnych systemach jednoznacznie potwierdziła jednak, że funkcjonariusze zatrzymali poszukiwaną osobę.

32-letni mieszkaniec województwa pomorskiego został doprowadzony do jednego z zakładów karnych na terenie kraju, gdzie spędzi najbliższe lata, odbywając zasądzoną karę pozbawienia wolności.

RED./MAZOWIECKA POLICJA

eprasa.pl 37b67560f3

REKRUTACJA DO SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH JUŻ W MAJU

Znany jest już tegoroczny terminarz naboru do szkół ponadpodstawowych przygotowany przez Mazowieckie Kuratorium Oświaty. Na jego podstawie został opracowany szczegółowy harmonogram rekrutacji do liceów, techników i szkół branżowych I stopnia w Warszawie.

Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych w Warszawie na rok szkolny 2026/2027 zaczyna się 14 maja i odbywa się z użyciem elektronicznego systemu naboru pod adresem: rekrutacje-warszawa.pzo.edu.pl. Pełna oferta edukacyjna zostanie udostępniona 30 kwietnia.

Obecnie w szkołach podstawowych uczy się 19,6 tys. ósmoklasistów, w tym niemal 16 tys. w szkołach samorządowych. A w nadchodzącym roku szkolnym planujemy utworzyć 24,5 tys. miejsc i ponad 800 oddziałów w miejskich liceach, technikach i szkołach branżowych I stopnia – informuje Renata Kaznowska, zastępczyni prezydenta m.st. Warszawy.

Wybór szkoły ponadpodstawowej to często pierwsza samodzielna decyzja życiowa młodzieży. Jak co roku, aby pomóc kandydatkom i kandydatom udostępnimy informator o miejskich szkołach ponadpodstawowych. Zamieścimy w nim nie tylko opisy placówek i profile, w których kształcą, ale również przedstawimy możliwe ścieżki kształcenia po ukończeniu liceum, technikum czy szkoły branżowej I stopnia – dodaje wiceprezydentka Kaznowska.

W bieżącym roku szkolnym w warszawskich samorządowych szkołach podstawowych uczy się 15, 8 tys. młodzieży.

Do miejskich liceów, techników i szkół branżowych I stopnia będą chcieli się dostać również uczniowie ze szkół niepublicznych oraz młodzież spoza stolicy. W szkołach trzeba także zarezerwować miejsca dla uczniów drugorocznych.

W Warszawie ofertę dla ósmoklasistów przygotowało 161 szkół ponadpodstawowych, w tym 98 liceów ogólnokształcących, 44 technika i 19 branżowych szkół I stopnia.

fot. stock.adobe.com – Prostock-studio

Na nowy rok szkolny 2026/27 miasto zaplanowało 24,5 tys. miejsc w 817 oddziałach, w tym:

- 16,5 tys. w 553 oddziałach w liceach ogólnokształcących,
- 6,5 tys. w 214 oddziałach w technikach,
- 1,5 tys. w 50 oddziałach w branżowych szkołach I stopnia.

Te dane mogą jeszcze nieznacznie ulec zmianie.

Uczennice i uczniowie szkół podstawowych mogą wybierać spośród 55 zawodów w technikach i 17 zawodów w branżowych szkołach I stopnia. W tegorocznej ofercie techników są dwa nowe zawody tj. technik gospodarki nieruchomościami oraz technik gospodarki odpadami, z kolei w branżowych szkołach nowy kierunek kształcenia to operator procesów introligatorskich.

Najważniejsze terminy w rekrutacji do szkół ponadpodstawowych na terenie Warszawy:

- od 14 maja do 27 maja do godz. 16:00: składanie wniosków do klas pierwszych szkół ponadpodstawowych;
- od 3 lipca do 7 lipca do godz. 16:00: składanie kopii świadectw ukończenia szkoły podstawowej i zaświadczeń o wynikach egzaminu ósmoklasisty;
- od 17 lipca od godz. 12:00 do 21 lipca do godz. 16:00: potwierdzanie woli przyjęcia;
- 22 lipca do godz. 12:00: komisje rekrutacyjne podają do publicznej wiadomości listy kandydatów przyjętych i nieprzyjętych.

Szczegółowy harmonogram rekrutacji na rok szkolny 2026/2027 do szkół ponadpodstawowych na terenie Warszawy jest dostępny na stronie: **edukacja.um.warszawa.pl.**

eprasa.pl 37b67560f3

ULICE WAŁUSZEWSKA I SZAMOCIN ZOSTANĄ ROZBUDOWANE

Dwie kolejne ulice na Białołęce czeka znacząca metamorfoza. Stołeczny Zarząd Rozbudowy Miasta podpisał umowę na opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem decyzji administracyjnych niezbędnych do rozbudowy ciągu ulic Wałuszewskiej i Szamocin.

Wykonawca, firma CVTechnologia, będzie miała 24 miesiące na przygotowanie kompletnej dokumentacji. Koszt prac projektowych wynosi ponad 1,5 mln zł.

Nowa jakość komunikacji

Inwestycja obejmie odcinek o długości około 2,4 km – od ul. Płochocińskiej do ul. Żyrardowskiej. Rozbudowa ma na celu poprawę warunków ruchu drogowego, zwiększenie bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów.

Projekt zakłada budowę jednej jezdni z dwoma pasami ruchu, chodnika i infrastruktury rowerowej. Powstaną nowe przystanki komunikacji miejskiej, które poprawią obsługę transportową tej części dzielnicy.

Zieleń i bezpieczna przestrzeń

Ulice Szamocin i Wałuszewska zyskają nowe oświetlenie uliczne, a wszystkie przejścia dla pieszych zostaną dodatkowo doświetlone. W ramach inwestycji wybudowana zostanie kanalizacja deszczowa, a kolidująca infrastruktura podziemna zostanie przebudowana i dostosowana do nowego układu drogowego.

Wzdłuż rozbudowywanego odcinka wygospodarowany zostanie teren pod zieleńce z nowymi nasadzeniami drzew, krzewów, traw i bylin. Zieleń zostanie zaprojektowana w sposób uporządkowany i spójny z układem chodników oraz dróg rowerowych, bez ograniczania funkcjonalności i przepustowości układu komunikacyjnego.

UM WARSZAWA

Fot. Autor: SZRM Warszawa

100 MLN ZŁOTYCH NA START

Zarząd Dróg Miejskich przygotował plan remontowy na ten rok. W puli jest aż 100 mln zł, a pierwszy przetarg już został ogłoszony. Obejmuje on wymianę nawierzchni jezdni i chodników na ośmiu stołecznych ulicach – w siedmiu dzielnicach. Tam, gdzie będzie to potrzebne, drogowcy zaplanowali także zmiany w organizacji ruchu, które wpłyną na poprawę bezpieczeństwa.

Minimalny cel na ten rok to 40 km wyremontowanych dróg, ale zeszłoroczne 46 km to rekord, który najprawdopodobniej pobijemy. Mamy już teraz na starcie 100 mln zł na to zadanie. Zeszły rok zaczynaliśmy z kwotą 40 mln, a ostatecznie na remonty wydaliśmy 160 mln zł. Dodatkowe środki zawdzięczamy aktywności stołecznych radnych, ale również oszczędnościom przy ogłaszanych przetargach. Tę dobrą koniunkturę chcemy wykorzystać także i teraz. Pierwszy przetarg już ogłosiliśmy i, co ważne, naprawiać będziemy nie tylko jezdnie, ale także chodniki – mówi Łukasz Puchalski, dyrektor Zarządu Dróg Miejskich w Warszawie.

Dla kierowców, pieszych i pasażerów

Najwięcej zmian ZDM zaplanował na ul. Szwoleżerów. Remont przejdzie jezdnia oraz chodnik po południowej stronie drogi – między ulicami Czerniakowską a Myśliwiecką. Prace obejmą też przystanek Szwoleżerów 04 i zatoki postojowe, których przybędzie. Powstanie również azyl na przejściu dla pieszych w rejonie ul. 29 Listopada.

Frezarki pojawią się też na ul. Madalińskiego. Wymieniona zostanie nawierzchnia między ul. Puławską a al. Niepodległości. Na chodnikach po obu stronach ulicy kostkę zastąpią betonowe płyty. Drogowcy wyremontują ponadto przystanki i miejsca postojowe. Takie same prace ZDM zaplanował na ul. Koszykowej – między ulicami Chałubińskiego a Lindleya.

Nowy asfalt zyska również jezdnia na ul. Szaserów. Roboty obejmą odcinek od ul. Makowskiej do przystanku Garwolińska 01. Wymieniona zostanie też nawierzchnia wszystkich przystanków na tym odcinku ulicy (peronów i zatok autobusowych), a także miejsc postojowych po południowej stronie ulicy – między ulicami Garwolińską a Wspólną Drogą.

Tej wiosny drogowcy będą również pracować na ul. Krajewskiego i fragmencie ul. Zajączka. Wymieniona zostanie tam nawierzchnia jezdni oraz chodników – na odcinku od budynku przy Krajewskiego 2 do ul. Śmiałej. Samochody i piesi po nowej nawierzchni będą poruszać się również na ul. Spalinowej – między ulicami Grenadierów a Turbinową. Plany remontowe objęły także Al. Jerozolimskie, które przejdą frezowanie między pl. Zawiszy a ul. Sokołowskiego „Grzymały". To samo tyczy się całej al. Sztandarów – od ul. Chruściela „Montera" do ul. Czwartaków.

W planie również frezowanie

W ramach opisywanego przetargu frezowanie przejdzie ok. 7 km dróg. To oczywiście tylko mała część długiej listy ulic, które Zarząd Dróg Miejskich planuje wyremontować w 2026 roku. Znajdują się na niej jeszcze m.in. Al. Stanów Zjednoczonych, Łabiszyńska czy Idzikowskiego. Remonty prowadzone będą w ramach kolejnych przetargów, ale również zlecone zostaną miejskiemu Zakładowi Remontów i Konserwacji Dróg.

UM WARSZAWA

Autor: ZDM Warszawa

eprasa.pl 37b67560f3

W TYCH BRANŻACH BRAKUJE RĄK DO PRACY!

„BAROMETR ZAWODÓW 2026" DLA MAZOWSZA I WARSZAWY

Medycyna i opieka, edukacja, TSL, finanse, służby mundurowe – na Mazowszu to przede wszystkim te grupy zawodowe borykać się będą w 2026 roku z największymi brakami kadrowymi! Wskazują na to wyniki "Barometru zawodów 2026".

Badanie „Barometr zawodów" przeprowadzane jest co roku na zalecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Ma na celu sprawdzenie, w jakich zawodach jest deficyt pracowników, a w których jest ich aż nadto.

Jeśli chodzi o Mazowsze, to w 2026 r. największe braki kadrowe będą w kilku branżach:

- medyczno-opiekuńcza – lekarze, pielęgniarki i położne, fizjoterapeuci i masażyści, opiekunowie osób starszych lub niepełnosprawnych, psycholodzy i terapeuci;
- edukacyjna – brakować będzie zwłaszcza nauczycieli praktycznej nauki zawodu i przedmiotów zawodowych, ale też nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących i języków obcych oraz nauczycieli szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych;
- TSL (transport, spedycja i logistyka) – kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, magazynierzy, kierowcy autobusów;
- inne: pracownicy służb mundurowych, specjaliści finansowo-prawni, elektrycy
- i energetycy, spawacze.

Niedobory kadrowe na Mazowszu dotyczą w sumie 19 grup zawodów, ale w porównaniu z rokiem ubiegłym sytuacja nieznacznie się poprawia (w roku 2025 były 22 takie grupy). Widać to m.in. w branży budowlanej. Z listy deficytowych zawodów wypadli murarze i tynkarze, mechanicy pojazdów samochodowych oraz ślusarze, co świadczy o poprawie sytuacji w tych obszarach.

- Barometr zawodów 2026" pokazuje stabilizację sytuacji na rynku pracy na Mazowszu – mówi Artur Pozorek, zastępca dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie. – Liczba zawodów deficytowych spadła, a co istotne, nie przewidujemy żadnych zawodów nadwyżkowych w skali całego województwa. Szczególnie trudną sytuację mamy jednak nadal w służbie zdrowia i opiece oraz w szkolnictwie branżowym.

Autor: stock.adobe.com - Andrey Popov

Warszawa

Stolica wyróżnia się na tle całego województwa znacznie bardziej zróżnicowaną sytuacją na rynku pracy. W Warszawie zidentyfikowano aż 62 zawody, w których brakuje pracowników. Do najbardziej poszukiwanych w stolicy należą:

- pedagodzy i nauczyciele wspomagający, nauczyciele przedszkolni,
- ratownicy medyczni, psycholodzy, terapeuci, lekarze, pielęgniarki i położne,
- kierowcy autobusów,
- pracownicy służb mundurowych,
- eksperci IT od baz danych i infrastruktury cyfrowej,
- w Warszawie wciąż brakuje również pracowników branży budowlanej: murarzy, cieśli, betoniarzy, zbrojarzy oraz techników i inspektorów budowlanych, co kontrastuje z ogólną poprawą sytuacji w tej branży na poziomie całego województwa.

W odróżnieniu od całego Mazowsza, w samej Warszawie mamy też grupę zawodów nadwyżkowych. To takie, na które zapotrzebowanie na rynku pracy jest mniejsze niż liczba osób poszukujących zatrudnienia w danym zawodzie. Są to:

- graficy;
- dziennikarze i tłumacze;
- specjaliści PR i marketingu;
- specjaliści finansów i HR;
- technicy ekonomiści;
- specjaliści nauk humanistycznych.

Przyczyny deficytów kadrowych

Powody deficytów to najczęściej nieatrakcyjne warunki pracy i wynagrodzenia nieadekwatne do odpowiedzialności, a także specyfika danego zawodu.

Jeśli chodzi o branżę medyczno-opiekuńczą, to tu, jak wynika z badania „Barometr zawodów 2026", jednym z powodów braków kadrowych jest starzenie się społeczeństwa i narastające problemy zdrowotne wśród dzieci i młodzieży. Wielu wykwalifikowanych pracowników rezygnuje z zatrudnienia w publicznych placówkach na rzecz prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

Podobnie jest z branżą edukacyjną, zwłaszcza w przypadku nauczycieli przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu. Brakuje młodych kandydatów do zawodu nauczyciela, a przedmioty zawodowe często prowadzą emeryci, którzy nie mają następców.

W branży TSL charakterystyczna jest wysoka rotacja pracowników, szczególnie wśród magazynierów. Kandydaci często nie posiadają wymaganych uprawnień, na przykład do obsługi wózków widłowych. Trudne warunki pracy – zmianowość, obciążenie fizyczne i psychiczne – również zniechęcają potencjalnych pracowników.

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie

eprasa.pl 37b67560f3

STAN ZDROWIA WARSZAWIANEK I WARSZAWIAKÓW
RAPORT Z OSTATNICH 10 LAT

Stołeczny ratusz wspólnie z Warszawskim Uniwersytetem Medycznym przygotował raport pt. „Zdrowie Warszawianek i Warszawiaków – stan zdrowia mieszkańców stolicy w latach 2013–2023". Dokument powstał na podstawie danych z Narodowego Funduszu Zdrowia, które pochodzą z podmiotów medycznych działających na terenie Warszawy i finansowanych wyłącznie ze środków publicznych.

Publikacja o stanie zdrowia mieszkańców Warszawy została przygotowana dzięki wsparciu globalnej sieci Partnerstwo na rzecz Zdrowych Miast (Partnership for Healthy Cities). Partnerstwo na rzecz Zdrowych Miast, wspierane przez Bloomberg Philanthropies we współpracy ze Światową Organizacją Zdrowia i globalną organizacją Vital Strategies. Organizacja zrzesza 70 miast, które zobowiązały się do zapobiegania chorobom niezakaźnym, tym nowotworom, cukrzycy, chorobom serca i przewlekłym chorobom płuc, oraz urazom z wykorzystaniem sprawdzonych interwencji.

Jak powstał raport o stanie zdrowia mieszkańców Warszawy?

Raport „Zdrowie Warszawianek i Warszawiaków – stan zdrowia mieszkańców stolicy w latach 2013–2023"* powstał na podstawie danych z Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) i obejmuje wizyty w podstawowej opiece zdrowotnej, ambulatoryjnej opiece specjalistycznej oraz leczeniu szpitalnym.

- Dane wykorzystane w raporcie uwzględniają tylko wizyty i zabiegi, które były opłacone przez NFZ, czyli finansowane ze środków publicznych (bez wizyt, które pacjenci opłacili z własnej kieszeni lub w ramach abonamentów medycznych).
- Zakres danych obejmuje: grupę wiekową pacjentów, ich płeć, rozpoznania medyczne według nazw chorób stosowanych w dokumentacji medycznej oraz identyfikację pacjenta jako mieszkanki lub mieszkańca Warszawy (na podstawie miejsca zamieszkania).

Dokument prezentuje bardzo rzetelną wiedzę opartą na wszechstronnej analizie danych – podkreśla prof. Rafał Krenke, rektor Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, i dodaje: – Bardzo bym chciał, abyśmy mówiąc o problemach zdrowotnych i radząc jak je rozwiązywać, opierali się na danych naukowych, a nie na zasłyszanych prawdach.

fot. stock.adobe.com - mila103

Zespół Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (WUM) pod redakcją naukową prof. dr hab. Mariusza Panczyka, przenalizował dane o najczęściej diagnozowanych schorzeniach wśród Warszawianek i Warszawiaków w latach 2013-2023. W opracowaniu uwzględniono:

- nowotwory (rak płuca, rak jelita grubego, rak piersi, rak gruczołu krokowego. raka szyjki macicy),
- choroby układu krążenia,
- zaburzenia metaboliczne (cukrzyca i otyłość),
- choroby układu oddechowego,
- opiekę przedporodową (ciąża),
- opiekę poporodową,
- zaburzenia psychiczne.

Dane mają one charakter naukowy, ale w sposób bardzo przystępny pokazują sytuację epidemiologiczną w dużym mieście, jakim jest Warszawa. I mimo, że dotyczą okresu już minionego, to skupiają się przede wszystkich na trendach, których kontynuacji możemy się spodziewać w najbliższych latach – zauważa prof. Mariusz Panczyk z Zakładu Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu, Wydział Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego oraz redaktor naukowy raportu.

Celem projektu była ocena stanu zdrowia mieszkanek i mieszkańców stolicy na podstawie danych dotyczących świadczeń zdrowotnych, z których korzystali w latach 2013–2023.

Dane z publicznej opieki zdrowotnej przedstawione w raporcie, choć nie obejmują usług prywatnych pokazują realne zmiany w zdrowiu mieszkanek i mieszkańców stolicy. Warszawa reaguje na te wyzwania: inwestuje w profilaktykę, edukację, zdrowie psychiczne i promocję zdrowego stylu życia. Również na podstawie tych danych miasto planuje kolejne działania, aby każda osoba mieszkająca w Warszawie mogła żyć zdrowiej – podkreśla Renata Kaznowska, zastępczyni prezydenta m.st. Warszawy.

Zdrowie Warszawianek i Warszawiaków – co się zmieniło w ciągu 10 lat?

Stan zdrowia mieszkanek i mieszkańców Warszawy w latach 2013–2023 pokazuje wyraźnie, jak zmieniały się najważniejsze trendy zdrowotne w stolicy.

Najważniejsze pozytywne zmiany:

- Spadek zachorowań na raka płuca i raka szyjki macicy.
- Lepsza wykrywalność chorób cywilizacyjnych, co może świad-

eprasa.pl 37b67560f3

czyć o większej świadomości zdrowotnej i skuteczniejszych działaniach profilaktycznych.

Nowe i narastające problemy zdrowotne:

- Otyłość – szczególnie po pandemii, osiągnęła rekordowy poziom w 2023 r.
- Cukrzyca typu 2 – systematyczny wzrost zachorowalności w całej dekadzie.
- Choroby układu krążenia – szczególnie nasilone wśród mężczyzn po 65. roku życia.
- Zaburzenia psychiczne – najszybciej rosną rozpoznania zaburzeń nastroju i lękowych, zwłaszcza u młodzieży i młodych dorosłych; pandemia dodatkowo przyspieszyła ten trend.

Zmiany w opiece okołoporodowej:

- W opiece poporodowej rośnie udział kobiet 40+, co odzwierciedla trend późniejszego macierzyństwa i potrzebę lepiej dopasowanego wsparcia po porodzie.

Autor: S. Pulcyn

Jarosław Jóźwiak, przewodniczący Komisji Zdrowia Rady m.st. Warszawy wskazuje, że w kwestii ochrony stołeczny ratusz ma dwa podstawowe obszary odpowiedzialności - z jednej strony są to programy profilaktyczne, a z drugiej dbanie o infrastrukturę medyczną. Dzięki pieniądzom z budżetu miasta oraz środkom z Krajowego Programu Odbudowy mamy w miejskich szpitalach do czynienia z przyspieszeniem inwestycyjnym na niespotykaną skalę – wskazuje przewodniczący.

Warszawa w trosce o zdrowie mieszkanek i mieszkańców – miejskie programy profilaktyki i promocji zdrowia

Raport „Zdrowie Warszawianek i Warszawiaków 2013–2023" pokazuje, że miasto prowadzi szereg działań profilaktycznych i edukacyjnych, odpowiadając na najważniejsze wy-zwania zdrowotne mieszkańców. Programy obejmują zarówno profilaktykę chorób cywilizacyjnych, jak i wsparcie zdrowia psychicznego oraz opiekę okołoporodową.

W tym roku Warszawa przeznaczy niemal 36 mln zł na miejskie programy zdrowotne – szczepienia, programy profilaktyki onkologicznej, wsparcia psychicznego czy promowania zdrowych nawyków żywieniowych i aktywnego stylu życia wśród uczniów. Każde środki przeznaczone na ochronę zdrowia mieszkanek i mieszkańców naszego miasta to najlepiej zainwestowane pieniądze – zauważa wiceprezydentka Renata Kaznowska.

W zakresie profilaktyki chorób nowotworowych stołeczny samorząd finansuje programy:

- „Sprawdzam!" – nauka samobadania piersi i jąder, edukacja onkologiczna u pacjentek i pacjentów miejskich podmiotów leczniczych,
- „Zdrowy Uczeń" – nauka uczniów zachowań prozdrowotnych i wczesna edukacja onkologiczna w szkołach.

Z raportu wynika, że choroby układu krążenia to najczęstsza przyczyna zgonów w Warszawie. Miejskie programy profilaktyki sercowo-naczyniowej to:

- Edukacja o nadciśnieniu dla młodzieży 18–19 lat ze szkół publicznych,
- „Aktywny Senior" – poprawa sprawności i jakości życia osób 60+zamieszkałych na terenie Warszawy.

Raport wskazuje, że w stolicy – podobnie jak w całej Europie – tak i w Polsce rośnie liczba osób z cukrzycą typu 2 oraz częstość otyłości u dorosłych i dzieci. Problem otyłości narasta szczególnie szybko od czasu pandemii COVID-19 i w Polsce dotyczy dziś ok. 1 na 4 dorosłych. W zakresie przeciwdziałania otyłości miasto realizuje programy:

- „Klasa w formie, forma z klasą" – edukacja żywieniowa dzieci w wieku szkolnym,
- „Aktywny Senior" – zajęcia usprawniające oraz warsztaty dla osób mieszkających w Warszawie w wieku 60+.

Miasto organizuje również pikniki zdrowotne „Kochane Zdrowie", które promują badania profilaktyczne, w tym cukrzycy, nadwagi i otyłości.

Częstość chorób oddechowych w Warszawie jest powiązana z: paleniem tytoniu, alergenami, zanieczyszczeniem powietrza i ruchem drogowym. Działania miasta koncentrują się na systematycznej poprawie jakości powietrza oraz na bezpłatnych programach dla mieszkańców Warszawy tj.:

- program „PneumoOnko" szczepienia przeciw pneumokokom dla pacjentów onkologicznych,
- szczepienia przeciw meningokokom dla nastolatków i młodych dorosłych,
- sezonowe szczepienia przeciw grypie dla osób w kryzysie bezdomności.

W zakresie opieki przedporodowej miasto wspiera zdrowie kobiet w ciąży i oferuje mieszkankom Warszawy bezpłatne szkoły rodzenia. Jednym z elementów wsparcia dla Warszawianek jest również nieodpłatny program wczesnej diagnostyki depresji poporodowej z wykorzystaniem Edynburskiej Skali Depresji Poporodowej.

Raport wskazuje także na rosnące potrzeby mieszkańców w zakresie zdrowia psychicznego, szczególnie po pandemii oraz m.in. wśród dzieci i młodzieży. W tym obszarze miasto opracowało m.in.

- Warszawski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego,
- Programy wsparcia psychicznego dla dzieci i młodzieży – np. Trening Umiejętności Społecznych dla dzieci i młodzieży mieszkających lub uczących się w Warszawie, zajęcia i warsztaty dla uczniów,;
- coroczną miejską akcję pn. Warszawski Tydzień Zdrowia Psychicznego, która w tym roku odbędzie się po raz trzeci (21-29 marca). W ramach wydarzenia Mieszkańcy mogą skorzystać z bezpłatnej oferty spotkań, warsztatów czy konsultacji dot. najczęstszych problemów psychicznych dzieci i młodzieży. Więcej na ten temat można znaleźć pod adresem: zdrowie.um.warszawa.pl/zdrowie-psychiczne.

Raport dostępny jest pod adresem: **um.warszawa.pl.**

eprasa.pl 37b67560f3

Codziennie czytaj nas na portalu wawa.info

Dołącz do naszej społeczności wawa.info

AGATHA CHRISTIE NA DZIŚ

W styczniu minęło 50 lat od śmierci Agathy Christie — pisarki i kobiety, którą zna każdy, nawet ktoś z absolutną awersją do czytania jako takiego i/lub do czytania kryminałów w szczególności. Jak dla mnie to jedna z tych postaci w historii świata, których nie miałam szansy poznać osobiście — a jednak jej osobowość wciąż mnie inspiruje, motywuje, intryguje i napędza do działania.

fot. Wikipedia

Jako dziewczyna, początek XX w.

Urodziła się 15 września 1890 roku jako Agatha Mary Clarissa Miller w zamożnej rodzinie z wyższej klasy średniej w Torquay w hrabstwie Devon. Była najmłodszym z trojga dzieci Fredericka Alvaha Millera, „zamożnego dżentelmena" i jego żony Clarissy „Clary" Margaret z domu Boehmer.

Szybki koniec dzieciństwa

Jak przyznawała sama Agatha, jej matka uważała, że nie powinna uczyć się czytać przed ukończeniem ośmiu lat. Tymczasem ona pokazała charakter już w zaraniu żywota — i dzięki swojej ciekawości świata nauczyła się czytać już w wieku lat czterech. Jej siostra została wysłana do szkoły z internatem, ale matka nalegała, by Christie uczyła się w domu. Ostatecznie rodzice i siostra nadzorowali jej naukę czytania, pisania i podstaw arytmetyki — przedmiotu, który szczególnie lubiła. Uczyli ją również muzyki, a ona sama nauczyła się grać na pianinie i mandolinie.

Od najmłodszych lat była też Agatha zapaloną czytelniczką. Jak sama przyznawała — jej najwcześniejsze wspomnienia wiążą się z czytaniem książek dla dzieci autorstwa Mary Louisy Molesworth i Edith Nesbit. Gdy była nieco starsza, sięgnęła po surrealistyczne wiersze Edwarda Leara i Lewisa Carrolla. Jako nastolatka lubiła dzieła Anthony'ego Hope'a, Waltera Scotta, Charlesa Dickensa i Aleksandra Dumasa. W kwietniu 1901 roku, w wieku 10 lat, napisała swój pierwszy wiersz „The Cow Slip" ['Krowi poślizg']. W 1901 roku stan zdrowia jej ojca pogorszył się z powodu, jak uważał, problemów z sercem. Fred zmarł w listopadzie 1901 roku na zapalenie płuc i przewlekłą chorobę nerek. Wiele lat później Agatha Christie przyznała, że śmierć jej ojca, gdy miała 11 lat — oznaczała koniec jej dzieciństwa...

Co oczywiste — po śmierci ojca sytuacja finansowa rodziny uległa pogorszeniu. Siostra wyszła za mąż, brat przebywał za granicą, służąc w brytyjskim wojsku. Christie mieszkała teraz sama w Ashfield z matką. W 1902 roku rozpoczęła naukę w szkole dla dziewcząt Miss Guyer w Torquay, ale trudno jej było przystosować się do zdyscyplinowanej atmosfery. W 1905 roku matka wysłała ją do Paryża, gdzie kształciła się w szeregu pensji (szkół z internatem), koncentrując się na nauce głosu i grze na fortepianie. Uznając jednak, że brakuje jej temperamentu i talentu, porzuciła marzenie o karierze pianistki koncertowej lub śpiewaczki operowej.

fot. Wikipedia

Młoda kobieta, po 1910 r.

No — dla miłośników czytania to jednak nader dobra kolej losu...

Dom piękna

Dziś Dame Agatha Christie, Lady Mallowan znana jest na całym świecie. Napisała 66 powieści kryminalnych i 14 zbiorów opowiadań — najlepiej znane są te, których akcja toczy się wokół fikcyjnych detektywów Herkulesa Poirota i panny Marple. Jest powszechnie uważana za jedną z najwybitniejszych pisarek, zwłaszcza w gatunku kryminału — i tego nikt nawet nie próbuje kwestionować.

Zanim jednak ten okropny belg wykrył pierwszą zawiłą intrygę, a starsza pani, dziejąc na drutach swoje kolejne sweterki, znalazła truciznę w imbryku z angielską herbatą — Agatha Christie ukończyła paryską szkołę i wróciła do Anglii, gdzie zastała chorą matkę. Obie postanowiły spędzić zimę 1907–1908 w ciepłym klimacie Egiptu, który był wówczas regularnym celem podróży zamożnych Brytyjczyków. To mniej więcej wtedy Christie napisała swoje pierwsze opowiadanie „The House of Beauty" ['Dom piękna']. W wieku 18 lat, dochodząc do siebie po chorobie. Składało się ono z około sześciu tysięcy słów o „szaleństwie i marzeniach", które ją fascynowały. Jej biografka Janet Morgan napisała później, że pomimo „niedostatków stylu", opowiadanie było „wciągające". Ostatecznie to opowiadanie stało się wczesną wersją jej opowiadania „The House of Dreams" ['Dom marzeń']. Później pojawiły się kolejne opowiadania, z których większość ilustrowała zainteresowanie Christie spirytyzmem i zjawiskami paranormalnymi. Czasopisma odrzuciły wszystkie jej wczesne prace, zgłaszane pod pseudonimami (m.in. Mac Miller, Nathaniel Miller i Sydney West). Sytuacja uległa znaczącej poprawie w 1920 roku, kiedy opublikowano „Tajemniczą historię w Styles" z detektywem Herkulesem Poirotem w roli głównej. I poszło...!

Królowa Kryminału

Dziś „Królowa Kryminału" to pseudonim zastrzeżony obecnie przez jej spadkobierców. Znamy ją też jako „Królową Tajemnicy". Napisała najdłużej wystawianą sztukę na świecie, kryminał „Pułapka na myszy", wystawiany na londyńskim West Endzie nieprzerwanie od 1952 roku. Napisała również sześć powieści pod pseudonimem Mary Westmacott. W 1971 roku królowa Elżbieta II nadała jej tytuł Dame (DBE) od za wkład w literaturę. Jest najlepiej sprzedającą się pisarką wszech czasów, a jej powieści sprzedały się w ponad dwóch miliardach egzemplarzy.

Podczas obu wojen światowych pracowała w ambulatoriach szpitalnych, zdobywając dogłębną wiedzę na temat trucizn, które pojawiają się w wielu jej powieściach, opowiadaniach i sztukach. Po ślubie z archeologiem Maxem Mallowanem w 1930 roku, spędzała kilka miesięcy w roku na wykopaliskach archeologicznych na Bliskim Wschodzie i wykorzystywała swoją wiedzę z pierwszej ręki w swojej twórczości.

Według Index Translationum UNESCO pozostaje najczęściej tłumaczoną autorką. Jej powieść „And Then There Were None" [„I nie było już nikogo"] jest jedną z najlepiej sprzedających się książek wszech czasów, z około 100 milionami sprzedanych egzemplarzy. W 1955 roku Christie została pierwszą laureatką nagrody Mystery Writers of America's Grand Master Award. W tym samym roku „Świadek oskarżenia" otrzymał nagrodę Edgar Award za najlepszą sztukę. W 2013 roku została uznana za najlepszą autorkę kryminałów, a „Morderstwo Rogera Ackroyda" za najlepszą powieść kryminalną wszech czasów przez 600 zawodowych powieściopisarzy zrzeszonych w Stowarzyszeniu Pisarzy Kryminałów. W 2015 roku „I nie było już nikogo" zostało uznane za „Ulubioną Christie na

eprasa.pl 37b67560f3

fot. Wikipedia
Agatha Christie w 1958

świecie" w głosowaniu sponsorowanym przez spadkobierców autorki. Wiele książek i opowiadań Christie zostało zaadaptowanych na potrzeby telewizji, radia, gier wideo i powieści graficznych. Na podstawie jej twórczości powstało ponad 30 filmów fabularnych.

Innowatorka i pionierka

Agatha Christie była innowacyjna. Była pionierką w stosowaniu skomplikowanych tropów mylących. Stworzyła kultowe postaci detektywistyczne: Herkulesa Poirot i Jane Marple. Denerwująco skrupulatny, logiczny, zarozumiały, ekscentryczny Belg i pozornie nieszkodliwa starsza kobieta, a tak naprawdę bystra obserwatorka — zaprezentowali nowe spojrzenie na archetyp detektywa, łącząc intelekt z charakterystycznymi dziwactwami. Ich status outsiderów pomaga im odkrywać prawdę — i za to ich kochamy!

W prawie każdej swojej powieści koncentrowała się na głębi psychologicznej wykraczającej poza same wskazówki i dostarczając szokujących, przełomowych zwrotów akcji, które przeczyły oczekiwaniom czytelników. Jak choćby w „Morderstwie Rogera Ackroyda" — podważyła same zasady literatury kryminalnej, zaszokowała czytelników i stała się legendą.

Mistrzowsko posługiwała się językiem i strukturą narracji, aby wprowadzić czytelników w błąd, podrzucając wskazówki prowadzące do niewinnych podejrzanych, dzięki czemu ostateczne odkrycie było naprawdę zaskakujące. Zgłębiała ludzką psychikę i motywy zbrodni, wykraczając poza proste rozwiązywanie zagadek, w stronę podejścia bardziej skoncentrowanego na postaciach.

To Agatha Christie stworzyła też tajemnicę „zamkniętego kręgu": uwięzieni podejrzani w odizolowanych miejscach (pociąg, wyspa) wywierało ogromną presję i ograniczało możliwości — strukturę, którą dopracowała do perfekcji. A jednocześnie uczyniła kryminał gatunkiem przystępnym i ekscytującym dla szerokiej publiczności. Jej przełomowe fabuły, łączące misterne zmyłki z realistycznymi postaciami i scenerią, jej praca jako pielęgniarki podczas I wojny światowej, dzięki której zdobyła wiedzę o truciznach, oraz podróże archeologiczne — zapewniły jej powieściom autentyczne scenerie i niepowtarzalne elementy. Łącząc wszystkie te składniki, Christie wyniosła gatunek kryminału na nowy poziom, czyniąc go popularnym zjawiskiem, którego fabuły pozostają urzekające i wpływowe do dziś.

Mówi się, że Agatha Christie żyła w „złotej erze kryminału". A moim zdaniem to ona te erę stworzyła i choć zmarła pół wieku temu — Złota Era Kryminału trwa do dziś.

Wciąż na fali

Nieprzemijający urok powieści i samej Agathy Christie wynika z przynajmniej kilku czynników. Mistrzowsko skonstruowane postaci i sprytne zwroty akcji — to jedno. Ale jej powieści mają też tę przewagę, że angażują czytelników w grę umysłową. Jej książki to zawiłe łamigłówki, wymagające od czytelników składania wskazówek w całość wraz z detektywami, zapewniając niezwykle wciągające doświadczenie kryminalne. Christie mistrzowsko wykorzystywała zapowiedzi, mylne tropy i zaskakujące rozwiązania, wywołując w czytelniku w ten sposób wrażenie, że jej zagadki nawet dziś po ponad wieku wydają się świeże i niemożliwe do przedwczesnego rozwiązania.

Tło jej powieści jest ponadczasowe i łatwe do zrozumienia — bo choć wszystkie powieści Christie zakorzenione są w angielskich strukturach klasowych, które nawet tam już dawno poszły do lamusa, oferują wgląd w społeczeństwo, a jej główne tematy są uniwersalne. Unikała zbędnego romansu i seksu, koncentrując się na fabule i postaciach, pozwalając czytelnikom zanurzyć się w tajemnicy. Rozumiała natomiast naturę ludzką, wykorzystując psychologiczny suspens i wiarygodne motywacje (lub ich brak) do budowania napięcia. To dlatego czytelnicy na całym świecie mogą identyfikować się z jej bohaterami — to pewnie dlatego Christie jest najczęściej tłumaczoną autorką literatury pięknej na świecie.

Dodajmy do tego ponadczasowe scenerie, dość oszczędny styl pisania — i mamy gotowy przepis na status bestsellerowej powieściopisarki wszech czasów, która dzięki ciągłym adaptacjom utrzymuje stałą popularność.

Inspiracja dla kobiet

Tak! Nawet współczesna kobieta może z powieści Christie, ale też z opowieści o samej Christie — czerpać garściami. Przede wszystkim jej bohaterki to w większości bardzo silne kobiety. Złożone psychologicznie, zdolne centralne postacie — same aktywnie rozwiązują przestępstwa, przełamując oczekiwania wobec kobiet jako postaci biernych i ozdobnych. Taka Lucy Eyelesbarrow, absolwentka Oxfordu — zręcznie znalazła swoją niszę w zarządzaniu domem na wysokim poziomie, wykazują się finansową przebiegłością i niezależnością. Jej twórczość opierała się na wnikliwej obserwacji natury ludzkiej i praktycznej wiedzy, inspirując kobiety do bycia uważnymi i do kreatywnego stosowania wiedzy.

W erze patriarchatu Agatha własną udaną karierą kwestionowała też normy płciowe i demonstrowała odporność psychiczna na naciski z zewnątrz. Jej opowieści zgłębiają wchodzenie kobiet na rynek pracy na początku XX wieku, zmieniające się relacje płciowe i zmiany społeczne, odzwierciedlając realistyczny, przyszłościowy pogląd na rolę kobiet.

Sama autorka przekształciła osobiste rozczarowanie w twórczą siłę i globalny sukces, oferując wzorce niezależności, zaradności i przepisywania trudnych rozdziałów życia na nowo. Po druzgocącym rozwodzie podróżowała, ponownie wyszła za mąż i kontynuowała intensywne pisanie, przekształcając osobiste wstrząsy w twórczą inspirację — jak to bardzo wyraźnie widać w „Morderstwie w Orient Expressie". Utrzymała swoje nazwisko i karierę pomimo presji społecznej, stając się najlepiej sprzedającą się powieściopisarką na świecie i udowadniając, że kobiety mogą osiągnąć ogromny sukces zawodowy.

Agathy Christie lekcje na dziś

Nigdy nie lekceważ cichego obserwatora. Podobnie jak panna Marple, kobiety mogą wykorzystać pozornie niepozorne cechy (domatorka, starsza pani) jako siłę do głębokiej analizy.

Nie bój się przygody poza stereotypami. Decyzja Christie o podróżowaniu i zdobywaniu nowych doświadczeń po kryzysie osobistym pokazuje, że kobiety potrafią tworzyć własne, ekscytujące historie.

I najważniejsze: najlepsze rozdziały w życiu mogą następować po najgorszych. Historia jej życia jest dowodem na to, że złamane serce nie jest końcem. A za to może być katalizatorem do napisania lub ponownego przepisania swojej własnej historii.

Magdalena Maria Bukowiecka

fot. Wikipedia
Christie w 1964

eprasa.pl 37b67560f3

MARZEC W WARSZAWIE

SPRAWDŹ, CO BĘDZIE SIĘ DZIAŁO!

Od uroczystości upamiętniających Żołnierzy Wyklętych, przez wykład o stanie wojennym i warsztaty dla dzieci, po wystawy w Muzeum Warszawskiej Pragi i Muzeum POLIN oraz koncert Piotra Roguckiego – początek marca w Warszawie zapowiada się różnorodnie. Sprawdzamy, co, kiedy i gdzie odbędzie się w stolicy oraz które wydarzenia warto wpisać do kalendarza.

fot. T.Kaczor

Indywidualne zwiedzanie wystawy Izby Tożsamości Ursusa

2–31 marca 2026
9:00–19:00

Dom Kultury „Portiernia", ul. Traktorzystów 20, 02-495 Warszawa

W marcu mieszkańcy Ursusa i osoby zainteresowane historią dzielnicy będą mogli indywidualnie zwiedzać stałą wystawę Izby Tożsamości Ursusa. Ekspozycja stanowi kompendium wiedzy o tej części Warszawy – od czasów prehistorycznych po XX wiek.

Wystawa mieści się w sali wielofunkcyjnej Domu Kultury „Portiernia", dlatego organizatorzy zalecają wcześniejsze uzgodnienie wizyty telefonicznie. To propozycja dla tych, którzy chcą lepiej poznać przemysłowe i społeczne korzenie Ursusa oraz zobaczyć, jak zmieniała się ta część miasta na przestrzeni lat.

Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych

2 marca 2026
11:00–12:00

Pomnik przy ul. Cierlickiej, Warszawa

Uroczystość z okazji Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych odbędzie się przy pomniku na ul. Cierlickiej. Wydarzenie będzie okazją do oddania hołdu bohaterom podziemia niepodległościowego, którzy po zakończeniu II wojny światowej walczyli o suwerenność Polski.

W programie przewidziano część oficjalną, złożenie kwiatów oraz chwilę zadumy nad historią i dziedzictwem Żołnierzy Wyklętych. Organizatorzy zapraszają mieszkańców do wspólnego upamiętnienia bohaterów.

Czym był stan wojenny 1981 r.? – wykład historyczny

2 marca 2026
13:00–14:00

Klub Seniora Wawer, ul. Błękitna 32, II piętro, 04-649 Warszawa
Wstęp wolny

W ramach cyklu „Spotkania z historią" w Klubie Seniora Wawer odbędzie się wykład Pawła Ajdackiego pt. „Czym był stan wojenny 1981 r.?". Prelegent przybliży przyczyny wprowadzenia stanu wojennego, jego przebieg oraz konsekwencje społeczne i polityczne.

To propozycja dla wszystkich zainteresowanych najnowszą historią Polski i refleksją nad jej współczesnym dziedzictwem.

Kreatywne budowanie z klocków Lego – „Lego dla każdego"

2 marca 2026
17:00–18:00

Biblioteka Publiczna – filia „Skorosze", ul. Dzieci Warszawy 27a, 02-495 Warszawa

Biblioteka na Skoroszach zaprasza dzieci w wieku 5–9 lat na zajęcia kreatywnego budowania z klocków Lego. Uczestnicy będą tworzyć własne konstrukcje i rozwijać wyobraźnię przestrzenną poprzez zabawę.

Obowiązują zapisy. Informacje i zgłoszenia przyjmowane są telefonicznie pod numerem 22 823 46 00 oraz mailowo: skorosze@bpursus.waw.pl.

„Kolekcje. Bycie pośród rzeczy"

19 listopada 2025 – 25 października 2026

Muzeum Warszawskiej Pragi

Wystawa opowiada o relacji człowieka z przedmiotami – o tym, jak rzeczy współtworzą wspomnienia, emocje i tożsamość. Ekspozycja prezentuje przedmioty codziennego użytku, pamiątki przekazane przez darczyńców oraz zbiory lokalnych kolekcjonerów.

Ilustracje Pawła Mildnera i scenografia przygotowana przez Studio Iskry tworzą oprawę dla opowieści o praskiej codzienności. To refleksja nad tym, jak zwykłe obiekty stają się nośnikami historii.

fot. materiał MSN

eprasa.pl 37b67560f3

fot. Muzeum POLIN

„Moc słów"

21 listopada 2025 – 8 czerwca 2026
Muzeum POLIN,
ul. Anielewicza 6, Warszawa

Wystawa poświęcona jest językom, które przez stulecia kształtowały kulturę i tożsamość Żydów. W centrum ekspozycji znajduje się hebrajski – język święty i współczesny zarazem.

Zwiedzający zobaczą starożytne inskrypcje, manuskrypty, amulety oraz współczesne dzieła inspirowane alfabetem hebrajskim. Ekspozycja ukazuje język jako przestrzeń pamięci, duchowości i dialogu.

„Leniwe raz! Gastronomia na Bielanach w czasach PRL"

15 stycznia – 20 marca 2026
Otwarcie: 18 stycznia 2026, 18:00
MAL Kasprowicza 14,
ul. Kasprowicza 14, Warszawa
Wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona

Wystawa przenosi zwiedzających do czasów PRL i opowiada o gastronomii na Bielanach. Jeszcze czterdzieści lat temu działało tu około 25 lokali – barów, kawiarni i jadłodajni zarządzanych m.in. przez „Społem" i Warszawskie Zakłady Gastronomiczne.

Ekspozycja powstała we współpracy z Bielańską Fototeką i łączy archiwalne fotografie, wycinki prasowe oraz wspomnienia mieszkańców. W programie wydarzenia towarzyszące: warsztaty rodzinne, szycie fartuchów, gotowanie klusek i potańcówka swingowa.

Nadia Markiewicz „Misterioso"

29 stycznia – 12 kwietnia 2026
Otwarcie: 29 stycznia 2026, 18:00
Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie,
ul. Marszałkowska 103
Wstęp wolny

Wystawa podsumowuje dwa lata pracy twórczej Nadii Markiewicz, ze szczególnym uwzględnieniem performansu. Centralnym motywem jest metafora iluzji i kontroli ciała oraz społecznych wyobrażeń dotyczących sprawności i „normalności".

Ekspozycja będzie czynna do 12 kwietnia.

Spektakl komediowy „Ekokobieta"

8 marca 2026
18:00–20:00
Dom Kultury Zacisze,
ul. Blokowa 1, Warszawa
Wstęp wolny

Grupa artystyczna Pora na Kabarecik zaprasza na program inspirowany tematyką ekologii. W repertuarze autorskie skecze, monologi i piosenki, a nad całością czuwa reżyserka Beata Harasimowicz.

Piotr Rogucki – koncert solowy

8 marca 2026
19:00
Wawerskie Centrum Kultury (WSK), Warszawa
Koncert stojący

Piotr Rogucki powraca z solową trasą koncertową. W programie utwory z repertuaru Comy, projektu Karaś/Rogucki oraz solowe kompozycje artysty – w nowych, elektronicznych aranżacjach. Koncert zapowiadany jest jako przekrojowa podróż przez kolejne etapy jego muzycznej kariery.

PŁOCK KONTRA NOCNE PROCENTY

Od 1 czerwca w Płocku zmieni się nocny krajobraz handlowy. Po godzinie 22. nie kupimy już alkoholu w sklepach ani na stacjach paliw.

Decyzję podjęli w lutym miejscy radni – po miesiącach dyskusji, konsultacji i analiz, które miały odpowiedzieć na jedno pytanie: czy ograniczenie dostępności alkoholu w nocy realnie poprawi bezpieczeństwo i jakość życia mieszkańców?

Głosowanie, które zamyka temat – przynajmniej na razie

Uchwała przeszła wyraźną większością. Za było 17 z 25 radnych, przeciw – 2, czterech wstrzymało się od głosu, dwoje nie wzięło udziału w głosowaniu. Od 1 czerwca sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem zakupu będzie zakazana w godzinach 22.00–6.00. Ograniczenie obejmie sklepy i stacje paliw – gastronomii nie dotyczy.

To rozwiązanie nie jest nowością w skali kraju, ale dla Płocka oznacza istotną zmianę. Zwłaszcza że dyskusja o nocnej sprzedaży alkoholu wracała tu regularnie – zwykle po kolejnych interwencjach policji czy skargach mieszkańców na hałas i zakłócanie porządku.

Argument: mniej alkoholu, mniej interwencji

W uzasadnieniu uchwały radni powołali się na doświadczenia innych miast. Z analiz wynika, że skrócenie godzin sprzedaży alkoholu przekłada się na spadek jego konsumpcji w godzinach nocnych, a w konsekwencji – na mniejszą liczbę zdarzeń związanych z zakłócaniem porządku publicznego. Mniej nocnych awantur pod sklepem, mniej interwencji patrolu, mniej hałasu pod oknami.

To założenie – jak podkreślono – ma szansę sprawdzić się również w Płocku. Choć przeciwnicy uchwały zwracają uwagę, że problem nadużywania alkoholu nie znika wraz z zamknięciem sklepowych drzwi o 22.00, zwolennicy odpowiadają: dostępność ma znaczenie, szczególnie impulsywna, „na już".

Mieszkańcy w większości „za"

Miasto nie podejmowało decyzji w próżni. W grudniu ubiegłego roku przeprowadzono konsultacje społeczne. W styczniu Urząd Miasta ogłosił ich wyniki: blisko 71 proc. uczestników opowiedziało się za wprowadzeniem nocnego ograniczenia.

W liczbach wygląda to tak: zebrano 1616 ankiet, z czego 1599 było ważnych. Za ograniczeniem zagłosowało 1129 osób, przeciw – 470. Większość wskazywała dokładnie te same godziny, które ostatecznie znalazły się w uchwale: 22.00-6.00.

W konsultacjach wzięło udział 1008 mężczyzn i 591 kobiet. Przy około 110 tysiącach mieszkańców Płocka to nie jest plebiscyt masowy, ale wystarczająco czytelny sygnał dla radnych.

Służby i instytucje: ograniczenie ma sens

Po stronie zwolenników zakazu stanęły również instytucje, które na co dzień mierzą się ze skutkami nadużywania alkoholu. Pozytywną opinię wyraziły m.in. Komenda Miejska Policji, Straż Miejska, Izba Wytrzeźwień, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także Ośrodek Medyczno–Psychologiczny „VIDE" i Okręgowa Izba Lekarska.

Większość rad osiedli również poparła ograniczenie, choć nie wszędzie panowała zgoda co do godzin jego obowiązywania. To pokazuje, że sprawa budzi emocje – szczególnie tam, gdzie sklepy całodobowe są stałym elementem nocnego życia dzielnicy.

Płock w szerszym trendzie

Płock nie jest wyjątkiem. Na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w latach 2018–2024 około 180 gmin w Polsce wprowadziło ograniczenia nocnej sprzedaży alkoholu w sklepach i na stacjach paliw.

W ostatnich miesiącach na podobny krok zdecydowały się m.in.: Szczecin, Gdańsk, Wrocław, Łódź.

W Warszawie nocny zakaz objął wybrane dzielnice – m.in. Śródmieście i Pragę-Północ.

Również w województwie mazowieckim podobne rozwiązania funkcjonują już w około 30 miastach i gminach. Od 2 stycznia tego roku zakaz obowiązuje np. w Ciechanowie, gdzie decyzję poprzedziły konsultacje społeczne, a radni przyjęli uchwałę jednogłośnie.

Co zmieni się w praktyce?

Dla części mieszkańców – niewiele. Dla innych – sporo. Sklepy całodobowe stracą nocny obrót alkoholem, ale wciąż będą mogły prowadzić sprzedaż pozostałego asortymentu. Gastronomia – bary, restauracje, kluby – nadal będzie mogła serwować alkohol w swoich lokalach zgodnie z posiadanymi zezwoleniami.

Prawdziwy test zacznie się jednak po 1 czerwca. To wtedy okaże się, czy mniej nocnych zakupów przełoży się na spokojniejsze noce w centrum i na osiedlach. Czy liczba policyjnych interwencji spadnie? Czy mieszkańcy odczują różnicę? Pokażą to najbliższe miesiące.

Źródło: PAP

eprasa.pl 37b67560f3

TO NIE LENISTWO, A INNE OPROGRAMOWANIE

Gdybyśmy żyli w społeczeństwie naprawdę tolerancyjnym, nie musielibyśmy dziś dyskutować o modzie na ADHD. Po prostu przyjmowalibyśmy ludzi takimi, jakimi są. Rozmawiamy z Katarzyną Kachel, autorką książki „Atypowa głowa. Moje życie w spektrum. Rozmowy o neuroróżnorodności".

Fot. Marzena Gała

— W książce oddajesz głos dorosłym osobom z późną diagnozą ADHD i spektrum autyzmu. Agata ma 40 lat, diagnozę otrzymała w wieku 38. Bartek – 32 lata, diagnoza w wieku 31. Olga – 47 lat, diagnoza ADHD i spektrum w wieku 46 lat. Czy późne diagnozy to wciąż codzienność?

— Zakończenie pracy nad książką było dla mnie też pewnym domknięciem tematu, nie śledzę go na bieżąco. Natomiast z maili, które do mnie docierają, i z rozmów w trakcie spotkań autorskich wynika, że późne diagnozy nadal się zdarzają, ale wciąż za rzadko. Dlatego mam poczucie, że „moda na ADHD" jest akurat dobrą modą. Dzięki niej osoby, które przez lata miały poczucie niewygody, niedopasowania, które latami szukały odpowiedzi na pytanie - „co się dzieje w mojej głowie?", w końcu ją znajdują. Jak mówi Olga w książce – diagnoza przynosi ulgę.

— Tych rozpoznań jest dziś więcej?

— Mówi się dziś o naddiagnozowaniu, ale uważam, że to dobry kierunek: czytać, sprawdzać, rozmawiać, propagować wiedzę. Dzięki temu osoby, które mają grube teczki wypełnione dokumentami od różnych lekarzy dostają wreszcie odpowiedź na to, dlaczego przez tyle lat czuli, że są źli, leniwi, egoistyczni, a nawet kosmitami. To nie lenistwo, jak mówi dr Tomasz Kowalczyk, lekarz psychiatra, tylko inne „oprogramowanie". To neurorozwojowe zaburzenie, z którym się rodzimy.

— W rozmowie z tobą Olga mówi, że w Polsce dominuje termin „zaburzenie", a przecież ADHD czy spektrum to właściwość układu nerwowego. Czy potrzebujemy nowej terminologii?

— Trochę uciekam od budowania tożsamości człowieka poprzez etykiety. Dlatego na okładce mojej książki nie ma ani słowa „autyzm", ani „ADHD", nie ma terminów. Zgadzam się z dr hab. n. med. Jarosławem Jóźwiakiem — psychiatrą, który uważa, że nie potrzebowalibyśmy terminów, gdybyśmy byli tolerancyjni. Opowiadanie o neuroróżnorodności to nic innego jak przypomnienie, że każdy z nas jest inny. Gdybyśmy żyli w społeczeństwie naprawdę wyrozumiałym i otwartym, nie musielibyśmy dziś dyskutować o modzie na ADHD. Po prostu przyjmowalibyśmy ludzi takimi, jakimi są, a nie takimi, jacy, według nas, powinni być. Jak mówi Agata: na krzywej normalnej czyli rozkładzie Gaussa, nawet ci którzy odstają, nadal na tej krzywej się mieszczą. Zawsze ktoś jest poza większością i to dobrze.

— A jednak na końcu książki zamieszczasz słowniczek pojęć. To ma nam pomóc w uporządkowaniu tej wiedzy?

eprasa.pl 37b67560f3

— Tak, bo my ludzie lubimy sobie ułatwiać życie. Mózg działa na skróty. Jeśli czegoś nie nazywamy, nie istnieje w języku, staje się obce. Etykiety pomagają oswoić. Bardzo ważny jest głos Moniki Szubrycht, dziennikarki i neurologopedki, którą denerwuje brak zrozumienia dla faktu, że osoby w spektrum czy z ADHD są różne. Jakbyśmy oczekiwali jednego, identycznego wzorca. A przecież jeśli spotkałeś osobę w spektrum autyzmu, która nie nawiązuje kontaktu wzrokowego, to nie znaczy, że kolejna będzie miała tak samo.

— Monika Szubrycht mówi też, że mentalność zmienia się bardzo wolno. Zgadzasz się?

— Niestety tak. Wciąż zdarza się, że w książkach edukacyjnych autyzm przedstawiany jest jako choroba. Wciąż funkcjonują mity i stereotypy. Często słyszymy: „wszyscy mamy trochę ADHD". Tak, wszyscy żyjemy w szybkim świecie, jesteśmy przebodźcowani. Każdemu zdarzyło się zgubić klucze czy zapomnieć o zakupach. Jednak w ADHD chodzi o częstotliwość. O to, że takie sytuacje zdarzają się kilkanaście razy dziennie.

— To musi być źródłem permanentnego stresu.

— Tomasz Kowalczyk, lekarz psychiatra, porównuje ADHD do zbyt krótkiej kołdry; dopóki w życiu jest mało obowiązków, dużo się udaje, kołderka wystarcza. Zwłaszcza przy wysokiej inteligencji i chęci pracy. I choć czasami trudno się wyrobić i trzeba zostać po godzinach, daje się radę. Jednak kiedy pojawia się rodzina, partner, szef, kolejne obowiązki, dzieci, które trzeba odwieźć z domu do szkoły i z powrotem, kołdry zaczyna brakować.

— O tym m.in. mówią w książce twoi bohaterowie. Co było dla ciebie najtrudniejsze w słuchaniu i zapisywaniu tych historii?

— Słuchałam historii, których wcześniej niektóre z tych osób nikomu nie powiedziały: o byciu nieprzyjętym przez rodziców, o niedopasowaniu w szkole, o życiu w ciągłym rozdarciu między sobą a potrzebą przynależności. Wiele z nich zakładało maski, łamało się wewnętrznie, próbowało siebie naprawić. To są historie depresji, lęków, uzależnień. Wysłuchałam wielu smutnych i raniących opowieści.

— Dziś mówi się o tym, że są zawody, w których ADHD może być zaletą.

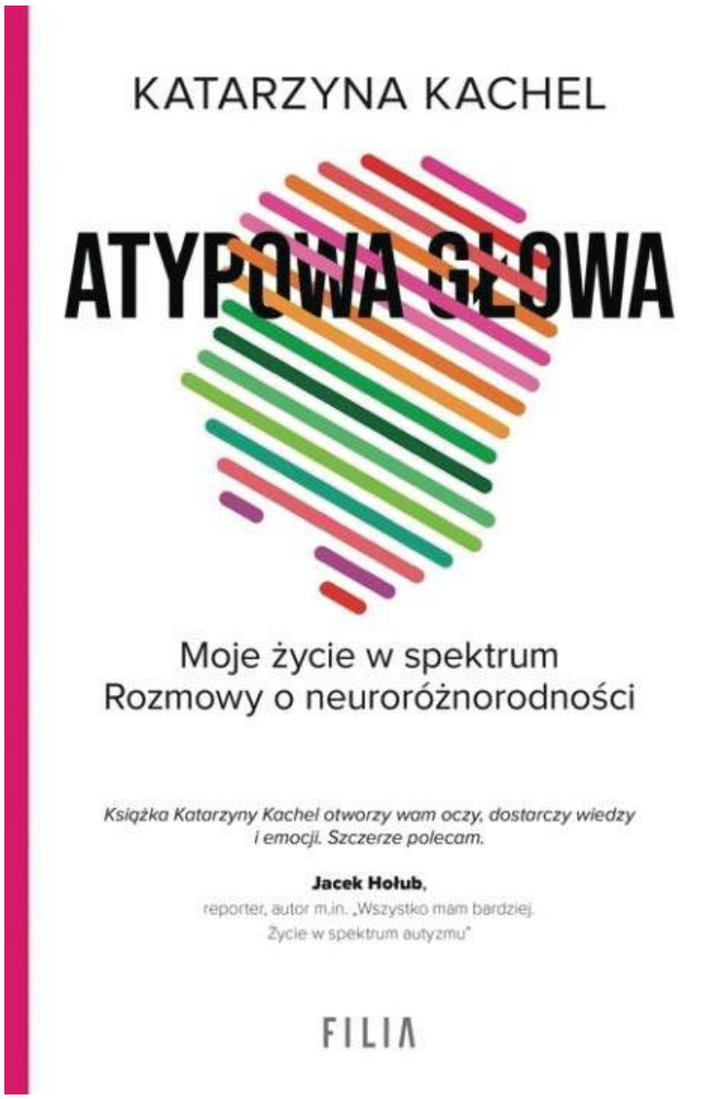

— Tak, ale Bartek, bohater jednej z moich rozmów mówi też o tym, że mimo że rozpoczął kilka kierunków studiów, udało mu się jeden skończyć, wypracował sobie destrukcyjne strategie radzenia sobie z rzeczywistością. To nie ułatwia dorosłego i zawodowego życia. Bardzo wiele osób neuroróżnorodnych przez lata próbuje znaleźć odpowiedź na pytanie: „co ze mną jest nie tak?". Skoro nie pasują do tego, co nazywamy normą, zaczynają ratować się taktykami, w których poświęcają i ranią siebie. Często szukają ulgi w substancjach psychoaktywnych, w nadmiernej pracy, w udawanie kogoś „lepszego", bardziej sprawczego. Pogoń za dopaminą bywa męcząca, często kończy się depresją, stanami lękowymi, poczuciem winy i wstydu.

— Która rozmowa zainicjowała powstanie książki?

— Dla mnie przełomowa była historia Ani, która otwiera książkę. Przyszła do mnie i opowiedziała, że dzień diagnozy był dla niej dniem narodzenia, wielkiej ulgi. Przez całe życie była przekonana, że jest złym człowiekiem, że jej sposób postrzegania świata to jej wina, że ostracyzm i niezrozumienie jej zachowania przez otoczenie są efektem jej wyborów. Mówi wprost: diagnoza dała mi drugie życie.

— Patrząc na te historie, można odnieść wrażenie, że wiele cierpienia bierze się nie z samej neuroróżnorodności, ale z reakcji otoczenia. Jak bardzo zmieniłby się świat, gdybyśmy zamiast pytać: „Dlaczego jesteś inny?", zaczęli pytać: „Czego potrzebujesz?"

— Myślę, że zmieniłoby się wszystko. I to nie jest pytanie tylko o ADHD czy spektrum – to jest pytanie o filozofię życia. Nie żyjemy w idealnym społeczeństwie ani w Dolinie Krzemowej, gdzie obowiązuje pełna elastyczność. Żyjemy w świecie, który wciąż jest mocno sformatowany: szkoła, praca, instytucje, działają według jednego wzorca. Tymczasem wystarczy spojrzeć na dzieci z ADHD – biologicznie ich układ nerwowy funkcjonuje inaczej. Rano są nieprzytomne, a ten sam test napisany o ósmej i o czternastej może dać skrajnie różne wyniki. Już na starcie mają nierówne szanse.

— Powstają studia o neuroróżnorodności, to temat, który często pojawia się w mediach. To dużo czy wciąż mało?

— Powstają studia, odbywają się konferencje, programy – i to jest bardzo ważne. Jednak ostatecznie najważniejszy jest człowiek: nauczycielka, która zobaczy różnicę i nie nazwie jej lenistwem; pracodawca, który pozwoli pracować w innym rytmie. Przyzwolenie, elastyczność, tolerancja i zwykła ciekawość drugiego człowieka robią więcej niż najlepsze systemowe rozwiązania.

Katarzyna Janków-Mazurkiewicz

Katarzyna Kachel – filolożka, redaktorka, dziennikarka. Autorka tekstów publikowanych w „Dzienniku Polskim", „Gazecie Krakowskiej", „Taterniku", stała współpracowniczka „Traveler National Geographic", terapeutka i trenerka oddechu metodą transmodalną. Autorka książek, w tym pozycji „Atypowa głowa. Moje życie w spektrum. Rozmowy o neuroróżnorodności" (Wydawnictwo Filia).

Fot. Marzena Gała

eprasa.pl 37b67560f3

MIŁOŚĆ TO ZROZUMIENIE, PRZEBACZENIE I KOMPROMISY

Państwo Krystyna i Jerzy Dąbrowscy są małżeństwem z ponad 50-letnim stażem. W ich życiu nie zawsze świeciło słońce... Był nawet rozwód, a potem ponowny ślub w USC. Śmieją się, że potrzebowali przerwy, by zrozumieć, że się kochają i nie wyobrażają sobie życia bez siebie.

— Życie nie zawsze pisze scenariusze, które można przewidzieć. Czasem trzeba dorosnąć do pewnych decyzji, poznać trudy i blaski rodzinnego życia, by móc zbudować prawdziwy związek — mówią Krystyna i Jerzy. — Jak się jest młodym, to się inaczej myśli i czuje. Czasem podejmuje się pochopne decyzje. Wiemy to ze swojego doświadczenia, bo na własnej skórze przekonaliśmy się, że prawdziwa miłość zwycięży wszystko i kto dla kogo jest pisany, to będzie razem.

Pani Krystyna i pan Jerzy to uczynni i bardzo ciepli ludzie. Pochodzą z powiatu szczycieńskiego. Pani Krystyna urodziła się w 1955 roku, a pan Jerzy w 1953 roku. Poznali się na jednej z wiejskich zabaw i pokochali.

— Ach, co to była za miłość... Widzieliśmy się ze trzy razy, a już wiedzieliśmy, że to miłość — mówią o sobie. — Ponieważ dzieliła nas spora odległość, pisaliśmy do siebie listy. Czekaliśmy na nie i nasze spotkanie z niecierpliwością. Całymi dniami nie mogliśmy skupić się na pracy, tylko myśleliśmy o sobie. Patrząc z perspektywy, to był piękny czas, kiedy się poznawaliśmy i wyznawaliśmy sobie nieśmiało swoje uczucia. Dziś młodzi ludzie chyba już tego nie potrafią...

for: stockadobe.com - Jacob Lund

Dwa razy brali ślub

Dość szybko pan Jurek zdecydował, że taka znajomość na odległość jest zbyt trudna i po dwóch miesiącach przyjechał do pani Krystyny się oświadczyć. Po raz pierwszy na ślubnym kobiercu stanęli w kwietniu 1974 roku. W gronie najbliższych ślubowali sobie miłość, wierność, uczciwość i to, że nie opuszczą się aż do śmierci.

— Jak tylko zobaczyłem Krysię w ślubnej sukni, to wiedziałem, że z tą kobietą chcę spędzić swoje życie. W dniu naszego ślubu padał deszcz i ludzie mówili, że to źle wróży, że będziemy mieli marne życie — wspomina pan Jerzy. — Nie wierzyliśmy im, byliśmy przekonani, że nasza miłość jest tak silna, że wszystko przetrzyma. A jednak po dwóch latach w naszym małżeństwie zaczęło się źle dziać. Kłóciliśmy się cały czas, ja po każdej kłótni piłem... Nie umieliśmy dojść do porozumienia. Jakby nas oboje diabeł opętał. I w końcu postanowiliśmy się rozwieść.

Nie mieli dzieci, więc rozwód przebiegł dość szybko jak na tamte czasy. W 1977 roku byli już rozwiedzeni. Spotkali się dwa lata później na weselu u wspólnych znajomych. Byli samotni, zatańczyli, porozmawiali i... stwierdzili, że wciąż w nich tli się uczucie.

Odżyły wspomnienia

— To było dziwne, ale jak tylko zobaczyłam Jurka w kościele, odżyły wspomnienia i uczucia — mówi pani Krystyna. — Nie mogłam się na niczym skupić, tylko usiłowałam sobie przypomnieć, dlaczego rozpadło się nasze małżeństwo. Nie miałam jednak odwagi podejść do Jurka i się przywitać. To on podczas wesela podszedł i poprosił mnie do tańca. Był tak samo przystojny jak w dniu naszego ślubu. Wszystko wróciło ze zdwojoną siłą. Wyszliśmy z wesela i długo rozmawialiśmy na zewnątrz. Oboje nie rozumieliśmy, skąd te kłótnie, rozpad związku, rozwód. Może byliśmy zbyt młodzi i nie dorośliśmy do prawdziwego związku... Zaczęliśmy się spotykać, a kilka miesięcy później wzięliśmy ślub w USC.

Po raz drugi przysięgali sobie miłość i to, że w małżeństwie wytrwają aż do śmierci... Był rok 1980. Chcieli przysięgi dotrzymać, bo miłość rozkwitła na nowo i była teraz dojrzała. Wiedzieli, że nie mogą tej szansy zmarnować. Kupili gospodarstwo i przez całe życie pracowali na roli. Na świecie pojawiła się szóstka dzieci: Edward, Bożena, Jarek, Krzysiek, Ania i Edyta. Jak to w życiu, bywało różnie, ale oni zawsze szli razem, nie poddając się trudnościom i razem dzieląc radości i smutki. Doczekali się 11 wnuków i 9 prawnuków.

— Mój mąż to wspaniały człowiek, ciepły, opiekuńczy, dobry — zapewnia pani Krystyna, patrząc z czułością na męża. — Nigdy nie słyszałam od niego złego słowa... Zawsze i wszędzie chodziliśmy razem, wspieraliśmy się w trudnych chwilach. Wychowaliśmy swoje dzieci na mądrych i dobrych ludzi. Jesteśmy z nich bardzo dumni. Z takim człowiekiem to można przeżyć razem te ponad 50 lat.

Z taką samą iskierką miłości na swoją żonę patrzy pan Jerzy. Otula ją ciepłym kocem, robi herbatkę malinową i przytula.

— Moja małżonka nie chciała mieszkać na wsi, a jednak życie zweryfikowało plany — mówi pan Jerzy. — Mieszkamy tu całe nasze wspólne życie. Tu urodziły się nasze dzieci, tu przyjeżdżają wnuki i prawnuki. To nasze miejsce na ziemi. Nawet człowiek się nie spodziewa, że tak szybko ten czas płynie.

Recepta na udany związek

Czy trudno być ze sobą tak długo? Ponad pół wieku? Małżonkowie zgodnie twierdzą, że bardzo łatwo. Mają na to receptę.

— Trzeba czasem iść na kompromisy i być dla drugiego zawsze przyjacielem. Trzeba rozmawiać, a nie gniewać się na siebie, kłócić. I zawsze w małżeństwie musi być szacunek i miłość. Bez tego małżeństwo nie przetrwa trudnych chwil. A najważniejsze to umieć wybaczać — radzą małżonkowie. — Nie bylibyśmy dziś taką rodziną, gdyby nie to, że potrafiliśmy sobie wybaczyć i dać szansę na miłość. Czasem śmiejemy się do wnuków, że musieliśmy dojrzeć do małżeństwa. Może zbyt pochopnie podjęliśmy decyzję o rozwodzie, może potrzebowaliśmy czasu, spojrzenia na siebie i miłość z dystansu. Najważniejsze, że się opamiętaliśmy i daliśmy sobie drugą szansę. Dziś jesteśmy bardzo szczęśliwi, choć zdrowie już nie to samo. Mamy wspaniałą rodzinę i siebie...

W życiu małżonków ważną rolę odgrywa wiara. Oboje są przekonani, że to Bóg dał im drugą szansę na wspólne życie i tak pokierował ich losem, że są wspaniałą rodziną.

— Kiedy wieczorem klękam do modlitwy, dziękuję Bogu, że nas połączył — mówi pani Krystyna. — Dziękuję, że pozwolił nam razem doczekać tego pięknego wieku i cieszyć się swoją obecnością, przeżyć wspólnie tyle lat, z radością patrzeć na dzieci i wnuki.... Nie wyobrażamy już sobie, że mogłoby któregoś z nas zabraknąć. Ponad pół wieku to dużo, ale tak szybko minął nam ten czas. Mimo różnych życiowych przeciwności mamy wiele pięknych wspomnień. Kiedy patrzę na swoje dzieci, wnuki i prawnuki, jestem dumna, że mam tak cudowną rodzinę.

Joanna Karzyńska

eprasa.pl 37b67560f3

SZLAKIEM MAZOWIECKICH LEGEND

ZAMKI, DUCHY I KRÓLEWSKIE ŹRÓDŁA

Mazowsze to nie tylko malownicze krajobrazy i szerokie doliny rzek. To także opowieści, w których historia splata się z legendą. Zapraszamy w podróż po miejscach, gdzie duchy wciąż strzegą zamkowych murów, królowe ukrywają skarby, a leśne źródła mają moc przywracania sił.

FOT. ARCH. UMWM (G. GEREK)

Zamek w Czersku z lotu ptaka.

Liw – więcej niż legenda o Żółtej Damie

Naszą wędrówkę rozpoczynamy nad Liwcem, przy murach Zamek w Liwie, dziś znanego jako Muzeum Zbrojownia na Zamku w Liwie – placówki samorządu Mazowsza. To miejsce przetrwało II wojnę światową dzięki odwadze archeologa Ottona Warpechowskiego, który – jak głosi przekaz – przekonał okupantów, że zamek ma „krzyżackie" pochodzenie, ratując go przed rozbiórką.

Choć większość turystów przyjeżdża tu dla historii o Żółtej Damie, w murach Liwu żyje też opowieść z 1703 roku. Podczas oblężenia przez wojska Karola XII potężny podmuch wiatru miał porwać królowi ulubiony kapelusz. Władca uznał to za zły omen i odstąpił od szturmu. Legenda mówi, że dawni obrońcy wciąż czuwają w lochach – gotowi powstać, jeśli ktoś znów spróbuje zagrozić zamkowi.

Warto zajrzeć do zamkowej zbrojowni – to nie tylko broń biała i palna, ale też jedna z ciekawszych kolekcji portretów sarmackich w Polsce.

Czersk – skarb królowej Bony

Kolejnym przystankiem jest Zamek w Czersku. Dziś to spokojna miejscowość, niegdyś jedna z najważniejszych twierdz Mazowsza.

Z zamkiem związana jest postać Bona Sforza. To ona miała założyć tu sady i winnice, przyczyniając się do rozwoju regionu. Według legendy, przed wyjazdem z Polski królowa ukryła w zamkowej studni skrzynie pełne złota i klejnotów.

Tajemnicę zabrała do grobu. Do dziś mówi się, że w księżycowe noce na dziedzińcu można dostrzec cień kobiety w renesansowej sukni, szukającej utraconego skarbu.

Zwiedzając zamek, warto zwrócić uwagę na miejsce dawnego lochu głodowego – opuszczano tam więźniów przez wąski otwór w podłodze. To jedno z najbardziej sugestywnych miejsc w twierdzy.

FOT. ARCH. UMWM (G. GEREK)

Muzeum Szlachty Mazowieckiej

Ciechanów – legenda o włoskim paziu

Na północnym Mazowszu wznosi się Zamek Książąt Mazowieckich w Ciechanowie. Zamek z dwiema potężnymi wieżami przywołuje czasy panowania księcia Janusza I.

Legenda opowiada o włoskim paziu, który zakochał się w księżnej Annie Danucie. Gdy książę dowiedział się o jego uczuciu, kazał wtrącić młodzieńca do wieży. Księżna miała przesłać mu bochenek chleba z ukrytym rylcem. Paź wydłubywał zaprawę między cegłami, aż w końcu uciekł z twierdzy.

Przewodnicy do dziś pokazują nierówności w murze – rzekomy ślad po dramatycznej ucieczce.

Będąc w Ciechanowie, warto odwiedzić także Muzeum Szlachty Mazowieckiej. W sezonie 2026 czynny jest zamek oraz oddział w Gołotczyźnie, natomiast budynek przy ul. Warszawskiej pozostaje w renowacji.

Królewskie Źródło – siła puszczańskiej wody

Zamkowe mury zostawiamy za sobą i wyruszamy do serca Puszcza Kozienicka, gdzie znajduje się legendarne „Królewskie Źródło".

Według podania Władysław Jagiełło podczas polowania stracił siły w upale. Napotkany bartnik podał mu wodę ze źródła, mówiąc: „Ta woda ma siłę ziemi". Król odzyskał energię, a legenda połączyła jego długowieczność z mocą puszczańskiej wody.

Dziś do źródła prowadzi wygodna drewniana kładka edukacyjna. Samochód najlepiej zostawić w miejscowości Augustów koło Pionek. Na miejscu są wiaty i miejsca na ognisko – idealne na rodzinny piknik.

Mazowsze pamięta

Wicemarszałek województwa mazowieckiego Wiesław Raboszuk podkreśla znaczenie ochrony dziedzictwa regionu: Te wspaniałe budowle to pamiątka po Piastach mazowieckich, którzy przez trzy wieki rządzili naszym regionem. Chcemy zachować tę pamięć jak najdłużej – dlatego samorząd uruchomił program „Mazowsze dla zabytków".

Mazowieckie legendy to nie tylko opowieści dla turystów. To żywa część tożsamości regionu – zapisana w cegłach zamków, w cieniu baszt i w ciszy puszczańskich źródeł.

Źródło: mazovia.pl

FOT. ARCH. UMWM (G. GEREK)

Komnata w zamku w Czersku

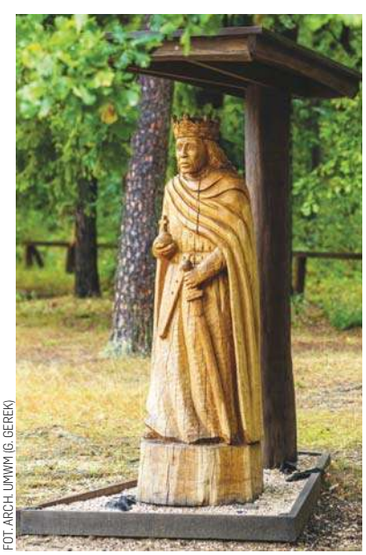

FOT. ARCH. UMWM (G. GEREK)

Rzeźba w Puszczy Kozienickiej

eprasa.pl 37b67560f3

Codziennie czytaj nas na portalu wawa.info

Dołącz do naszej społeczności wawa.info

ROZRYWKA

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 26 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

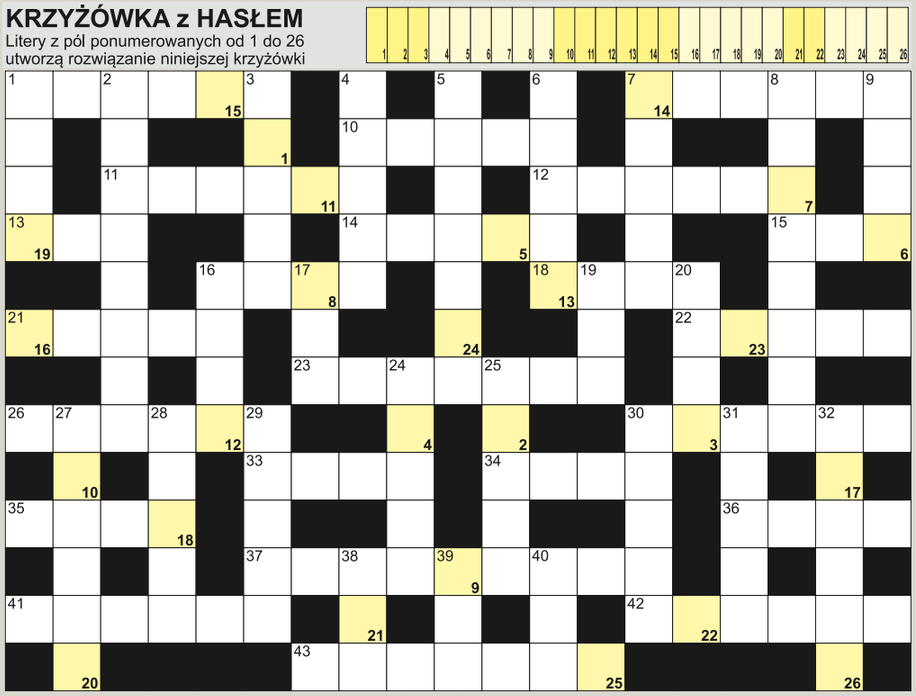

POZIOMO: 1) dziennikarska rozmowa z gwiazdą; 7) mąż Balladyny w dramacie Słowackiego; 10) pieprzowa wśród ziół; 11) słynna wieża w Paryżu; 12) między latem a zimą; 13) symbol kalorii; 14) między latem a zimą; 15) płaci je importer; 16) rokiet albo prątnik; 18) stop żelaza z węglem; 21) Południowa z Seulem; 22) mityczna małżonka Ozyrysa; 23) przyklejany na skaleczenie; 26) Frodo Baggins z powieści Tolkiena; 30) miasto Igrzysk z 1998 roku; 33) dyskiem lub młotem na zawodach; 34) najwyższy wulkan w Europie; 35) ssak z ciosami i trąbą; 36) słynne muzeum sztuki w Paryżu; 37) dawny środek na mole; 41) gerbery i piwonie; 42) Tusk, premier Polski; 43) ma stolicę w Hanoi. **PIONOWO:** 1) towarzyski taniec z Wiednia; 2) waleń z oceanu; 3) Daniel, autor powieści o Robinsonie Cruzoe; 4) wielki, okazały budynek; 5) "... znaleziony w Saragossie", powieść Jana Potockiego; 6) mityczny ojciec Edypa; 7) cynamonowiec chiński krócej; 8) ręka lub noga; 9) jedna z warstw leśnych; 16) czerwone kwiaty w zbożu; 17) dawne narzędzie do młócki; 19) trasa lotu pocisku; 20) stolica Peru; 24) At dla chemika; 25) z koniczynką w talii; 27) polowanie z nagonką; 28) pęcherzyk z mydła inaczej; 29) ogony sukien ślubnych; 30) atak na bank lub kantor; 31) wzgórza z Rowem Jordanu; 32) "Antek" autorstwa Bolesława Prusa; 38) federalny urząd śledczy w USA; 39) urodzenia lub małżeństwa z USC; 40) Świątek, polska tenisistka.

JOLKA z HASŁEM

Litery z pól z kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie:

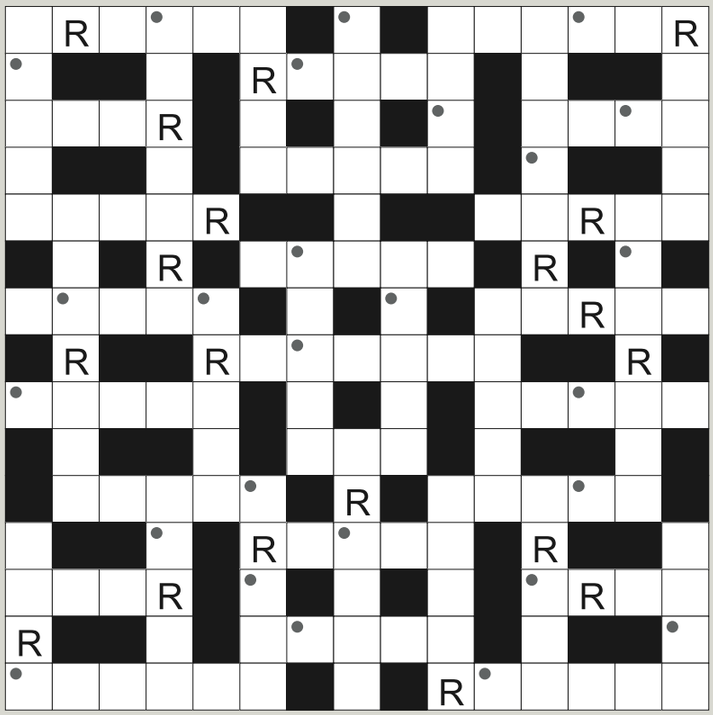

Ujawniliśmy wszystkie spółgłoski "R". Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z pól z kropką, czytanych rzędami.

Miś z Australii; książka ze zdjęciami; ścienny odmierza czas; zwrotny na przesyłce; Chaczaturian, ormiański kompozytor; lodowy domek Eskimosa; nie obsiane pole, nieużytek; Hz dla fizyka; bywa pokarmowa lub na roztocza; Hemingway, amerykański pisarz; najwyższy wulkan Sycylii; plaster chleba; morze ze Stambułem; otwiera zamek w drzwiach; Przemyk, polska piosenkarka; ostrze strzały; inaczej narząd u człowieka; pierwiastek Lu; bywają siarczyste zimą; szkocki wzór; chrupiące kromki z opiekacza; długopis do ekranu dotykowego; odprowadza wodę z dachu; szpilka przy bucie; lampard plamisty inaczej; cenne stuletnie biurko lub komoda; pęczek, zwój przędzy lub wełny; instytucja udzielająca kredytów; maszyna do czyszczenia lodowiska; przez płotki lub wsteczne w autach; Odyseusz krócej; despotyczny władca, satrapa; tymczasowy, prowizoryczny budynek na budowie; dawny nauczyciel; grecki bożek z koźlimi nogami; część meczu siatkówki lub w tenisa; zielona z fotowoltaiki i wiatraków; inaczej łogowa, roślina; kolorowa kartka z reklamą; mieszkanka Państwa Środka; gorąca w kotle diabła; dietetylowy do narkozy; koncert, występ jednego artysty.

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9×9 w taki spo-sób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

7	3		5				2	8
8					9		6	
	9		3			4	1	5
3		1				6	7	
4		9		5		8		
	8			1			4	9
9		6	8		2	1	5	
	2		7	4	5			
5		3						4

7	5	2		3	1			
3		6	5		9	8		2
4	8	9				5	1	3
		8		5		4	6	9
			3				8	1
6			2					5
	7	3						6
		4	7			1		
		5		2	8		4	

WYKREŚLANKA: poniżej ukryliśmy 25 wyrazów związanych z zimą. Wykreślisz je wszystkie od góry do dołu, od lewej do prawej oraz na ukos. Znajdź i wykreśl wyrazy: narty, wyciąg, gopr, stok, grzaniec, szron, mróz, łyżwy, kurtka, góry, pług, ratrak, gawra, uszka, zorza, piec, bałwan, sopel, sanki, zaspa, luty, śnieg, sylwester, karnawał, karp.

G	O	P	R	L	G	Ó	R	A	Z
Ś	R	Ó	B	A	U	S	Z	K	A
S	Y	L	W	E	S	T	E	R	S
S	K	R	Ą	Y	K	A	Y	Ó	P
O	A	A	S	U	C	P	N	W	A
P	Z	O	R	Z	A	I	Ś	K	P
E	Ł	T	U	N	B	E	Ą	A	I
L	K	U	A	S	A	C	J	G	L
A	Ł	R	G	Z	Ł	W	R	O	O
S	T	O	Ą	R	W	Z	A	B	T
Y	Ą	K	Ś	O	A	Ł	Ż	Ł	O
P	G	L	E	N	N	T	Y	O	S
S	I	Ó	I	M	I	Ż	R	K	T
Ż	T	E	R	Ł	W	E	Ó	A	O
U	C	Ó	S	Y	N	Ó	G	R	K
T	Z	H	Ł	N	O	C	R	P	O

eprasa.pl 37b67560f3

Dołącz do naszej społeczności
wawa.info

Codziennie czytaj nas na portalu wawa.info

ROZRYWKA

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 25 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

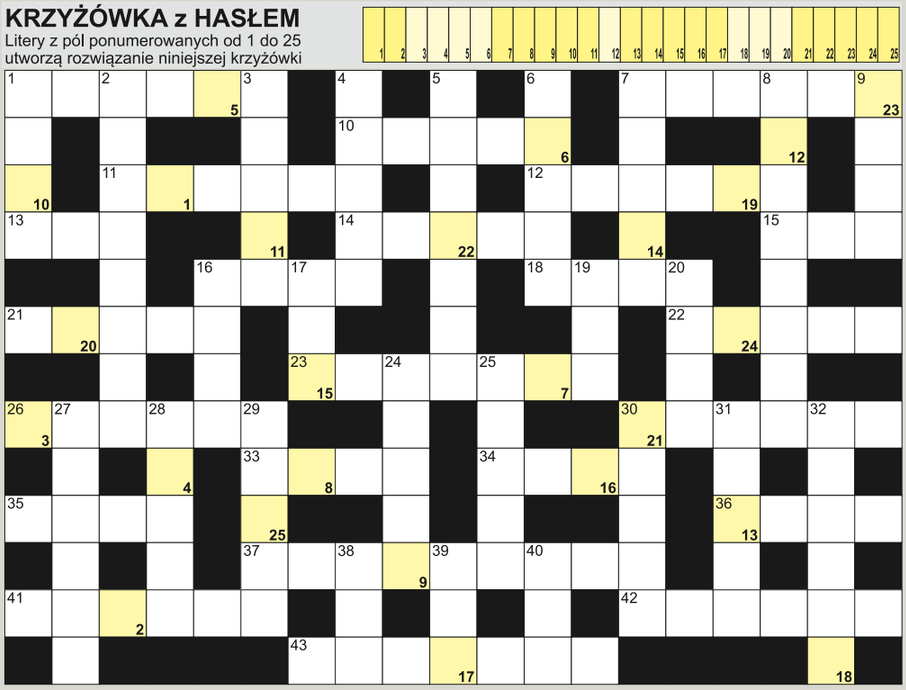

POZIOMO: 1) owoc z krzaka; 7) niedokrwistość; 10) niejedna w łożysku; 11) Dykiel, polska aktorka; 12) spiskowe związane z UFO; 13) długa ciężarówka potocznie; 14) przepływa przez Łomżę; 15) bywa kruchy na rzece; 16) pseudonim Edwarda Stachury; 18) silnikowy lub słonecznikowy; 21) kartka z ceną przy kurtce; 22) pawie w akwarium, gupik; 23) opasłe to róża pustyni; 26) ze stolicą w Kigali; 30) zostają po ścięciu drzew; 33) dawny marynarski alkohol; 34) żmije i kobry; 35) odrażający zapach, fetor; 36) wczesna lub deszczowa; 37) bohater kryminałów Henninga Mankella; 41) wyniosłość krtaniowa krócej; 42) Jurek z WOŚP; 43) niejeden w bukiecie. **PIONOWO:** 1) udarowy do skuwania i burzenia; 2) teksty słowne oper; 3) osoba początkująca w zawodzie; 4) pierwiastek Sc; 5) święty patron strażaków; 6) bez wysiłku, bez trudu; 7) płaskie wyspy koralowe; 8) płycizna rzeczna; 9) zespół nadpobudliwości w skrócie; 16) George, miłość Fryderyka Chopina; 17) eoarchaik; 19) Stanisław, napisał "Solaris"; 20) i Malkovich, i Travolta; 24) Jerzy, były selekcjoner polskich piłkarzy; 25) Shaw, autor powieści "Młode lwy"; 27) samica wilka; 28) zjazdowe lub biegowe; 29) roślina na tequilę; 30) Almodóvar, hiszpański reżyser; 31) trudna, patowa sytuacja bez wyjścia; 32) dawna mogiła w formie kopca; 38) znak zodiaku; 39) Rusowicz, piosenkarka; 40) rzeka w Aberdeen.

JOLKA z HASŁEM

Litery z pól z kropką czytane rzędami, utworzą rozwiązanie:

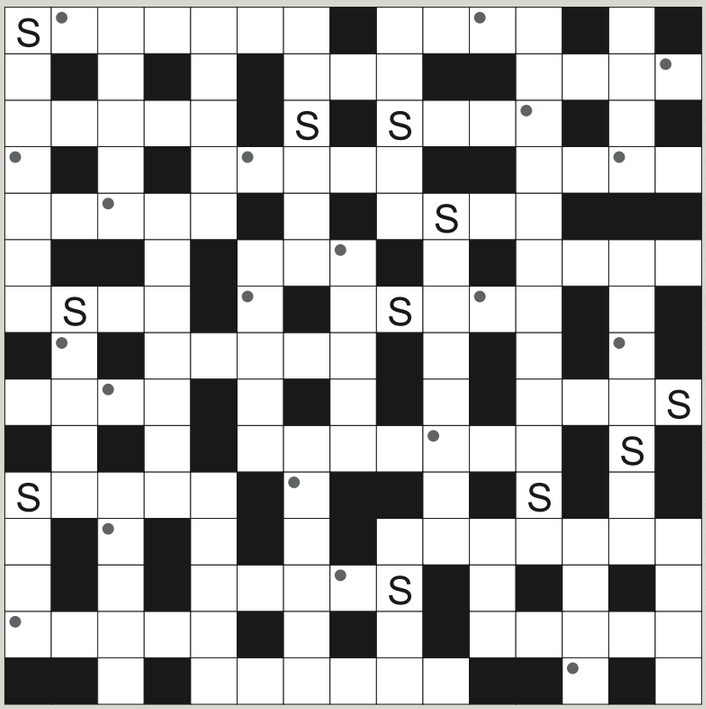

W diagramie po lewej ujawniliśmy wszystkie spółgłoski "S". Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Litery z pól z kropką czytane rzędami utworzą rozwiązanie krzyżówki.

miejsce pracy chirurga; grecka muza historii; w parze z nazwiskiem; zwierciadło inaczej; załoga łodzi wioślarskiej; okrągła blizna na brzuchu; skrutacyjna lub sejmowa; indyjska gimnastyka z asanami; stoją w pasiece; gwiazdozbiór z Betelgezą; miasto Przemysława Gintrowskiego; duchowny w cerkwi; topiony na kanapce; irlandzkie tanie linie lotnicze; powieść Joanny Chmielewskiej; gaz musztardowy krócej; stolica Andaluzji; skrzynka na głosy wyborców; Witold dla kolegów; część szpitala; krzyżują się z osnową; pospolita to kalebasa; Szewczenko, ukraiński poeta; spód beczki; rzeka w Olsztynie; drobnolistna w parku; maratoński lub przez płotki; Ryszard, założyciel partii Nowoczesna; matka Achillesa; żółty to wikławiec; stop na dzwony i działa; zbiera się na dnie szklanki; Siekierski, polski pisarz; po nich dożynki; Chinchilla, była prezydent Kostaryki; słodki ziemniak, wilec; potocznie o fachowcu; wspólnik w spółce akcyjnej; pierwiastek Po; "Panna ...", powieść Tomka Tryzny; stolica Norwegii; kraj z Katmandu; grecka bogini tęczy; drogocenne znalezisko z przeszłości; Joanna dla najbliższych.

Sprawdź się w SUDOKU:

wypełnij diagram 9×9 w taki spo-sób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

	4	7						
	5		6	3		4	9	2
9	2	6	1	5				
	6			7				
		1		6			5	
7	3			4	2	1		9
		3		2		9	4	8
		2	4		5	6		1
	9					2	7	5

	7	3				8		
			7				4	
	5		4		9			6
		5			2			9
7			9			1		
2	1					5		8
			2		7		1	3
3				9	5	6	8	
		7	8					

WYKREŚLANKA: poniżej ukryliśmy 20 wyrazów związanych z lasem. Wykreśl je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: drzewo, rzeka, dąb, patyk, pilarz, leśnik, szlak, mostek, dróżka, ule, łąka, wrzos, sarna, spacer, grzyb, huba, mrówki, mech, sowa, bóbr, wrzos.

N	G	R	Z	U	H	W	A	U	H
A	R	S	Ó	L	A	U	Ż	U	L
D	Ó	Z	G	E	S	L	B	S	Ó
R	P	L	E	R	Z	Y	R	A	D
Z	Ż	A	S	K	Z	Y	Ł	R	Ą
E	Ó	K	T	B	A	Y	Ó	N	B
W	Ł	Ą	Ó	Y	P	Ż	B	A	R
O	M	B	M	I	K	R	Ó	Ł	O
K	R	E	L	A	C	J	B	Ą	W
S	Z	A	C	M	R	Ó	W	K	I
I	R	M	D	H	W	S	I	A	N
Z	Ż	O	N	Ą	P	R	Ą	D	A
A	Ó	S	O	A	B	Ó	Z	O	S
L	Ł	T	C	Ą	B	E	R	O	U
P	L	E	Ś	N	I	K	W	A	S
O	R	K	A	Ś	K	A	N	T	Y

eprasa.pl 37b67560f3

ROZRYWKA

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 22 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

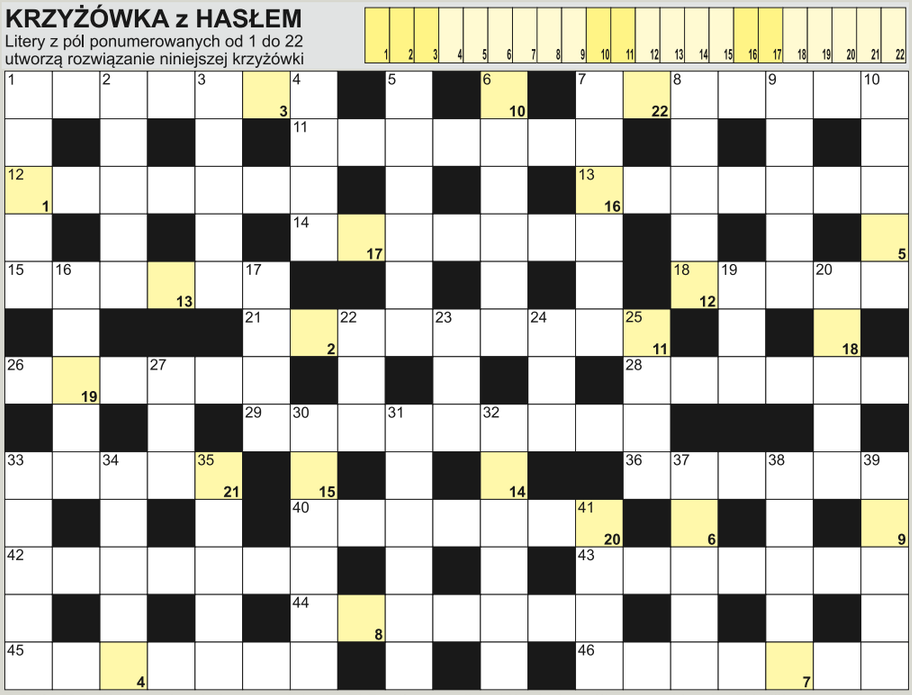

POZIOMO: 1) inaczej o płytkach na ścianie; 7) Dy dla chemika; 11) młoda roślina ze szklarni; 12) Williamsa to pejotl; 13) dodatek dla kelnera lub barmana; 14) dawna stolica Pakistanu; 15) długi płaszcz żydowski, kapota; 18) zabudowany lub prywatny; 21) kokosowy wafelek z migdałem; 26) piersiowa lub dla ptaków; 28) największy księżyc Plutona; 29) farsz w pierogach; 33) stolica nad Sekwaną; 36) waluta Mongolii; 40) odnawialna z wiatraków; 42) kabel elektryczny; 43) słynna powieść Jamesa Joyce'a; 44) niezdrowy na dachu; 45) ze stolicą w Maseru; 46) świetlisty krąg nad głową świętego. **PIONOWO:** 1) klatka dla psów; 2) połączenie przedsiębiorstw; 3) wydał zbiór "Dywan z Tamarit"; 4) graniczy z Syrią i Jordanią; 5) stróż prawa na Dzikim Zachodzie; 6) chroniły rycerzy; 7) Ortega, były prezydent Nikaragui; 8) miasto z Operą Leśną; 9) górski jednoślad; 10) Templariusze lub Dominikanie; 16) opera Stanisława Moniuszki; 17) lek z wieloryba; 19) eoarchaik lub paleozoik; 20) kamienia łupanego i wiktoriańska; 22) Bank Federalny USA w skrócie; 23) Agca, turecki zamachowiec; 24) roślina na siemię; 25) przyprawa do galarety; 27) najdłuższa rzeka Szkocji; 30) Modigliani, włoski malarz; 31) kolor trawy; 32) Ionesco, francuski dramaturg; 33) ulubiony uczeń; 34) makak królewski krócej; 35) "... człowieka poczciwego", dzieło Mikołaja Reja; 37) odzież, ubranie; 38) delfin szary inaczej; 39) jęczmienna lub kuskus; 41) na autostradzie.

JOLKA z HASŁEM

Wyrazy z kolorowych bloków utworzą rozwiązanie krzyżówki:

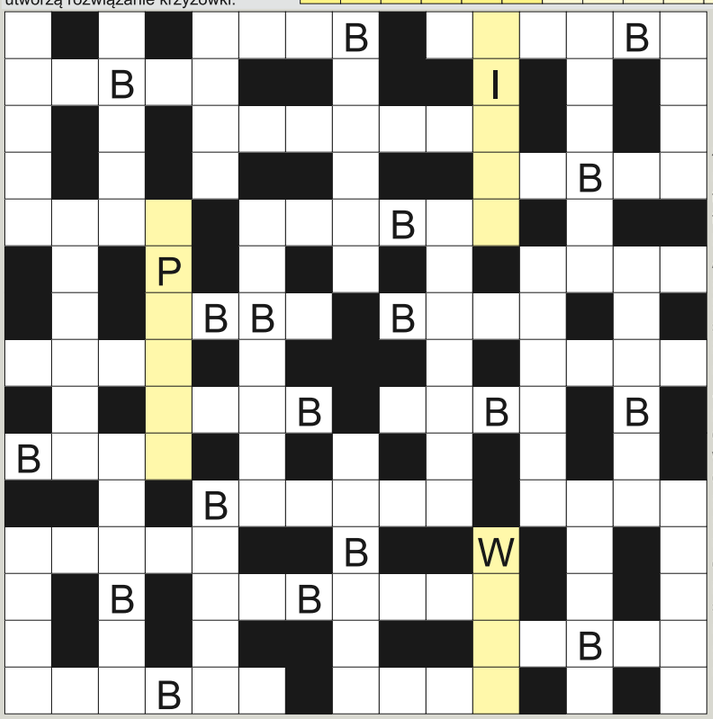

Ujawniliśmy wszystkie spółgłoski "B". Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych bloków, z oznaczonymi, dodatkowymi literami pomocniczymi - czytane pionowo.

łodyga kapusty; rzeka w Miliczu; jedenasta litera alfabetu greckiego; taniec towarzyski z Kuby; narzędzie do liści; tablica z nazwą sklepu; zwierzę w paski; cyganeria artystyczna; pierwiastek AI; Zagajewski, polski poeta; próbny w pracy; reklamowa w skrzynce na listy; kraj z Hawaną; rwa kulszowa inaczej; stolica Słowenii; Michalczewski, były bokser; grecki bóg wojny; świętują 8 marca; największe jezioro Gwatemali; **...**-Paul Sartre, filozof; dzieło malarza; przepływa przez Poznań; stop na medale; stolica Afganistanu; nakrycie głowy hindusa; inaczej o glonach; i Chińczyk, i Koreańczyk; damasceńska z pieca; płynie przez Nabburg; starszy pasterz na Podhalu; inaczej płaksa, mazgaj; mityczny pies strzegący Hadesu; delfin gangesowy; budowla z przęsłami; Bałtyckie lub Barentsa; słynny szwedzki kwartet muzyczny; marka kawy z Hamburga; przepływa przez Brzeg Dolny; gra podwójna w tenisie.

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9×9 w taki sposób, aby w każdej wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

3				1				2
	9	2	3		7	8		
	1	6	8	2	9			4
9				7		3	5	
6		1		4				
2	7	5	1	3	8			
8	2			5	1	9		6
7				9		1		
			4		2			

2	8	7	5	4				6
	5				2	8	4	9
	6			3			7	
		6		5	7	3		
1		8				4		7
	7	3				9	6	1
6			4					
		5	7		3		9	
7			9	2			1	5

WYKREŚL ukryte 22 nadmorskie miejscowości. Wykreśl je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: Rewal, Jastarnia, Chłopy, Bagicz, Mielno, Łazy, Darłowo, Cisowo, Ustka, Rowy, Sarbinowo, Łeba, Karwia, Rogowo, Puck, Jantar, Gdynia, Sopot, Stegna, Krynica, Kołobrzeg, Rewa.

M	I	C	H	A	Ł	U	B	J	W
J	D	E	H	U	B	A	R	A	O
B	E	N	S	Ł	G	E	U	N	D
O	N	T	K	I	O	Ł	K	T	A
J	K	Ł	C	R	U	P	I	A	R
A	O	Z	E	C	Y	B	Y	R	Ł
S	S	A	R	B	I	N	O	W	O
T	Z	S	G	R	A	S	I	K	W
A	G	P	O	S	M	U	O	C	O
R	D	W	U	P	T	Ł	R	W	A
N	Y	R	D	C	O	E	O	H	O
I	N	Ł	E	B	K	T	G	O	J
A	I	U	R	W	A	Ł	O	N	J
M	A	Z	A	K	A	R	W	I	A
R	E	W	A	Z	A	L	O	T	Y
G	A	R	Y	M	I	E	L	N	O

eprasa.pl 37b67560f3

Dołącz do naszej społeczności
wawa.info

Codziennie czytaj nas na portalu wawa.info

ROZRYWKA

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 22 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

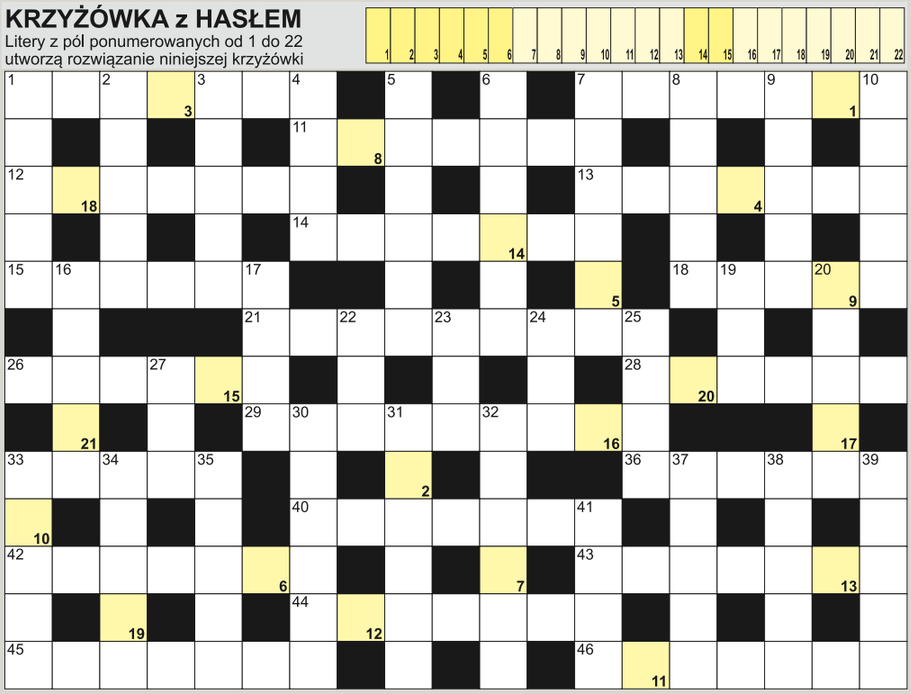

POZIOMO: 1) niejedna w bibliotece; 7) misa do ucierania ciasta; 11) pierwszej potrzeby lub prasowy; 12) sędzia na boisku; 13) naj--większa z wysp Tanimbar; 14) najjaśniejsza w gwiazdozbiorze Smoka; 15) alkohol z piołunu; 18) rysa, plama na honorze; 21) jej stolicą Canberra; 26) torba dla ucznia; 28) markować, pozorować; 29) dozownik; 33) wzniesienie ze śniegu, zwał; 36) miła woń; 40) cypryjskie miasto, dawne Kition; 42) suszone owoce do ciasta; 43) wędrowała przez Krainę Oz; 44) z sobotą i niedzielą; 45) bujane łóżeczko; 46) uczelniane stanowisko dla doktora. **PIONOWO:** 1) sala lekcyjna; 2) klucz ampulowy; 3) zastępuje pieniądze w kasynie; 4) rzeka w Olten; 5) regulamin partii; 6) szwedzka prowincja z Malmo; 7) elektryczne do kawy; 8) marka przypraw; 9) ósma litera alfabetu greckiego; 10) zespół Marka Grechuty; 16) krokiew lub stropowa; 17) waluta Bangladeszu; 19) samochód z Korei; 20) pieczenie w przełyku; 22) waluta w Peru; 23) znak zodiaku; 24) rejs samolotem; 25) inaczej o pogodzie; 27) stary kozioł; 30) czekoladowa na torcie; 31) graniczy z Syrią i Jordanią; 32) wyspa z Kopenhagą; 33) część czosnku; 34) inaczej kobuz, ptak; 35) instrument muzy Euterpe; 37) zwężane, obcisłe spodnie; 38) groźny gaz w kopalni; 39) wznoszony z kieliszkiem; 41) przepływa przez Lodi.

JOLKA z HASŁEM

Litery z pól z kropką czytane rzędami, utworzą rozwiązanie:

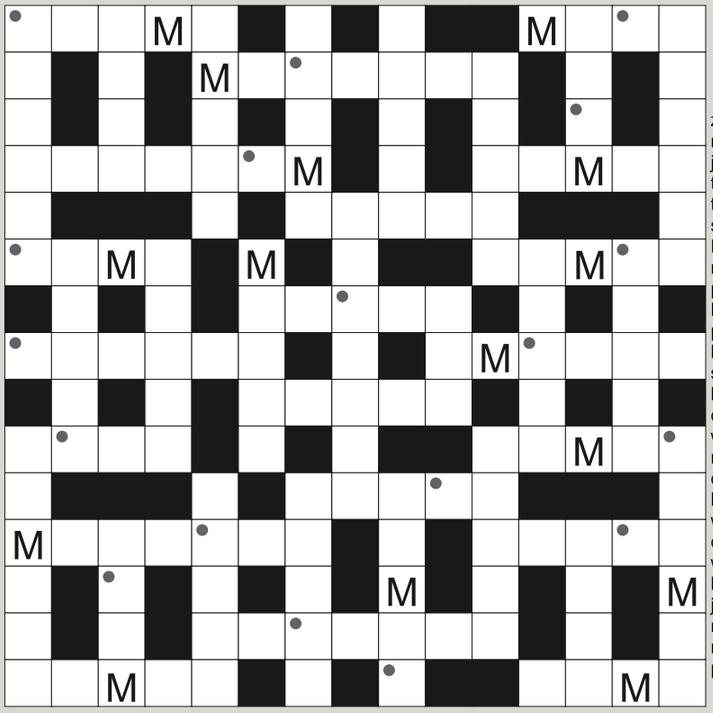

W diagramie po lewej ujawniliśmy wszystkie spółgłoski "M". Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Litery z pól z kropką czytane rzędami utworzą rozwiązanie krzyżówki.

zaraza morowa; określona część morza; nie tył; zostawia je listonosz; Matyjasik, Miss Polonia 2002; jednostka natężenia prądu; budynki mieszkalne; tarcza Zeusa; pojazd ubijający trasy na stokach; stolica Togo; "Eli ..." powieść Elizy Orzeszkowej; Pucci, projektant mody; określona suma pieniędzy; tropajon, symbol zwycięstwa; William Butler, irlandzki poeta; jadalny owoc palmy; antonim ciepła; i Nawałka, i Mickiewicz; Polański, reżyser filmowy; skocznia narciarska w Bad Mitterndorf; był nim Otello; znak pierwiastka chemicznego; plakat inaczej; żarłacz śledziowy krócej; owocowe w słoiczkach; rzymska bogini opiekunka dzieci; złącza zakładane na ranę; powstają z kwasu i alkoholu; ostrogorzki to pieprz wodny; smaczna część kurczaka; stolica Nigru; umysłowa w biurze; niejeden w drzwiach; najjaśniejsza w gwiazdozbiorze Wolarza; dawna Smyrna dzisiaj; już nie panna; nauka o moralności; narząd słuchu; rzeka w Rzgowie; dzieło malarza; graniczy z Kolumbią i Peru; pierwiastek Tc; Maria I, królowa Anglii.

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9×9 w taki spo-sób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

5		1		6			2	4
	6		4				7	3
	7					1		5
					7	2		8
8		2	3	9		5	4	7
3			2	8	4		9	
		5	6			4		
	2					3	1	
9	4	6			1	7		

3		2		8		1		5
		7	2				6	
5		8	9				4	7
	8		4			3		2
	3		1	6			5	8
	1		5			6	7	
	2		3	4	5			1
				2	6			9
				9		5	2	6

WYKREŚL 24 wyrazy związane z rolnictwem. Wykreśl je od góry do dołu, od lewej do prawej oraz na ukos: żniwa, pasza, słoma, płot, kombajn, żyto, buraki, kogut, mleko, kurnik, trzoda, sołtys, siewnik, skup, taczka, jajka, hektar, staw, dopłaty, warzywa, plony, dożynki, nasiona, farma.

I	S	K	R	A	J	A	N	K	A
P	Ł	O	T	A	S	A	K	W	A
I	O	G	S	O	Ł	O	J	I	M
W	M	U	Ł	I	M	L	E	K	O
O	A	T	Z	B	E	C	Z	K	A
H	Y	R	A	J	U	W	Ł	Ż	L
S	E	J	Z	C	Ż	R	N	B	P
Ł	N	K	N	Y	Z	I	A	I	A
F	U	S	T	A	W	K	F	K	K
W	D	O	K	A	S	A	A	U	I
I	O	O	Ł	U	R	I	R	K	T
M	Ż	J	P	M	P	N	O	R	O
B	Y	F	A	Ł	I	L	Z	N	W
R	N	S	S	K	A	O	O	Ż	A
Y	K	Ż	Z	N	D	T	S	N	D
K	I	J	A	A	C	H	Y	Ż	Y

eprasa.pl 37b67560f3

MAGAZYN TURYSTYCZNY

Polska — Świat — Warmia i Mazury

NOWE WYDANIE JUŻ W SPRZEDAŻY

ZWIEDZAMY POLSKĘ I ŚWIAT

Magazyn można zakupić w salonikach prasowych, Salonikach Empik, Salonikach Inmedio, Salonikach Prasowych Kolportera, Świecie Prasy, na dworcach i lotniskach, a także online przez strony internetowe **kupgazete.pl** i **e-kiosk.pl**. **Reklama i prenumerata – 509 712 242**

eprasa.pl 37b67560f3